

PREUREDITEV KRIŽIŠČA TABORSKE CESTE S SPODNJESLIVNIŠKO CESTO

Križišče (le nekaj sto metrov za tovarno Motvoz in platno) z najmanj petkrat prekoračenimi nesrečami naj bi se preuredilo že v letošnjem letu. Krajevna skupnost Spodnja Slivnica ni navdušena nad rešitvijo.

Občina je že v letu 1992 izdelala študijo prometno-tehnične ureditve križišča Taborske ceste s spodnjესlivniško cesto. Že v tej študiji je bilo ugotovljeno, da omenjeno križišče kar petkrat presega dovoljene meje glede prometne varnosti. Na tem križišču se je v zadnjih tridesetih letih že zgodilo veliko nesreč, nekatere tudi s smrtnimi izidi. Samo v letu 2002 je bilo po podatkih Policijske postaje Grosuplje 14 prometnih nesreč in poškodovanih 9 oseb, v prvi polovici letošnjega leta pa 8 nesreč in 7 poškodovanih oseb. Bilo pa je še nekaj drugih nesreč, ki na policijo niso bile prijavljene.

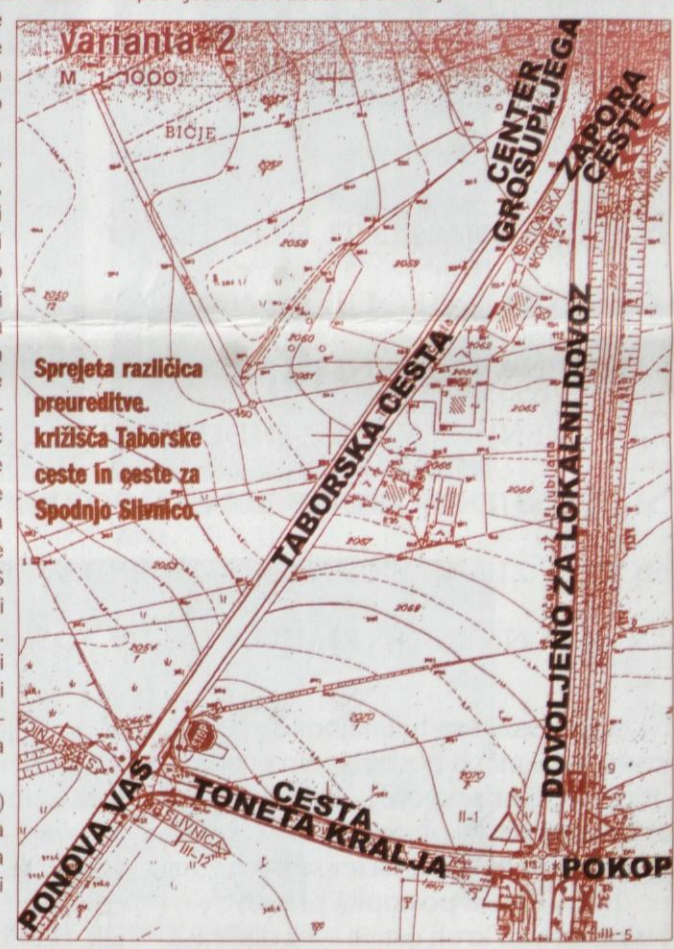
V letošnjem letu so v proračunu zagotovljena sredstva za prometno ureditev povezovalne Ceste Toneta Kralja, ki se navezuje na makadamsko cesto proti grosupeljskemu pokopališču. Odbor za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo se je odločil za (drugo) različico – poročilo je podal Franc Štibernik (LDS) - ki predvideva zaprtje dela slivniške ceste v samem križišču s Taborsko cesto in se jo poveže prek povezovalne ceste Toneta Kralja v predpisani in načrtovani širini 5,5 m in s potrebnimi radiji v križiščih ter z obojestranskimi bankinami. Navezavo na lokalno cesto za Sp. Slivnico in na Taborsko cesto pa se uredi z ustrežno prometno signalizacijo.

Krajevna skupnost Spodnja Slivnica je v svojem dopisu navedla, da so cesto gradili Spodnjესlivničani v letih od 1968 do 1973 s prostovoljnimi prispevki in svojim delom in da so tudi sami odkupili za to potrebna zemljišča. V dopisu je bilo še več zahtev. Med njimi tudi o razširitvi spodnjესlivniške ceste na območju obrtne cone in o izvedbi enostranskega pločnika. Če pa bi se obravnavani odsek ceste zaprl, naj bi se po njihovem mnenju zemljišča prodala uporabnikom, sredstva pa naj se nakažejo na račun KS Spodnja Slivnica.

Predsednik KS Sp. Slivnica, Jože Vovk, ni bil navdušen nad predlagano rešitvijo, saj Slivničani zagovarjajo različico, ki bi slivniško cesto odprla za enosmerni promet. Temu mnenju se je odločno postavil v bran tudi svetnik (in nekdanji Slivničan) Anton Perme (SLS). Po mnenju župana Janeza Lesjaka in nekaterih ostalih svetnikov pa bi taka rešitev ne izboljšala prometne varnosti. Ob glasovanju se je na koncu izkazalo, da je več svetnikov naklonjenih različici, ki jo je zagovarjal tudi župan. Dodatno naj bi se na predlog Franca Štibernika prestavila še označevalna tabla za naselje Grosuplje bližje ponovskemu mostu. S tem bi se avtomatično zmanjšala tudi hitrost na obravnavanih odsekih cest. Svetniki pa so pri glasovanju upoštevali tudi pripombo Slivničanov, če se bo mrtvi rokav sedanje slivniške ceste v prihodnosti prodajal, da se izkupiček nakaže na račun KS Sp. Slivnica.

Ob tej točki je Dejan Vuga (LDS) pripomnil, da so nekateri člani odbora ponovno načeli vprašanja, ki so bila na odboru že razrešena, kar mu pomeni zgubljanje časa.

Jože Miklič

SONCE POKUKALO V SONČNE DVORE

Občinski svet je potrdil (dve!) spremembi in dopolnitvi programa opremljanja stavbnih zemljišč za območje Zazidalnega načrta »Gospodarska cona Sever« zato, ker občina nima v proračunu zagotovljenih sredstev. Božo Predalič (SDS) je na to opozarjal že ob sprejemu prvega sklepa.

V sklepu, ki je bil sprejet 23. aprila letos, so bili skupni stroški izgradnje komunalne infrastrukture za Gospodarsko cono Sever predvideni v višini skoraj 800 mio sit. Kljub temu da se s tem sklepom ni zavezala, kdaj bo zgradila vso potrebno infrastrukturo, jo k temu zavezuje veljavna zakonodaja. Ker ne bi zmoгла zagotoviti v bližnji bodočnosti tega denarja, je nesmiselno, da bi s tem ovirala investitorja, ki namerava v jeseni začeti z gradnjo stanovanj in je že oddal vlogo za gradbeno dovoljenje.

Novi Zakon o urejanju prostora v 131. členu določa, da je lahko infrastruktura tudi v privatni lasti. Zato so se svetniki odločili, da sekundarna komunalna infrastruktura na območju pozidave posameznega investitorja ostane njegova last pod pogojem, da s tem ne bo oviral drugih investitorjev. Občina bo zagotovila nadzor nad izvedbo projekta. Pozneje bo investitor infrastrukturo lahko predal v brezplačno javno uporabo in upravljanje.

K tej odločitvi je treba dodati še, da bo občina dolžna urediti in zgraditi primarno infrastrukturo na tem območju, investitor pa bo poravnal 116 mio sit komunalnega prispevka.

Jože Miklič

ODMENVI

Glasilo
 prebivalcev
 občine
 Grosuplje

Letnik XXXVIII
 številka 7
 julij
 2003

UGODNI POPUSTI
 OPREMA ZA KOLESARJENJE
 IN PROSTI ČAS

TBS **HH** **PEUGEOT** **GRISLEY** **SCOTT USA** **SCHWINN**
BH BIKES **ROG**

Sprinter d.o.o.
 CYCLES ŠKERLJ

Pod gozdom c. IV/20
 Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

OBČINSKE INTERVENCIJE ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ KMETIJSTVA

Med socialno in razvojno naravnostjo. Razmere v kmetijstvu so na robu propada. Trend na obdelovalnih zemljiščih v grosupeljski občini je - zaraščanje. Se bodo razmere (sploh kdaj) izboljšale?

Take in podobne misli in izpostavljena vprašanja so se na zadnji občinski seji zastavljala nekaterim občinskim svetnikom ob sprejemanju Pravilnika o finančnih intervencijah za ohranjanje in razvoj kmetijstva v občini Grosuplje. Gradivo za sprejem osnutka Pravilnika, ki ga je pripravila strokovna služba Občine, zajema naslednja področja:

- plačila storitev posebne strokovne naloge kmetijstva svetovalne službe in analize zemlje in krme ter testiranje škroplnic, sejalic, silokombajnov, molznih naprav in podobno,
- subvencije in sofinanciranje za zatiranje mastitisa, umetno osemenjevanje, zavarovanje plemenske živine, pospeševanje čebelarstva, menjavo zemljišč, delovanje strojnega krožka, prevoz mleka, prestrukturiranje kmetij in nakup hladilnih naprav,
- investiranje v vzdrževanje melioracijskih sistemov, celostni razvoj podeželja, projektno dokumentacijo, gozdne vlake in ureditve pašnikov.

Subvencije v kmetijstvo so v predlaganem osnutku usklajene s Smernicami o državnih pomočeh v kmetijskem sektorju, ki določa tudi najvišje stopnje sofinanciranja: do 12 % pri projektnih dokumentacijah, do 40 % pri investicijah, do 50 % za zavarovalne premije, do 70 % za neobvezne preglede in 100 % za zložbo zemljišč, tehnično podporo, izobraževanje, obvezne preglede, celostni razvoj podeželja ter za ukrepe, ki so v pravni podlagi opredeljeni v absolutni višini.

Novi »občinski« pravilnik je uvedel tri nove ukrepe subvencioniranja in sofinanciranja: 12 % za izobraževanje, 40 % za stroške nakupa hladilnih naprav in v enaki višini tudi za ureditev pašnikov.

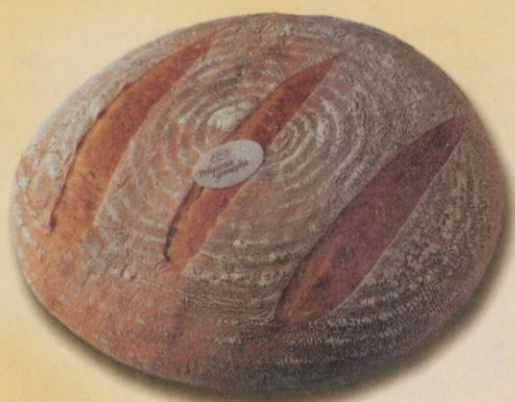
Anton Perme (SLS) je v razpravi podal nekatere tehnične in strokovne popravke, v odgovor dr. Lavriču in Intiharju pa dejal, da je trenutno stanje res bolj podobno socialnim podporam, v prihodnosti (10 do 15 let?), ko se bodo razmere izboljšale, pa naj bi se vendarle začelo uvajati razvojne strategije. Na vprašanje Aleša Medveda (LDS), ali so kmetje tudi organizirani, mu je odgovoril, da kmetje imajo kar nekaj organizacij in društev, preko katerih si med seboj pomagajo.

Jože Šircelj (NGK) je predlagal prestavitev točke na eno izmed naslednjih sej, ker bi bilo prav, da bi ta osnutek obravnaval najprej odbor za kmetijstvo. Nedorečen je tudi pojem pravne osebe, saj bi moral biti skladen s klasifikacijo dejavnosti. Župan je predlagal, da bi se osnutek vendarle sprejel, odbor pa se bo v razpravo vključil pred drugo obravnavo. Dr. Ivan Lavrič se je zavzel, naj bi bil pravilnik usmerjen v razvoj, Jože Intihar (LDS) pa je opozoril, da se v Evropi spreminja sistem subvencioniranja in bi bilo prav, da bi se tudi mi približali temu sistemu.

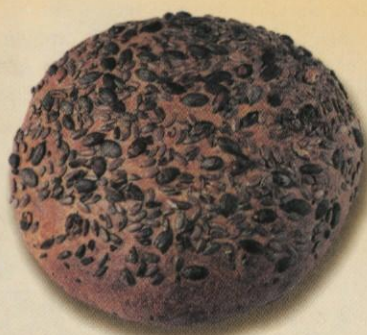
Jože Miklič

ZGODBE O KRUHU

ZLATA VREDNI HLEBCI

MALNAR

SOSEDOV KRUH

KRJAVELJ

KAKO DIŠIJO ZLATI HLEBCI?

TO VEDO NAJBOLJE POVEDATI V PEKARNI GROSUPLJE, SAJ SO NA LETOŠNJEM OCENJEVANJU KAKOVOSTI KRUHOV ZDRUŽENJA ŽIVILSKE INDUSTRIJE GOSPODARSKE ZBORNICE SLOVENIJE ŽE TRETJE LETO ZAPORED OSVOJILI VSA TRI MOŽNA ZLATA PRIZNANJA ZA PRIJAVLJENE KRUHE, LETOS ZA MALNARJA, KRJAVLJA IN ZA SOSEDOV KRUH.

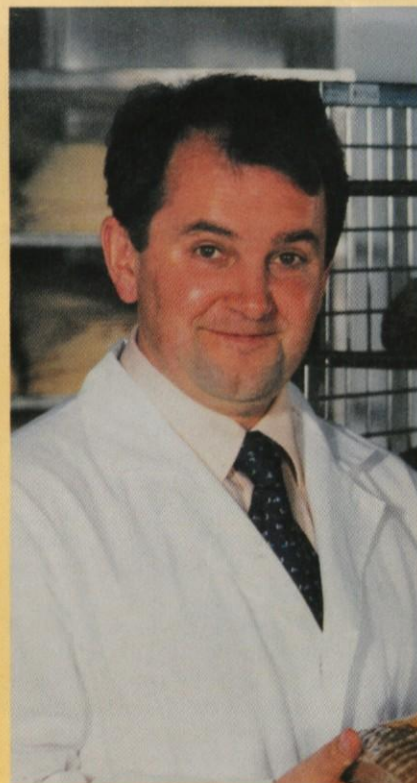
Na ocenjevanju so bili najbolje uvrščeni kruhi, izdelani po podaljšanem postopku priprave, ki pripomore k lepšemu videzu in k bogatejšemu okusu. Kruhova sredica je mehkejša in sočnejša ter se pri rezanju ne drobi. Zaradi postopka priprave s kislim testom kruh ostaja svež dlje časa.

Pekarna Grosuplje sledi sodobnim prehranjevalnim in proizvodnim trendom, podaljšanega postopka priprave pa se držijo od nekdaj, zato so taki tudi **SOSEDOV KRUH, KRJAVELJ IN MALNAR**. Na ocenjevanje so jih poslali že drugič, ponovna odličja pa za grosupeljsko pekarno pomenijo potrditev, da je njihova kakovost stalna. To priznavajo tudi kupci, saj so omenjeni kruhi med njihovimi najbolj priljubljenimi.

MALNAR je bel, kot so od nekdaj mlinarji. Pripravljen iz najboljše pšenične bele moke, zato ga imajo najrajši ljubitelji belega kruha. Njegova sredica je slastno bela, skorja pa zlato hrustljava. **KRJAVELJ** nosi ime po Jurčičevem junaku in je, tako kot njegov soimenjak, posebnež. Dolgotrajni postopek priprave s kislim testom mu daje blago kiselkast okus, pripravljen je z zelo malo kvasa, njegova sredica pa je luknjičava in sočna.

Priljubljeni **SOSEDOV KRUH** odlikuje bogat posip iz bučnih in sončničnih semen na njegovi skorji in v njegovi sočni sredici. Da je ta kruh res odličen, so potrdili tudi na ocenjevanju kruhov, saj je dosegel najvišje možno število točk v vseh ocenjevalnih kategorijah.

Komisija Združenja živilske industrije GZS je pri kruhah ocenjevala obliko in videz, izgled in lastnosti skorje, izgled sredice, strukturo in prožnost ter vonj in okus. Grosupeljski kruhi so se odlično odrezali v vseh ocenjevalnih kategorijah.

"Zadovoljni smo, da so bili z odlično oceno za kakovost ocenjeni vzorci naših najbolj priljubljenih kruhov: Malnarja, Krjavlja in Sosedovega kruha, ki je dosegel najvišje možno število točk prav v vseh petih kriterijih ocenjevanja", je povedal Ivo Umek, direktor proizvodnega sektorja Pekarne Grosuplje.

Pekarna
Grosuplje

PODELJENE SO NAGRADE OBČINE GROSUPLJE

Po Prešernovi Zdravljici, ki so jo pevcu grosupeljske Corone pretili v pol prazno dvorano Kulturnega doma, smo občani Grosupljega s slavnostno sejo obeležili spomin na dogodke izpred dvanajstih let, ki so tlakovali pot novodobne slovenske zgodovine. "Dvanajst let mineva, odkar smo krenili na svoje. Veliko pomembnega in usodnega se je zgodilo v tem času. Trdo smo si izborili svoje mesto in kot narod preživeli," je uvodoma povedal župan Janez Lesjak. V nekaj korakih je začrtal razvojno pot občine Grosuplje in poudaril, da so načrti še mnogo večji. "Prepričan sem, da smo v občini Grosuplje na pravi poti. Rezultati so vsem na očeh, saj je kaj videti."

Ob dnevu državnosti in občinskem prazniku občina vsako leto podeli nagrade in priznanja najzaslužnejšim občanom, tistim, ki so s svojim zgledom, delom in pobudami zaznamovali tek minulega leta.

Nagradi z zlatim znakom občine Grosuplje sta prejela dr. France Šuštar in Braco Jožef Doblekar.

DR. FRANCE ŠUŠTAR je župnik v grosupeljski župniji in dekan, ki skrbi za vsestransko aktivno delovanje ljudi v okviru župnije in izven nje. Je človek izredne preprostosti, odprtosti in zavzemanja za tople medsebojne človeške odnose. Širi pozitivno misel, da dobro premaga zlo. V zadnjem obdobju je vodil temeljito obnovo in dokončanje del v župnijski cerkvi sv. Mihaela v Grosupljem in večnamenskega parkirnega prostora, zaradi česar je cerkveni hrib postal prijetna turistična točka, ki bistveno prispeva k prepoznavnosti naše občine.

BRACO JOŽEF DOBLEKAR je umetniški vodja vedno bolj uspešnega orkestra Big Band Grosuplje (po starosti članov najmlajši džez orkester), ki je nastopil na več kot sedemdesetih prireditvah širom Slovenije. Doblekar tudi poučuje saksofon v Glasbeni šoli Grosuplje, poleti pa mlade glasbene entuziaste vzpodbuja k resnemu delu na glasbenih seminarjih.

Priznanji občine Grosuplje z zlatim znakom sta bili podeljeni Policijski postaji Grosuplje in Društvu tabornikov rodu Louisa Adamiča.

POLICIJSKA POSTAJA GROSUPLJE nedvomno prispeva k večji varnosti in prijetnemu počutju občanov. Zavzetemu delu policistov gre zahvala, da Grosuplje spada med varne občine glede prometne in splošne varnosti. K občutku varnosti prispeva tudi poudarek na preventivnem delu in dobrem sodelovanju med občani in policisti.

DRUŠTVO TABORNIKOV RODU LOUISA ADAMIČA v naši občini neprekinjeno deluje že trideset let. Glavno gibalno taborniškega delovanja je kakovostno preživljanje prostega časa v sožitju z naravo. Vseskozi se je vključevalo v občinske akcije, povezane z varovanjem narave in izboljšanjem človekovih bivalnih pogojev. V državnem merilu pa grosupeljsko društvo sodi v sam vrh aktivnih in dobro organiziranih taborniških rodov.

Priznanji občine Grosuplje s srebrnim znakom sta si zaslužila VVZ Grosuplje in Televizija Grosuplje. VVZ je nagrado prejel ob 50-letnici ustanovitve in nemotena delovanja v dobrobit najmlajših občanov in njihovih staršev.

VZGOJNO VARSTVENI ZAVOD GROSUPLJE je med osrednjimi nalogami izpeljal projekt vpeljave kurikuluma, posebno pozornost namenja zdravi prehrani, zaposleno imajo logopedinjo, izvajajo dodatne dejavnosti, skrbijo za varovanje narave in za dobro počutje svojih varovancev.

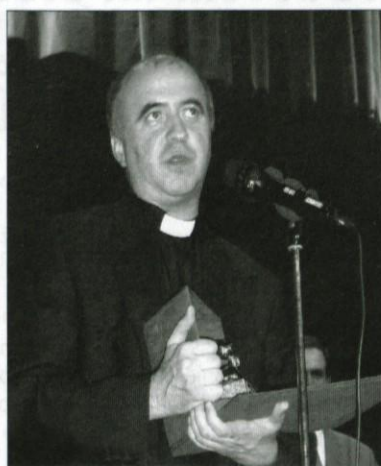
Za program **TELEVIZIJE GROSUPLJE** je odgovorna družina Zorc. S pojavom lokalne televizije se je povečala informiranost občanov in narasla prepoznavnost občine, njenih ustanov, organiziranih društev, skupin in posameznikov, obenem pa tudi promocija kraja.

Priznanji občine Grosuplje z bronastim znakom sta bili izročeni Veterinarski ambulanti BUBA in Gledališko umetniškemu društvu ŠIBI.

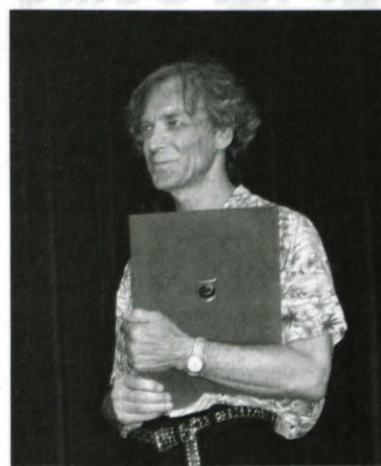
VETERINARSKO AMBULANTO BUBA D.O.O. je ustanovil Marjan Kastelic, dr. vet. med. Poleg splošnega zdravljenja in preventivnega dela veliko pozornosti posvečajo specialistiki za posamezna področja, strokovnim prehrabnim svetovanjem, načrtujejo pa tudi ureditev zavetišča za pse. Navezati želijo tudi stike z izobraževalnimi institucijami, saj bi z medsebojnim sodelovanjem lahko otrokom privzgojili pozitiven odnos do psov in živali na sploh.

GUD ŠIBI je šmarsko društvo z manj kot letom dni delovanja, pa ima za seboj že devet odmevnih projektov za vse generacije. Izdajajo tudi svoj kulturni glasnik Šmarske šibice, vse brez denarne pomoči uradnih institucij.

Barbara Pance

Grosupeljski župnik dr. France Šuštar.

Braco Doblekar

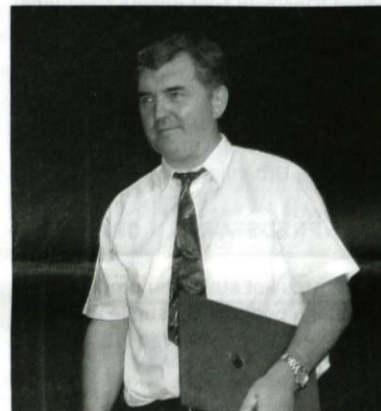
Priznanje za policijo je prevzel komandir Milan Stojakovič.

Društvo tabornikov je ob 30-letnici prejelo tudi priznanje Občine Grosuplje.

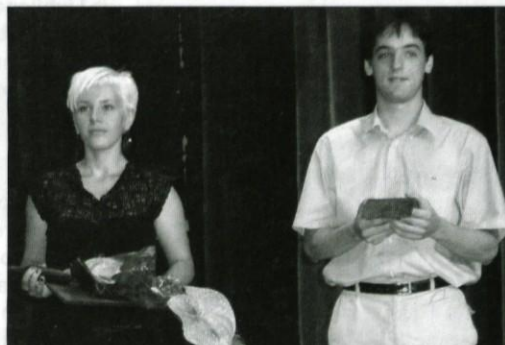
Cvetka Košir je prevzela priznanje v imenu VVZ Grosuplje.

Za TV Grosuplje skrbi družina Mirana Zorca.

Ambulanto za živali BUBA predstavljata zakonca Kastelic.

GUD ŠIBI iz Šmarja - Sapa.

GROSUPELJSKI ODMEVI

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21
GSM 041-982-233
e-mail: jozem@siol.net

Uredniški odbor: Jakob Müller, Barbara Pance, Janez Pintar, mag. Tatjana Jamnik Skubic, Vera Šparovec, Matjaž Trontelj

Naslov uredništva: 1290 Grosuplje, Taborska 2 (hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec

Oblikovanje in fotografije: Jože Miklič

COBISS-ID: 6 1 1 4 8 1 6 0
ISSN: 1 5 8 0 - 0 9 1 1

Računalniška priprava: AMSET - MACEDONI
1290 Grosuplje, Pod gozdom 3/9

Tisk: PARTNER GRAF d.o.o., 1290 Grosuplje, Kolodvorska 2

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8,5 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 5.600 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

PRISPEVKE ZA SEPTEMBRSKO DVOJNO ŠTEVILKO ČASOPISA JE TREBA ODDATI DO PONEDELJKA, 7. SEPTEBRA 2003.

Nepodpisanih in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo.

Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov.

V skladu s programsko zasnovano in uredniško politiko bomo nenaročena besedila, ki bodo daljša nad 3000 znakov, zaradi pomanjkanja prostora krajšali.

Prispevki pravnih oseb se ne honorirajo, morajo pa biti avtorizirani, podpisani in poizgospasani.

Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katerekoli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig.

Nenaročenih besedil, fotografij, pisem bralcev in drugih gradiv za objavo ne honoriramo in ne vračamo.

Vse ostale pravice in obveznosti urejanja in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta občine Grosuplje dne 30. 10. 2002.

OGLASNO TRŽENJE: Pravne osebe: z naročnico Fizične osebe: plačilo po računu

Cene oglasov so bile potrjene na občinskem svetu in objavljene v Grosupeljskih odmevih št. 11/1999 in dopolnjene v aprilu 2002. Stopnja davka na dodano vrednost od oglasov je 20 %.

Vse oglase, ki bodo izdelani v digitalni obliki in so dogovorjene velikosti, je treba oddati v EPS ali TIF zapisu (300 pik/palec - za barvne v CMYK razslojiti) na domači naslov odgovornega urednika najpozneje štiri dni po roku za oddajo ostalega gradiva. Manjše digitalno izdelane oglase lahko pošljete tudi na elektronski naslov amset@siol.net, vendar je potrebno vašo odločitev potrditi z naročilnico, ki jo pošljete na naslov odgovornega urednika najpozneje tri dni po roku za oddajo gradiva.

Za oglase, predstavljene članke in zahvale je poleg polnega naslova potrebno navesti tudi davčno številko naročnika. Zahvale, ki ne bodo imele polnega naslova naročnika, ne bodo objavljene.

NAGRADE IN PRIZNANJA - NAMEDSTOJNOVODNIKA

KORAK ZA GROSUPELJSKE ODMEVE - PRVIČ

Kljub temu da smo vsi več ali manj (z eno nogo) že na poletnem dopustu, mi dovolite, naj nekaj naslednjih vrstic namenim samemu delu pri časopisu in vašemu sodelovanju z Grosupeljski odmevi. Naj vam zaupam, da sem že v preteklem mandatu kot urednik želel zapisati nekaj o teh rečeh, a je bil čas vedno neusmiljen sodnik: včasih ni bilo dovolj volje, včasih informacij, včasih kaj drugega, zdaj pa menim, da je nastopil pravi čas.

Ker je nekaj osnovnih in po zakonu zahtevanih informacij in navodil navedenih v kolofonu/impresumu (sivi stolpec na tretji strani časopisa), bodo dodatne informacije namenjene predvsem izboljšanju stikov, ki si jih zares želimo narediti z vsemi, katerim je časopis namenjen. V tej rubriki bi vam iz uredništva sporočili vse, kar je neposredno vezano na raznovrstno delo v uredništvu. V prvi naslednji številki bi vam zato predstavil programsko zasnovano časopisa, v naslednji, kaj omogoča zakonodaja na tem področju, pa nato o pogojih za sodelovanje na različnih avtorskih področjih ter o organizacijskih in drugih vidikih uredniškega dela. Nadalje bi vam v rubriki sporočili o možnostih za oglaševanje, tehnična navodila za pisanje prispevkov, oddajo fotografij in drugih grafičnih materialov. Prav tako bi vam lahko sporočili o posameznih ugotovitvah, idejah, poročilih in sklepih uredniškega odbora, pa nenazadnje tudi o sklepih in drugih pobudah občinskega sveta, župana in občinske uprave, ki zadevajo delo pri časopisu.

V njej bi se našlo nekaj prostora tudi za vaša sporočila - pohvale in dobronamerne pripombe. Glede pravic po Zakonu o medijih v

zvezi z možnostjo popravkov oziroma odgovorov pa ste ju tako in tako že imeli ves čas, da ju uveljavite v skladu z veljavno zakonodajo.

NAJ ŠE ENKRAT POVABIM K SODELOVANJU VSE, KI IMATE SMISEL ZA PISANJE, FOTOGRAFIRANJE, RISANJE, OBLIKOVANJE IN OBLADATE DRUGA TEHNIČNA OPRAVILA ZA TISKANI IN ELEKTRONSKI MEDIJ. PIŠITE IN OGLASITE SE NAM NAM NA ZNANE NASLOVE:

- zbirno mesto na »okenčku« Občine Grosuplje, Taborska 2, 1290 Grosuplje (pri ge. Ancic Hočevar),
- poštni predal 10, 1290 Grosuplje,
- domači naslov urednika: Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje,
- elektronski naslov urednika: jozem@siol.net.

Za dodatne informacije kličite na domači telefon urednika (praviloma od 17.00 do 20.00 ure. Predvsem bi vas rad prosil, da vse pošte, za katere želite, da jih prejmemo čim prej, pošljete ali dostavite neposredno na moj domači naslov, predhodno pa me lahko pokličete na GSM. GSM bo izklopljen le v posebnih okoliščinah (sestanki, prireditve in podobno). Vabila na razne prireditve in druge vaše dejavnosti, o katerih želite, da bi pisali v časopisu, pa pošljite najpozneje dva dneva pred dogodkom na moj domači naslov.

"Za prijazno Grosuplje" odgovorni urednik Jože Miklič

POMOČ DRUŽINI NA DOMU

O spremembi cene, načinah financiranja in pridobljenih socialnih pravicah

V predlogu spremembe cene in načina financiranja storitve Pomoči družini na domu je bilo predvideno, da naj se cena zviša za 20 % (z 2.356,00 sit na 2.828,15 sit), hkrati pa je bilo v dveh različnih predlaganih finančni soudeležba uporabnikov te pomoči: v prvi različici v višini 1.500,00 sit, v drugi pa 2.300. sit. Svetniki so se odločili za zvišanje cene v višini predvidene inflacije (5,1 %), uporabnikom pa za zdaj ne bo treba plačevati soudeležbe.

Predlog je občinskim svetnikom predstavila ga. Jelka Kogovšek, vodja pristojnega občinskega urada. Povedala je, da storitev izvaja Dom starejših občanov Grosuplje po pogodbi z občino Grosuplje in da je v lanskem letu ta storitev občino stala 9 mio sit. V povečanje cene ni bilo vključeno izobraževanje za obe delavki, ki to pomoč izvajata in jim lanski izračun ni upošteval (500 tisoč sit). Letošnji izračun kaže, da bi potrebovali 11,4 mio sit. Glede spremembe (so)financiranja je povedala, da se bo kakovost storitev, če ne bi bila potrjena, dejansko zniževala. Pomoč družini na domu mora biti v interesu občine, saj je organizirano varstvo občanov v domovih še veliko dražje. Nobeden od obeh predlogov sofinanciranja pa ne bo pokrival stroškov celotne storitve.

Jože Šircej (NKG) je v imenu odbora za družbene dejavnosti predlagal, naj se to storitev nadgradi, o samem izračunu pa, da je »čuden«. Glede predloga o socialni lestvici sta mu župan Janez Lesjak in ga. Kogovškova odgovorila, da storitev ne more biti obremenjena še z zbiranjem dodatnih podatkov o socialnem statusu, saj vsako takšno preverjanje občino stane precej časa in denarja. Kdor storitve ne bi mogel plačati, bo o tem odločal Center za socialno delo, ki ima že tako in tako največ ustreznih podatkov.

Številni razpravljajoči občinski svetniki so bili sorazmerno enotnega mnenja, da se že pridobljenih pravic naj ne bi zmanjševalo, zato so predlagali samo povečanje v višini letne inflacije.

Jože Miklič

KRATKE NOVICE IZ OBČINSKEGA SVETA

IMENOVANJE SVETA ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU

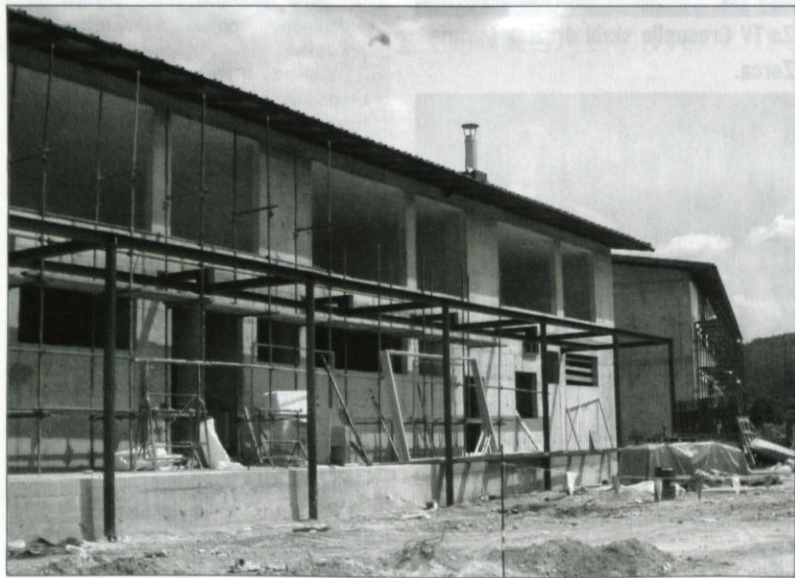
Na 8. seji občinskega sveta 9. julija 2003 so bili v svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu imenovani predstavniki naslednjih institucij: Davorin Marinč (OŠ Louis Adamič), Irena Kogovšek (OŠ Brinje), Metka Kadunc (VZ Kekec), Robert Jerlah (Policijska postaja Grosuplje), Martin Križman (Zveza šoferjev in avtomehaničarjev Grosuplje), Marko Mole (vzdrževalec cest JKP Grosuplje), Andrej Struna (Upravna enota Grosuplje), Aleš Medved (Občinski svet občine Grosuplje) in Marina Štrus (Občina Grosuplje).

IMENOVANJE ODBORA ZA KMETIJSTVO

S sklepom o imenovanju odbora za kmetijstvo so bili na isti seji potrjeni: Anton Perme (predsednik), dr. Peter Hostnik (podpredsednik), člani: dr. Miroslav Kranjc, Martin Tomažin, Ana Pavčič, Rudolf Goršič in Matej Urbanija.

V JKP GROSUPLJE PODALJŠAN MANDAT PREDSTAVNIKU OBČINE RUDOLFU ROMETU

Občinski svet je podaljšal mandat Rudolfu Rometu kot stalnemu predstavniku občine Grosuplje v skupščini Javnega komunalnega podjetja Grosuplje do uskladitve družbene pogodbe in ostalih aktov z veljavno zakonodajo do 31. avgusta oziroma najdlje do konca leta 2003.

KREDIT ZA OŠ ŠT. JURIJ

Svetniki so potrdili sklep o najetju kredita v višini 48. mio sit pri poslovni banki ali hranilnici, ki bo izbrana na podlagi ponudb po načelu konkurenčnosti. Občina pa se je zavezala, da bo zagotovila sredstva za vračilo kredita s pripadajočimi obveznostmi v prihodnjih petih letih.

Jože Miklič

Predstavniki KS Št. Jurij v pogovoru z nadzornimi organi gradnje na samem gradbišču. Foto Anton Podržaj

ODGOVORI NA SVETNIŠKA VPRAŠANJA:

DR. PETRU HOSTNIKU V ZVEZI Z NADZOROM PRIKLJUČEVANJA NA KANALIZACIJO NA SP. SLIVNICI

Ker niti slivniškemu gradbenemu odboru niti Občini ni uspelo pridobiti potrebnih soglasij za prekope kanalizacijskih priključkov, še ni izdano gradbeno dovoljenje. Obstaja pa možnost, da bi uveljavili prisilne služnostne pravice in izplačila ustreznih odškodnin, vendar bi slednje moral doreči občinski svet, saj bi se tako stroški izgradnje verjetno precej podražili.

JANEZU PINTARJU: V ZVEZI S ČIŠČENJEM PESKA, POSUTEGA V ZIMSKEM ČASU

Za čiščenje peska, posutega v zimskem času, sta odgovorni dve podjetji (Komunalne gradnje d.o.o. in Javno komunalno podjetje Grosuplje), ki imata z Občino sklenjeni pogodbi. Za cesto skozi Šmarje-Sap je odgovorno Cestno podjetje Ljubljana d.d. Prav tako je urejeno tudi za ostale ceste v občini.

STANETU ŽVEGLI: KAKO JE V OBČINI Z DOVOLJENJEM ZA ZLIVANJE FEKALIJ IN IZCEDNIH VOD IZ ŠPAJE DOLINE V KANAL V ROŽNI DOLINI

Dovoljenje za izcedne vode izda upravljalec (JKP Grosuplje!), fekalije pa je treba odvažati v posebne bazene v centralni čistilni napravi.

MIHI KADUNCU: NA VPRAŠANJE, ZAKAJ SE PODGORICA PRI PODTABORU NE IMENUJE PODGORICA PRI ŠT. JURIJU

Z občinskim odlokom iz leta 1991 je bilo naselje Podtabor ponovno poimenovano Št. Jurij, a ni bilo hkrati preimenovano tudi naselje Podgorica pri Podtaboru. Pobuda se bo posredovala komisiji za poimenovanje ulic in naselij in nato v odločanje občinskemu svetu.

Jože Miklič

Ali Podgorica pri Podtaboru ali Podgorica pri Št. Juriju?

NA NOGOMETNEM IGRIŠČU IN OB!

DOPOLNJEN OSNUTEK ZAZIDALNEGA NAČRTA BRINJE

Postopek sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta Brinje je občina začela že v juliju 2001. Spremembe je nato strokovno pripravila ARHE d.o.o. iz Ljubljane, letos marca pa je bil ponujen v javno razgrnitev. V času javne razgrnitve je bilo podanih šest pripomb in vprašanj, ki so se nanašala na velikost igrišča, namembnost okoliških površin (parkirišča, zelenice, sprehajalna pot) in opremo (javna razsvetljava, igriščna ograja, platoji za smetnjake). Predlagani sklep je občinski svet sprejet soglasno brez dodatnih predlogov.

Franc Štibernik (LDS) je v imenu odbora za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo izpostavil sklepe odbora:

- da je treba preveriti dimenzije nogometnega igrišča, hkrati pa naj se načrtuje ustrezno osvetlitev, ki bi omogočila uporabo igrišča tudi v večernih urah,
- doda naj se strokovna utemeljitev vpliva novih zazidalnih načrtov na poplavne površine in
- naj se upoštevajo vsi sklepi, ki so bili že predhodno sprejeti na odboru.

V razpravi je svetnik Lojze Verbajš (SDS) dejal, da bi vendarle okrog nogometnega igrišča bilo treba razmisliti o gradnji atletske steze. Jože Šircej (NKG) je razmišljal o možnostih za fazno izgradnjo igrišča, v kateri bi bila predvidena tudi taka poslovna dejavnost, ki bi morda pospešila zanimanje kakšnega dodatnega investitorja. V prostorskem planu je takšno dejavnost treba razvrstiti v primerno in pravno primerljivo klasifikacijo.

Župan Janez Lesjak je pojasnil, da prostor ne omogoča večjih dograjevanj, hkrati pa se je ob izgradnji športne dvorane Brinje pokazalo, da lahko sprejme do 1500 gledalcev, kar pomeni, da je treba dograditi še najmanj 250 do 300 parkirišč. Le-te bi zgradili neposredno ob nogometnem igrišču. Tako bi na obeh straneh potoka prišli do skupnega potrebnega števila parkirišč. Mojca Lovšinova, vodja Urada za prostor, pa je dodala, da je potrebno k novi šoli zgraditi tudi prizidek kuhinje, čez Grosupeljščico pa tudi most, ki bo povezoval nove Dvore III. in IV.

Jože Miklič

VGA (Velikoupeljska gostilniška agencija) vas (DEZ) informira

OGREVANJE Z "DALJNCEM"

Na zadnji seji so se nekateri svetniki spraševali, zakaj je OGREVANJE Z "DALJNCEM" povzročilo kar 18 milijončkov izgube. Po starem partijskem receptu je treba izgubo povečati na 28 milijončkov, in si na koncu leta razdeliti dobiček v višini 10 milijonov.

ALTERNATIVNE REŠITVE

Porednik EHO cajtnogov je bil zelo navdušen nad alternativno rešitvijo velikoupeljskega ogrevanja, zato bo v kurilni sezoni predlagal povečanje strani LOKALNEGA cajtnoga s posebnimi vročimi prilogami. Cajtnog pa bo uporaben tudi za zavijanje "RADIČA" - oziroma (v prevodu) popraviljanje lokalnih informacij v DELOVskem cajtnogu.

Jožek Zagraški

PREGLEDANO LETNO POROČILO JAVNEGA KOMUNALNEGA PODJETJA GROSUPLJE

Dolgo poročilo, kratka in jedrnata razprava, poročilo sprejeto.

Peto točko na seji občinskega sveta 9. julija o pregledanem poročilu JKP Grosuplje je uvodoma podal direktor podjetja Janez Skarlovnik. Povedal je, da je pregledano poročilo obravnaval nadzorni svet, obravnavala pa ga je tudi revizijska hiša LM VERITAS. Obširno, na 39 straneh priloženo gradivo, je zajemalo predstavitev podjetja, poročilo direktorja, poročilo nadzornega sveta, poslovno poročilo, računovodske izkaze, razkritja postavk v računovodskih izkazih in dodatna razkritja na podlagi zahtev Slovenskega računovodskega standarda 35. Zadnji štirje so bili predstavljeni z dvo- in trinivojskimi pododdelki. K analizi poslovanja družbe pa je dodana tudi tabela, ki kaže, da je na oskrbi z vodo skoraj 15 mio sit dobička, na drugih dejavnostih pa še skoraj 29 mio sit dobička. Druge postavke so precej manjše. V postavki daljinsko ogrevanje je izkazana izguba v višini skoraj 18 mio sit.

Poročilo je predhodno obravnaval odbor za prostor, infrastrukturo in ekologijo in predlagal, naj ga občinski svet sprejme ter hkrati zadolži ustrezne službe za realizacijo predlogov v poročilu. Dodatno je sprejel še tri sklepe (1. naj se do jeseni priprav nov predlog o pobiranju ekološke takse, ki bo usklajen z veljavno zakonodajo, 2. do jeseni naj se pripravi analiza in predlog ukrepov za zmanjšanje oziroma odpravo izgube na daljinskem ogrevanju ter 3. da se bo vsem uporabnikom v drugih občinah voda zaračunavala najmanj z enako ceno kot občanom Grosupljega.)

V razpravi je Jože Intihar (LDS) sicer pohvalil korektno pripravljeno poročilo, a je bil kritičen do postavke, ki izkazuje izgubo na daljinskem ogrevanju. Direktor JKP Grosuplje pa je pojasnil tudi razloge za neenako plačevanje vode, saj so posamezne občine različno vključene v vodovodne sisteme.

Občinski svet je po intervenciji predsednika odbora za prostor... Franca Štibernika (LDS) sprejel poročilo z dodatnimi sklepi, ki jih je pripravil odbor.

Jože Miklič

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI ADAPTACIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja

Najdete nas na
Taborski cesti 3 v Grosuplju
in po telefonu

(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

POJASNILA V ZVEZI Z ODMERO SREDSTEV ZA VZDRŽEVANJE IN REDNO DELOVANJE HIDROMELIORACIJSKIH SISTEMOV V LETU 2003

V tem mesecu bo v Sloveniji lastnikom in zakupnikom kmetijskih zemljišč Davčna uprava Republike Slovenije (DURS) na podlagi posredovanih podatkov o parcelah v melioracijskih sistemih iz evidenc MKGP, dopolnjenih s podatki o lastnikih iz Zemljiškega katastra in s podatki o zakupnikih iz Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, izdala skupaj cca 24.000 odločb (vsaka odločba ima vsaj eno položnico), kjer je obravnavanih skupaj cca 140.000 parcel.

Postopek zbiranja sredstev, predpisan z Zakonom o kmetijskih zemljiščih iz leta 1996, se uvaja prvič. Od ukinitve prispevkov na podlagi odmernih odločb, ki so jih takratne občine izdajale preko občinskih odlokov, ki jih je sprejela občinska skupščina za vzdrževanje melioracijskih sistemov, od konca leta 1995 ni bilo več vzpostavljenega sistema zbiranja sredstev. Zaradi vseh teh dejstev je pričakovano negativen odziv javnosti. Primerljiv postopek izvajajo vse zahodnoevropske države za svoje melioracije, zato ga moramo tudi v Sloveniji ponovno uveljaviti.

Zaradi možnih vprašanj javnosti opozarjamo na naslednje:
- Kmetijske evidence, ki so podlaga za odmero, so bile pripravljene v najbolj možni obliki z minimalnimi sredstvi in ogromno trdega dela na podlagi nekdanjih razpadlih evidenc Zveze vodnih skupnosti Slovenije;

Pri postopku odmere se bodo zaradi velike količine obravnavanih parcel verjetno pokazale kakšne napake, in

sicer predvsem na obrobju melioracijskih sistemov, kjer mogoče kakšna od parcel ne spada več v območje, čeprav dokumenti na to kažejo, oziroma da se sistemi niso dejansko izvedli v obsegu, kot kažejo dokumenti in potrditve verifikacij po Sloveniji;

- Predvidene napake v kmetijskih evidencah so glede na gromozansko količino podatkov izredno majhne in poudarjamo, da bomo tisti del napak, ki se nanaša na evidence MKGP, v pritožbenem postopku poskušali rešiti v najkrajšem možnem roku (prvo in drugostopenjski pritožbeni organ je DURS!). Te napake se, glede na izkušnje na verifikacijah, žal drugače kot s pritožbo na odmero ne morejo prečistiti.

V pritožbenem postopku se lahko pojavljajo pripombe na pravilnost štirih različnih evidenc:

1. evidence o parcelnih številkah znotraj melioracijskih sistemov - evidence MKGP (pri pritožbi na to evidence bodisi da stranka trdi, da tam ni bilo melioracije, oziroma da njena parcela ni zajeta v obstoječem melioracijskem sistemu);

2. evidence Zemljiškega katastra (lastništvo parcele, raba. ...) - evidence (Geodetske uprave Republike Slovenije;

3. evidence Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije o zakupnikih;

4. evidence o fizičnih in pravnih osebah v bazah DURS-a: DP1 (fizične osebe) in DP2 (pravne osebe).

V pritožbenem postopku se bodo

strokovna mnenja na pripombe strank iz točke 1. prejšnjega odstavka reševale po naslednjem predvidenem postopku:

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo posredovalo na upravne enote grafične izrisse katastrofskih načrtov z vrisanimi mejami melioracijskih sistemov iz nastajajočih kmetijskih evidenc imenovanih Kataster melioracijskih sistemov in naprav. Upravne enote naprošamo, da skupaj s pooblaščenimi upravljalci za obstoječe melioracijske sisteme (tam, kjer so že izbrani), občinami in drugimi poznavalci sistemov potrdijo te obode oziroma da na podlagi pripomb strank naslovijo na MK-GP predlog o spremembi obstoječih evidenc in pomagajo pri reševanju pritožb.

- Predloge oziroma potrditve je potrebno nasloviti na **Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Sektor za strukturno politiko in podeželje, Dunajska 56-68, 1000 Ljubljana, s pripisom HIDROMELIORACIJE.**

- Drugi možni naslovi za sprejemanje informacij in vprašanj glede evidenc MKGP:

- na elektronski naslov:

mkgp.hms@gov.si;

- na telefaks št. 01 478 90 35;

- oziroma telefon št. 01 478 90 00.

V OBČINI GROSUPELJE SO HIDROMELIORACIJE BILE NAREJENE OB POTOKU PODLOMŠČICA MED SPODNJO SLIVNICO IN CEROVIM. za objavo pripravil A. Ž.

SLS.

SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA
OBČINSKI ODBOR GROSUPELJE

Ob 15. avgustu, PRAZNIKU MARIJINEGA VNEBOVZETJA - VELIKEMU ŠMARNU

in ob obletnici posvetitve slovenskega naroda Mariji, želi vsem občankam in občanom občine Grosuplje doživeto praznično razpoloženje z globokim duhovnim sporočilom tega praznika in vabi vse, da se v velikem številu udeležimo prireditvev v počastitev tega velikega in pomembnega praznika za slovenski narod in državljane Republike Slovenije.

TABOR NOVE SLOVENIJE

Nova Slovenija je imela 21. in 22. junija v Selcah pri Železnikih svoj prvi tabor, ki se ga je poleg domačih in tujih visokih gostov udeležilo tudi okoli 3000 članov in simpatizerjev N.Si.

Prvi dan je potekal politični forum Krekovi dnevi, na katerem so strankini organi sprejeli osrednji dokument z naslovom Čas je za dejanja, ki bo služil kot izhodišče za sestavo volilnega programa za prihajajoče parlamentarne volitve. Cilj je sestaviti močan in alternativni program trenutni oblasti.

Osrednji dogodek pa je predstavljal tabor, ki je sledil 22. junija in se ga je udeležilo okoli 3000 članov in simpatizerjev stranke. Tabor je potekal v znamenju praznovanja tretjega rojstnega dneva stranke in dneva državnosti. V ta namen se je odvil bogat kulturni program, ki pa ga je zaokrožil predsednik stranke Nove Slovenije dr. Andrej Bajuk s svojim govorom. Predsednik Andrej Bajuk je državi Sloveniji in nam vsem želel boljše bolj vizionarsko prihodnost, ki bo črpala pri demokratičnih koreninah in bo vključena v združeno Evropo ostala vedno ponosna na svojo notranjo srčiko, na svoj zaklad - na slovenski narod.

Tabora so se udeležili gostje Janez Janša, Barbara Brezigar in poslanec največje stranke v evropskem parlamentu - Evropske ljudske stranke, katera pridružena članica je tudi Nova Slovenija.

Andreja Rajh, N.Si

PREDLOG ZAKONA O ROMSKI SKUPNOSTI

Poslanska skupina SNS je na predsednika Državnega zbora RS, Boruta Pahorja, naslovila Predlog zakona o romski skupnosti, ki vsebuje 3 (z besedo: tri) člene: prvi govori o tem, da ta zakon določa položaj in posebne pravice romske skupnosti, ki živi v Sloveniji, drugi o tem, da člani in članice romske skupnosti, ki živijo v R Sloveniji, nimajo posebnih pravic, tretji pa, da začne zakon veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu R Slovenije.

Jaz pa se sprašujem: Kdo afne gunca?

Jože Miklič

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPELJE
TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65
GSM: 041-405 258
SMS: 405258@LINUX.MOBITEL.SI
E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI
URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

PRODAMO:

- zazidljive parcele v Grosuplju in okolici, okolici Stične, na Rakitni,
- zazidljive in še ne zazidljive parcele v obrtnih conah v Grosupljem,
- stanovanjske hiše različnih cenovnih razredov,
- vikend hiše: v Dolah pri Polici, Hočevju, pri Dvoru v Suhi krajini,
- manjši kmetiji: nad Temenico, pri Muljavi,
- dva trisobna stanovanja v Grosupljem.

NUDIMO POMOČ PRI PRIDOBITVI GRADBENIH DOVOLJENJ

ODDAMO v najem opremljeno sobo na Perovem in opremljeno garsonjero v Grosupljem

UREDIMO VAM DOKUMENTACIJO ZA PRIDOBITEV LOKACIJSKEGA IN GRADBENEGA DOVOLJENJA.

DRUGE STORITVE:

- sestava predlogov za vpis v zemljiško knjigo (lahko se dogovorimo tudi po telefonu);
- pomoč pri sestavi vseh vrst pogodb in urejanje dokumentacije, vse do notarske overitve;
- pri prodaji kmetijskih zemljišč vam uredimo vse od ponudbe prodaje do vpisa v zemljiško knjigo.

SVETOVANJE:

Če želite nepremičnino **VARNO** prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej o tem **POSVETUJETE PRI NAS!**

13. Draga mladih - VEČ SVEŽINE

Tudi letos se je v Piranu odvijala tradicionalna 13. Draga mladih - intelektualni forum mladih, ki jo je organiziralo več mladinskih združenj in društev civilne družbe iz Slovenije (med njimi Svetovni slovenski kongres) in iz zamejstva ter podmladki Nova generacija, MSI in SDM. Forum je znan po kvalitetnih razpravah o temah, ki se tičejo aktualnih problemov slovenske mladine, in je vsako leto dobro obiskan, letos pa smo organizatorji v koncept Drage mladih vnesli nekaj novosti. Prizorišče oz. kraj dogajanja Drage mladih smo iz Opčin pri Trstu preselili v naše obmorsko mesto Piran, spremenili pa smo tudi časovni termin foruma; letos je Draga mladih potekala med 10. in 13. julijem.

Dober program z odličnimi gosti je v Piran povabil okoli 100 mladih iz Slovenije, Italije in Hrvaške, Forum pa je z nagovorom odprl predsednik državnega zbora RS Borut Pahor. Mladi so se vključevali v zelo kakovostne in razgrete okrogle mize, ki so se odvijale pod naslovi, kot npr. Kdo ovira mlade v Sloveniji in na katerih so sodelovali predsednik SAZU dr. Boštjan Žekš, profesorji dr. Aleš Debeljak, dr. Peter Jambreč, dr. Edi Kovač, kulturnika Žarko Petan in Rudi Šeligo in drugi.

Delo so udeleženci nato nadaljevali

v tematskih skupinah, ki so obravnavale odnose: mladi in EU (vodja skupine Lojze Peterle), mladi in etika (vodja dr. Anton Jamnik), mladi in mediji (vodja Dejan Steinbuch in mag. Klemen Jaklič), mladi in umetnost (vodja Veselka Šorli Puc), mladi in film (vodja Franci Kek) ter mladi in hip hop (vodji Murat in Jose).

Vsak večer je bil zapolnjen s kulturnim programom: prvi večer je v gledališču Tartini v monodrami nastopil igralec Matjaž Jaušnik, drugi večer pa je nastopil Vlado Kreslin.

Teme, ki so krožile v zraku, pa so bile tudi neuravnovešen medijski prostor v Sloveniji, prihod novih privatnih fakultet in univerze na sloven-

ske prizorišče, vstop Slovenije v EU in pomen vstopa za nas in za slovenske manjšine v Italiji in na Koroškem, itn. Rezultate oz. zaključke Drage mladih so udeleženci predstavili zadnji večer foruma, predstavili pa jih bodo tudi na "starejši" Dragi, ki bo tudi letos potekala prvi vikend v septembru v Finžgarjevem domu v Opčinah pri Trstu.

Tudi letos se je Draga mladih zelo izkazala. Želim, da bo tako tudi prihodnje leto.

Več o Dragi mladih si lahko preberete tudi na spletni strani www.Dragamladih.org.

Andrej Štrus - Član sveta Slovenske konference SSK

PA ŠE: PETICIJA:

V imenu Civilne iniciative za regionalno Ljubljana - Novo mesto je Nikolaj Erjavec poslal vsem občinam Dolenjske, Posavske in Bele Krajine povabilo k sodelovanju s peticijo podpisanih prebivalcev na teh območjih za ohranitev glavne (regionalne) ceste od Ljubljane do Novega mesta in naprej do Obrežja, ki jo bo novonastajajoča avtocesta skoraj v celoti »povozila«. V povabilu je zapisano, da naj Vlada R Slovenije takoj sprejme odločitev o ureditvi ceste po standardih za tovrstne ceste, ki bo zagotovila kvaliteten obvoz tudi za čas gradnje oziroma pozneje v primeru prometnih zapor avtoceste, saj je samo to območje v razvojnem pogledu, ki ga takšna cesta omogoča, diskriminirano. Vsi zainteresirani se lahko oglasijo na GSM 031 585 333, je zapisano v pobudi.

Ker pa se »država« ni odzvala na zahteve Civilne iniciative, so v soboto, 12. julija 2003, začeli izvajati demonstracijske ukrepe. Za začetek so se poslužili oviranja prometa na prometni cesti z izredno upočasnjeno vožnjo. Zatrjujejo pa, da bodo z zahtevami nadaljevali in če bo treba, tudi stopnjevali pritiske.

Jože Miklič

P.S: Iz radisjke informacije na Zelenem valu pa smo lahko slišali, da so policisti 12. julija napisali demonstrantom v počasni vožnji 17 mandatnih kazni.

IZ PISARNI STRAN ZA POLITIKO

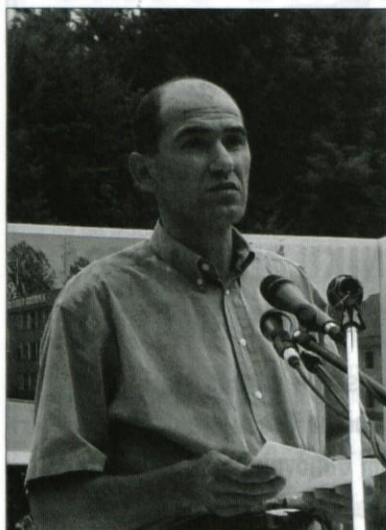
ROJSTNI DAN SLOVENSKE DRŽAVE TUDI NA POLŽEVEM

Rojstni dan slovenske države sta občini Grosuplje in Ivančna Gorica praznovali skupaj. Srečanje na Polževem je bilo prvo od obljubljenega niza tradicionalnih slovenskih ob vseslovenskem prazniku.

"Danes za marsikoga ni najboljše," se je stvarnosti oklenil župan Janez Lesjak, "upam, da naše misli in poti peljejo tja, da bomo našo domovino imeli za svojo domovino blagostanja. Le v rasti, preoblikovanju in spreminjanju pa najdemo pravo odgovornost."

Začetka slovenske pomladi se je v spominih spomnil tudi slavnostni govornik, poslanec Janez Janša. "Danes Slovenci živimo v obdobju, ki ga je preroško napovedal že France Prešeren: Da rojak prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak. Lahko smo zadovoljni s položajem mlade države. Z uspešno osamosvojitvijo, mednarodnim priznanjem, približevanjem evropskim integracijam smo Slovenci dokazali, da smo leta 1991 ravnali prav. Če ne bi šli iz Jugoslavije, bi bili potisnjeni v enake krvave, ideološke, politične konflikte kot preostanek države." Janša je pokazal tudi na slabosti, ki so vzniknile z novo nastalo državo: spregovoril je o pojavi revščine, neenakih možnosti šolanja, zaposlovanja, nepospešenemu razvoju srednjega in malega gospodarstva in tudi na področju politike zaželel več demokratičnega ravnotežja. "Določiti je potrebno skupne cilje, dolgoročne prioritete in vlaganje v slovenskega človeka. Razviti je potrebno sistem vrednot, v katerem se bo dobro delo nagrajevalo!"

Programu, ki so ga s pestrim izborom

Slavnostni govornik Janez Janša.

Polde Bibič je interpretiral Martina Krpana.

Župan Jernej Lampret je nastopil kot Krjavelj - Vse foto Barbara Pance

začini slovenski kulturniki, igralca Polde Bibič in Tone Kuntner, operni pevec Miloš Genorio, Šentjurski oktet in Stiški kvartet, folklorne skupine iz Račne in Šentvida ter pompozni nastop Krjavlja, ivanškega župana Jerneja Lampreta, so sledile športne igre in zabavni program s splošnim ljudskim veseljenjem. Obiskovalci, polževska planota jih je privabila lepo število, pa so si lahko ogledali tudi razstavo biologa Franceta Velkavrhja s tisoči primerki polžev.

Barbara Pance

Župan Janez Lesjak v prijatni družbi soproge Biserke in Tatjane Lampret, direktorice Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti.

PETO ZASEDANJE ZBORA SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA (SSK) - VISOKE CENE IN ZARAČUNAVANJE SMETI, KI JIH NI

Zbor Svetovnega slovenskega kongresa se je zbral v Ljubljani na svojem petem zasedanju v soboto, 28. junija 2003, in je izvolil novo vodstvo SSK. Predsednik SSK je ponovno postal prof. dr. Boris Pleskovič (ZDA), častni predsednik je dr. Jože Bernik, prvi podpredsednik je postal g. Dušan Lajovic (Avstralija), podpredsednik za Evropo g. Marjan Terpin (Italija), podpredsednik, zadolžen za zamejstvo, dr. Stanislav Raščan (Slovenija), podpredsednica za čezmorske države dr. Mateja de Leoni Stanonik (ZDA), podpredsednik za finance pa g. Franci Feltrin (Slovenija). Na predlog predsednika SSK dr. Borisa Pleskoviča je bilo za učinkovitejšo delo SSK izvoljeno še osem dodatnih članov Upravnega odbora, in sicer dr. Andrej Aplenc (Slovenija), Jana Čop (Slovenija), Majda Ilar (Švica), Jože Kastelic (Kanada), prof. dr. Anton Mavretič (ZDA), dr. Hilary Rolih (ZDA), Hugo Šekoranja (Slovenija) in dr. Majda Kregelj Zbačnik (Slovenija).

Na Zboru SSK, ki sem se ga kot delegat slovenske konference Svetovnega slovenskega kongresa udeležil tudi spodaj podpisani, je bilo predstavljeno uspešno in razvejano triletno delo Svetovnega slovenskega kongresa, Konference za Slovenijo, Konference za Avstralijo, Konference za Italijo, Konference za Avstrijo, Konference za Kanado in ostalih področnih konferenc Svetovnega slovenskega kongresa. Zbor je pozdravil tudi 12 obletnico samostojne in neodvisne demokratične Slovenije ter njeno vključevanje v EU in NATO, za kar se je približno pol milijona Slovencev, ki živijo izven meja Republike Slovenije, zmeraj prizadevalo. Predstavljeno je bilo tudi ustanavljanje Konference za Afriko in delovanje kongresa na vseh kontinentih.

Zbor je sprejel tudi smernice za nadaljnje delo, ki ga bo kongres nadaljeval pri omogočanju možnosti, da se bodo lahko vsi Slovenci nemoteno vračali v svojo domovino, da bo čim hitreje sprejet Zakon o Slovencih brez slovenskega državljanstva in da bo

država Slovenija popravila krivice, ki so bile storjene Slovincem po svetu v obdobju totalitarne režima. Zato je zbor sprejel tudi Izjavo ob nameravani razpustitvi urada za slovenski jezik in resolucijo ob razrešitvi g. Dušana Lajovica, častnega generalnega konzula RS na Novi Zelandiji in do objave udbovskega gradiva na svetovnem spletu.

Zbor je pozdravil tretje srečanje znanstvenikov iz domovine in tujine, ki se je odvijalo od 25. - 28. junija 2003 na Bledu in je skupaj s srečanjem zdravnikov in poslovnežev že sedmo srečanje naših najboljših rojakinj in rojakov iz vsega sveta, ki so svoje znanje in izkušnje pripravili prenesti tudi v Slovenijo. Srečanje na Bledu je potekalo pod pokroviteljstvom predsednika države dr. Janeza Drnovška, kar je temu dogodku in delu Svetovnega slovenskega kongresa ter skrbi za naše rojake po svetu dalo še posebno obeležje.

Matjaž Trontelj
član upravnega odbora
Svetovnega slovenskega kongresa
Konference za Slovenijo

Od leve proti desni: Boris Pleskovič - predsednik, Matjaž Trontelj- delegat in Hugo Šekoranja-član UO.

Nov Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Grosuplje, ki je stopil v veljavo lansko poletje, je še posebej vznemiril in povzročil veliko slabe volje med malimi grosupeljskimi podjetniki. Zaradi številnih pritožb članov je upravni odbor Območne obrtne zbornice Grosuplje imenoval posebno komisijo z namenom, da raziše problematiko. V teh dneh je komisija zaključila svoje delo in svoje končne ugotovitve poslala županu občine Grosuplje Janezu Lesjaku, občinskemu svetu, občinskima odboroma za komunalno infrastrukturo in gospodarstvo ter Javnemu komunalnemu podjetju Grosuplje s predlogom za ponovno preučitev odloka in odpravo neskladij.

Včasih so velika podjetja v občini Grosuplje morala odšteti nekaj sto tisočakov za odvoz smeti mesečno, ker je bila osnova za obračun površina, danes pa so se tem računani za odvoz komunalnih odpadkov prepolovili, saj so novo merilo postali litri na osebo oziroma prostornina zabojnika. Na drugi strani se je v evidenci Javnega komunalnega podjetja Grosuplje, na podlagi lani sprejetega občinskega Odloka, namnožilo kot bolh in uši število "malih" zavezancev za plačilo smeti. Novinci so postali vsi samostojni podjetniki in male gospodarske družbe, ki imajo registriran sedež dejavnosti na domačem naslovu, pa če tam dejavnost v resnici opravljajo ali ne, torej ustvarjajo odpadke ali ne.

JKP Grosuplje je vse gospodarske subjekte pozvalo k podpisu pogodbe, s katero naj bi ovrednotili mesečno količino odpadkov in plačilo zanje. Nekateri se še do danes temu niso odzvali in prejema mesečne položnice za plačilo enega kubičnega metra odpadkov, ki skupaj z DDV stane 8.665,88 SIT. Nekateri so se, tudi glede na svoje pogajalske sposobnosti, s "komunalci" relativno dobro pogodili za plačilo najmanjše možne količine odpadkov, kar znaša skupaj z DDV slabega tisočaka. S tem pa se je ustvaril vtis, da plačevanje te storitve ni v skladu z načelom, da stroške nosi povzročitelj.

Komisija pri OOO Grosuplje v sestavi: Jože Intihar, Branko Lampret, Janko Kušar in Martin Tomažin je ugotovila:

-Samostojni podjetniki in pravne osebe, ki opravljajo obrtno dejavnost brez poslovnih prostorov, praviloma na terenu in izključno pri strankah, so nezadovoljni, ker so

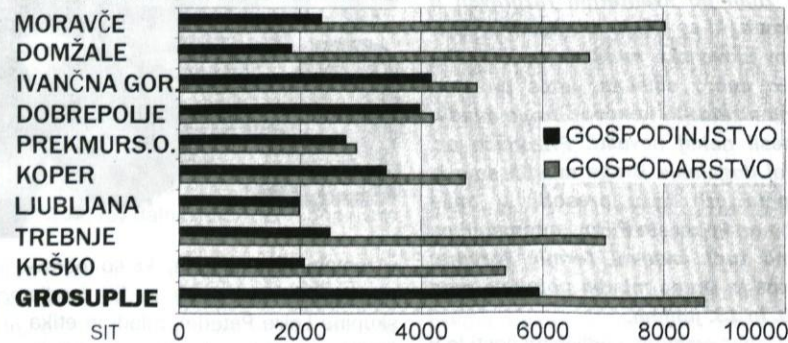
bili po odloku razvrščeni med povzročitelje odpadkov dvakrat, in sicer kot občani in kot gospodarski subjekti.

-Določeni podjetniki imajo poslovni sedež v občini, delovne prostore, kjer je dejanski izvor odpadkov, pa v drugi občini.

-Podjetniki so že pred sprejemom odloka uporabljali večji zabojnik, kot je to določeno za minimalni izračun po odloku, (merilo je 30 litrov na osebo oziroma velikost zabojnika).

-Nekateri podjetniki imajo registriranih več gospo-

CENA SMETI V SIT ZA M3 Z DDV

darskih subjektov (s.p., d.o.o.), kar je večinoma posledica nekdanjih skupnih obratovalnic. Ker gre za enoten in skupen poslovni proces, ne ustvarja bistveno več ali celo enako količino odpadkov, kot če bi posloval le preko enega gospodarskega subjekta.

- Odlok je nejasen, ker nedosledno uporablja terminologijo povzročitelji, zavezanci, uporabniki in podobno.

- Odlok je manj ugoden za male podjetnike, ki plačujejo to storitev sorazmerno več kot nekateri večji povzročitelji odpadkov.

- Pri obračunu najmanjše količine je potrebno zmanjšati količino pri 0 do 2 zaposlenih, ker je v nesorazmerju z 2 do 5 zaposlenih.

- Dejansko je potrebno uveljaviti načelo: "Stroške nosi povzročitelj". V spremenjenem in dopoljenem odloku pa zagotoviti, da bo predpis pregleden in enostaven.

Celotni situaciji daje piko na i močno zasoljena cena ravnanja s komunalnimi odpadki, ki se je po zbrnem gradivu in analizi na Območni obrtni zbornici Grosuplje izkazala kot najvišja v Sloveniji. K temu največ pripomore 100 odstotna občinska taksa, ki jo JKP Grosuplje zaračuna na osnovni strošek storitve, tako za gospodinjstva kot za gospodarske subjekte.

Problematiko Odloka in visokih cen komunalnih odpadkov naj bi občinski svet predvidoma obravnaval v jeseni.

Ana Vatovec

VPRAŠANJA ETIKE ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Misli globalno, deluj lokalno!

V zadnjem desetletju smo že kar veliko slišali o varstvu okolja in ekologiji ter o trajnostnem razvoju. Kljub mnogim zvencim besedam različnih vplivnih mož (in nekoliko manj žen!) o teh področjih na različnih ravneh (od lokalne do svetovne) pa je še vedno narejenega zelo malo. Na to je na začetku devetdesetih let pokazala celo zamenjava besedne zveze »trajnostni razvoj« za besedico »omejitve rasti«, ki jima nato »eko konferenca« v Rio de Janeiru ni dala praktično nobenih možnosti za operativno uveljavitev. Prav zaradi izrazite soodvisnosti jih namerno obravnavam v istem prispevku. Predno pa skušam poiskati nekaj rešitev, je treba za razpoznavnost problematike nanizati nekaj bistvenih vzrokov, ki nas vedno bolj rinejo v ekokatastrofe širših razsežnosti in različnih značajev.

Na porušena ravnovesja v okolju v mnogočem vpliva naša nietzschejevska miselnost, ki jo vzpodbuja odurni kapital z dopovedovanjem o »volji do moči«. Le-ta se v zadnjih dvesto letih vedno bolj bohoti v zahodni civilizaciji s pomočjo znanosti, tehnike in gospodarstva. Zato so temu trendu vedno bolj podobne tudi razne javne institucije, ki jih oblikuje politika na različnih ravneh in ki še vedno ne zna pogledati še na kaj drugega kot na skrb za blagostanje. Na koncu se tudi to zavemanje izjalovi in največkrat postane orodje za doseg privilegijev posameznikom in skupinam ljudi. Če še stopnjujem: Ko le-ta miselnost preraste v nacionalne okvire in se nato razlije celo prek nacionalnih meja, sledijo (svetovni) vojaški spopadi ideologij, podprtih prav na tej osnovi. Tudi današnji vojaški in gospodarski spopadi v (širših) regijah niso nič drugega.

Zato ni treba veliko razmišljati, ko bomo ugotovili, da sodobni razvoj uničuje in onesnažuje predvsem tri vrste dobrin:

- fosilna goriva (premog, nafta, zemeljski plin) in mineralne rude,
- zrak, vode, plodno prst, gozdove, živalstva in rastlinsko pestrost,
- moralni, estetski, kulturni in duhovni potencial človeštva.

Naravi v enem letu »ukrademo« toliko surovin, da bi z njimi lahko naložili 700.000 kilometrov dolg vlak in hkrati »pridelamo« 1.000.000.000 ton trdih odpadkov, 16.000.000.000.000 ton odpadnih vod in prav toliko škodljivih plinov. Zadeve pa se iz leta v leto večajo z eksponentialno rastjo, saj npr. vsakoletna gospodarska rast vpliva na okolje podobno kot tista zgodba o cesarju, ki se je želel zahvaliti iznajditelju šaha. Tako 5 % gospodarska rast v 14 letih pomeni povečanje za še enkrat toliko, v 100 letih pa za 130 krat. Prav ta gospodarska rast v nadaljevanju vpliva na večanje neza-

poslenosti in prav nič ne zmanjšuje po svetu vedno večjega pomanjkanja (dr. Hubert Požarnik - Sedanost prihodnosti, 2002). Nedvomno po nepotrebnem in nesmotrno trošimo tudi energijo.

Če samo pogledamo v nedavno poročilo Evropske agencije za okolje, ki je ugotovila, da je v 52 državah (vključno z Rusijo in državami v Zakavkazju in srednji Aziji) na področju varstva okolja v zadnjih desetih letih prišlo do nekaterih izboljšav, še ne moremo biti zadovoljni, saj že v nadaljevanju isto poročilo tudi pove, da so se zmanjšale škodljive emisije v atmosfero in delno posledično zaradi teh tudi v zemljo in vode predvsem zaradi gospodarske recesije.

Mnogo slabše je na drugih trenutno najbolj aktualnih področjih:

- Zelo se je povečalo odlaganje odpadkov.
- Zelo slabo vpliva na ekologijo vedno novo iskanje dobičkov tudi v kmetijstvu, saj je skoncentrirana pridelava in predelava marsikje zelo obremenjena z raznimi kemičnimi nedovoljenimi snovmi, kar pa močno vpliva na zgornje plasti zemlje.
- Po drugi strani opuščanje obdelovalnih površin že močno ogroža biotsko raznovrstnost zemlje in vodne vire.

Obstaja velika »napetost« med trepdi okoljskih obremenitev in gospodarske rasti.

Zelo velik »onesnaževalec okolja« je tudi mestni razvoj. Pozidave se nenormalno in nekontrolirano širijo.

Prometna infrastruktura vedno bolj posega po obsežnih območjih rodovitne prsti ter s tem drobi življenjski prostor živalim in rastlinam.

Med ključne probleme trajnostnega razvoja to poročilo ni uvrstilo novih oblik pomanjkanja, ki se kažejo v izgubljenem duševnem miru številnih ljudi, toplih medčloveških odnosih, občutkih smisla in namena življenja, veselja do dela in za srečo. Še manj boste v tem poročilu iskali poglavje o pravičnosti.

Ekologija bo kljub temu ena od »panog prihodnosti«. Vendar se ta ekologija ne bo srečevala samo s problematiko ukrepov varovanja narave z urejanjem kanalizacij, čistilnih naprav, komunalnih in drugih deponij ter raznih ekopostrojenj za pospravljanje civilizacijskih »packarij«, temveč se bo morala lotiti še številnih drugih področij, ki pa se bodo »uresničevali« predvsem v vsakem ozaveščenem človeku. Na tem področju bo treba (že od malih nog otrokom v družini in nato) v vseh družbenih sistemih vpeljati različne programe, ki jih bodo opozarjali tudi na slabosti industrijskega napredka, s katerim grozijo agresivni podjetniki. Če se bo nadaljeval trend razvoja v tej smeri, bomo na posameznih območjih (regijah, državah, kontinentih ali celo širše) slej ali

prej prišli do ekodiktature, ki pa bo le začasnega veka pred civilizacijskim propadom. S tem je na kocki tudi demokracija v teh območjih. To dejstvo nekateri naravovarstveniki kljub precejšnji nemoči vedno bolj poudarjajo.

Na marsikaterem, danes tako samoumevnem področju (npr. avtomobilu kot splošni dobrini) bo zato treba razmišljati precej drugače. Med pomembnejšimi vidiki trajnostnega razvoja bo moralo biti tudi varčevanje z energijo. V končni obliki bo vendarle treba porabiti samo toliko, kolikor smo sposobni na novo ustvariti.

Ekološko etiko je v praksi mogoče uvažati trenutno le s pomočjo države. V bodoče bo to moralo postati slej ali prej širše razmišljanje. Sčasoma pa bo to postala nujna globalna politična usmeritev vlad po vsem svetu. Zato bo strategija trajnostnega razvoja zahtevala tudi konkretne operativne naloge in ukrepe. Pri iskanju konkurenčnih prednosti bo treba vedno bolj iskati tudi sodelujoče in dopolnjujoče gospodarske, socialne in okoljske dejavnosti. Kvaliteta življenja je vse kaj drugega kot to, kar nam prikazujejo in dopovedujejo trgovci v reklamah za svoje izdelke.

Slovenijo v bližnji prihodnosti za enakovreden vstop v Evropsko zvezo čaka še kar precej nalog. Ker pa so za načrtovanje usklajenega razvoja nujni ozavešeni ljudje na različnih področjih delovanja, se bo treba čim prej tudi dogovoriti o prednostnih nalogah. Jasno pa nam je lahko že zdaj, da bomo svojo enakovrednost (po mojem mišljenju v marsičem tudi prednosti) lahko izrabili samo s pametnim dogovarjanjem in ravnanjem. V zadnjih letih do danes tega v glavnem še ni bilo čutiti ne na lokalni, ne na državni ravni. Zato se bodo morali marsikateri programi gospodarskega (regionalnega) in vsakršnega razvoja usmeriti k človeku, ki se bo obnašal odgovorno do soljudi in narave.

Ali je že nastopil čas za takšno razmišljanje tudi v občini Grosuplje? Po mojem mnenju: Je.

Jože Miklič

IN ŠE PRIPISI!

Če je bil korak, ki so ga naredili nekateri vaščani Zagradca v soboto, 14. junija 2003 ob čiščenju Kastelčeve jame, narejen v tej smeri, je lahko le pohvale vreden. Še posebej zato, ker so poleg maloštevilnih vaščanov v akciji sodelovali občinski komunalni inšpektor, vodstvo KS Mlačevo, Društvo za zatiranje komarjev in Zavod republike Slovenije za varstvo narave, območna enota Ljubljana. Vsi iz naštetih organizacij pa niso sodelovali le moralno, temveč tudi organizacijsko in fizično, na licu mesta. Ko je sonce neusmil-

Čiščenje odpadkov z golimi rokami...

... in s pomočjo stroja.

Rezultat: Očiščena jama in postavljena opozorilna tabla z napisom: Prepovedano odlaganje vseh odpadkov.

jeno pripekalo, so iz jame z golimi rokami ali pa s pomočjo rovokopača izvele različna ohišja propadlih gospodinjskih strojev, orodij, sodov in druge navlake. Jama leži neposredno ob kraškem Radenskem polju in predstavlja eno od značilnih

kraških retij. V njo se je iz bližnje in daljne okolice vozilo »razno-razno« približno od leta 1980 pa do odprtja nove komunalne deponije v Špajki dolini.

Torej: Korak za korakom na dolgi, a edini poti, če želimo ubežati katastrofi!

GROSUPLJE, KDO BO TEBE LJUBIL?

Osebnostno razmišljanje XXXVII

Nastopile so počitnice in dopusti, ki bi jih ljudje radi preživeli tudi v domačem kraju oziroma okolici. Posebno je ta vročina nadležna za stanovalce v blokih, enako tudi za bivačnice v zasebnih stanovanjih in hišah.

Kam se umakniti ob večerih oziroma kam iti na sprehod v takem času? Zelo primerno bi bilo, da se uredi manjši park v trikotniku med upravno enoto,

sodiščem in Družbenim domom. Tam je zasajenih nekaj velikih dreves, ki bi s svojo senco tako ob večerih kakor tudi čez dan lahko naredila prijeten kotiček na travi oziroma peščenih stezicah in tudi kakšnem peskovniku. Mogoče še kakšno otroško igralo ne bi bilo odveč. Potrebno je postaviti samo v središče travnate jase svetilko javne razsvetljave, ki bi razsvetljevala ta prijeten prostor. Če pa bi se postavile tudi klopce za posedet, bi pa dobili pravi mali park v

središču mesta, ki bi služil tako domačinom, upokojevcem, mladim mamicam z otroki, kot tudi mladim za srečanja in druženje.

Danes ta zelena oaza ne služi nikomur razen mačkom in psom. Tega parka bi bili po mojem mnenju veseli tudi obiskovalci upravne enote, sodišča, občine, davčne uprave kakor tudi ostali, ki morajo velikokrat počakati uro ali dve do odhoda vlaka ali avtobusa. Tudi razna društva bi lahko prispevala svoje predloge (društvo upokojevcem, društvo prijateljev mladine itd.). Kaj pa sprehajalne poti, urejene ob potoku, kdaj bodo te v planu občine, pa javna razsvetljava in klopce za počitek, le kdaj ali sploh kdaj?

Po mojem mnenju bi zelo majhna investicija lahko nudila velike užitke in zadovoljstvo občanom tako mladim kot tudi starejšim.

Razmislimo in ukrepajmo!

Večkrat ljudi slišimo, da kraju Grosuplje manjka »duša«. Osebnostno mislim, da kraju dajo dušo ljudje z dušo in voljo, da se naredi nekaj tudi za skupno dobro.

Anton Žitnik

SKRB ZA DIVJAD IN ZA OSEBNO REKREACIJO

Ivan Javornik, ki je že vrsto let lovec, se redno vsak dan sprehodi do lovske opazovalnice in mimogrede prinese nekaj hrane za divjad. Z opazovalnice pa je poleg srnjadi in druge divjačine s kamero snemal tudi divje prašiče in medvede.

PROSTOR - EKOLOGIJA

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE GROSUPLJE

2002 - 2011 (Povzetek osnutka)

SPLOŠNI OPIS
GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Legenda: GGE Grosuplje leži na jugovzhodnem obrobju Ljubljanske kotline. Obsega gozdove v širši okolici mesta Grosuplje. Na severu jo zapira Posavsko hribovje (GGE Polje), na vzhodu se nadaljuje v dolensko hribovje in meji na GGE Ivančna Gorica, na jugu meji na OE Kočevje, na zahodu pa se razprostira do obronkov Ljubljanskega barja in meji na GGE Lanišče-Krvava peč in GE Mokrec-Turjak.

GGE zavzema celotno področje občine Grosuplje, na zahodni meji GGE pa na zelo majhnem področju (25 ha) sega na območje občine Velike Lašče.

Lučki dol sta tipični kraški polji z vsemi kraškimi značilnostmi (občasni površinski potoki, ki na robu polj poniknejo, občasne poplave).

Matična podlaga in tla:

Prevladujoča karbonatna podlaga pogojuje kraški značaj cele GGE. Osrednja ravnina, pa tudi podolja so na debelo prekrite z glinami, ilovicami in peskom. V južnem delu GGE se pojavljajo na večji strnjeni površini apnenci in dolomiti, v severozahodnem delu GGE pa prihajajo na površje silikatne kamnine.

Na matični podlagi, ki jo sestavljajo apnenci in dolomiti in je prekrite z glino, ilovico in peski, so se razvila globoka, do zelo globoka razkarbonatena visoko pro-

Relief: GGE večinoma sodi v valovito dolensko gričevje. Razen skrajnega severnega dela, ki pripada Posavskemu hribovju, je večina GGE na zakraslem svetu Dinaridov, z značilno usmerjenostjo grebenov in dolin v smeri severozahod - jugovzhod. V tej smeri ležita tudi kraški polji Radensko polje in Lučki dol. Osrednji predel zavzema Grosupeljska kotlina.

Podnebje: Povprečna letna količina padavin znaša okoli 1400 mm. Srednja letna temperatura znaša okoli 9 stopinj C. Razporeditev padavin je srednjeevropska, razporeditev temperatur pa severno-jadranska, kar uvršča grosupeljsko področje v prehodno območje med tema glavnima vremenskima režimoma pri nas in v preddinarsko-predpanonski fitoklimatski tip.

Hidrološke razmere: V GGE ni večjih in stalnih površinskih vodotokov. Površinski vodotoki (potoki) se pojavljajo le občasno ob obilnejših padavinah ter ob kopnenju snega in se stekajo v osrednjo (Grosupeljsko) kotlino, kjer v njej in v jugovzhodnem nadaljevanju te kotline (Radensko polje) poniknejo v podzemlje in se iztekajo v Krko, razen v skrajnem severozahodnem delu, kjer se stekajo v povrje Ljubljane. Radensko polje in

duktivna rjava tla, kjer pa so ti nanosi silikatnega porekla, pa globoka zmerno kislj rjava tla. V predgorskem pasu so se na apnenci in dolomiti razvila plitva do srednje globoka, visoko produktivna pokarbonatna rjava tla, ki se ponekod pojavljajo v nekoliko izprani obliki. Na dolomitu in dolomitiziranemu apnencu se je na strmejših legah razvila plitva (mestoma skeletna) do srednje globoka rendzina. Na peščenjakih, glinastih skrilavcih in kremenovih konglomeratih so nastala srednje do zelo globoka visoko produktivna kislj rjava izprana tla.

Krajinski tip, gozdnatost:

Celotna površina GGE meri 13.085 ha. Gozdni prostor obsega 7.550 ha. Površina vseh gozdov GGE znaša 7.248 ha. Gozdnatost GGE je 55,4 %.

V GGE sta prisotna dva tipa krajin, in sicer gozdnata krajina, ki obsega 9.840 ha in pa kmetijska in primestna krajina, ki meri 3.245 ha.

Vegetacijski oris:

GGE Grosuplje v glavnem poraščajo predgorski bukovki gozdovi (40 %) ter gozdovi gradna in bukve (30 %). Z več kot 5 % površine so zastopani še kislj bukovki gozdovi z rebrenjačo (9 %), nižinski gozdovi gradna in belega gabra (8 %) in termofilni bukovki gozdovi (7 %).

Gozdna združba	Slovensko ime	Površina	%
QUERCO-CARPINETUM TYPICUM	Nižinski gozd gradna in belega gabra	461.93	6.4
QUERCO-CARPINETUM V. LUZULA	Nižinski gozd gradna in belega gabra, oblika z belkasto bekico	96.93	1.3
HACQUETIO-FAGETUM TYPICUM	Predgorski bukov gozd	2.517.38	34.8
HACQUETIO-FAGETUM MYRTELLETOSUM	Predgorski bukov gozd, obl. z borovnico	353.61	4.9
CARICI ALBAE-FAGETUM TYPICUM	Termofilni bukov gozd	494.4	6.8
QUERCO-FAGETUM TYPICUM	Gozd gradna in bukve	2.131.80	29.4
BLECHNO-FAGETUM TYPICUM	Bukov gozd z rebrenjačo	285.57	4.0
BLECHNO-FAGETUM LUZULETOSUM	Bukov gozd z rebrenjačo, oblika z belkasto bekico	345.17	4.7
OSTALO		560.75	7.7
Skupaj:		7.247.54	100.0

Preglednica 1: Površina in delež pomembnejših gozdnih združb v GGE

Živalski svet:

Življenjsko okolje prostoživečih vrst živali zaznamuje v GGE Grosuplje prepletanje gozdnih in kmetijskih površin ter Grosupeljska kotlina, ki je močno posejlena. Ovira za prostoživeče vrste živali z velikim arealom gibanja predstavlja avtocesta Ljubljana - Novo mesto, ki je brez ustreznih nadhodov in podhodov.

Najpogostejša vrsta je srnjad, ki je praktično prisotna v celi GGE. Jelenjad in divji prašič sta v večji številčnosti prisotna na severni strani avtoceste Ljubljana - Novo mesto na južnem delu pa nekoliko manj.

Iz reda zveri so prisotni rjavi medved, lisica, kune, jazbec in pižmovka.

Pogosta sta veverica in polh.

Poljska divjad je zaradi intenzivnega kmetijstva najbolj ogrožena, kar čutijo predvsem poljske kure. Zelo redek je poljski zajec, še redkejša je poljska jerebica. Številčnost fazana je odvisna izključno od vlaganj lovišč.

Od gozdnih kur je prisoten redek gozdni jereb. Med ujedami je najpogostejša kanja. Najpogostejša sova je lesna sova, prisoten je tudi čuk. Poleg različnih ptic pevk so prisotni še sokoli, siva vrana, šoja, sraka, krokar, grlice, golob grivar, raca mlakarica in občasno črna štorčija.

Površina in lastništvo gozdov:

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	G. dr. prav. oseb	Skupaj
Površina gozda	6.858.86	355.36	20.70	12.62	7.247.54
Delež (%)	94.64	4.90	0.29	0.17	100.00

Preglednica 2: Površina gozdov in lastništvo (ha)

Zaradi vračil gozdov v zasebno last v postopkih denacionalizacije se je delež državnih gozdov v zadnjih desetih letih prepolovil (iz 733 ha na 355 ha).

Povprečna zasebna gozdna posest meri le 1,50 ha, kar kaže na izredno razdrobljenost teh gozdov.

V GGE imamo evidentiranih 4.571 zasebnih lastnikov gozdov.

Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa:

Odprtost gozdov s cestami ni zadostna in znaša 15,2 m/ha, kar je pod povprečjem v GGO in na kar opozarja dolga povprečna spravlina razdalja (okoli 500 m). Gozdnih cest je v GGE 60 km, še 60 km javnih cest pa opravlja vlogo produktivnih cest.

Odprtost gozdov z vlakami je dokaj dobra. Praktično v vseh gozdovih se izvaja traktorsko spravilo, ki je na 15 % površine kombinirano z ročnim spravilom.

FUNKCIJE GOZDOV

V GGE Grosuplje so v skladu s predpisi ovrednotene ekološke funkcije (funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka, biotopska in klimatska), socialne funkcije (funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine, rekreacijska, turistična, estetska, higiensko-zdravstvena, zaščitna in obrambna), ter proizvodne funkcije (lesnoproizvodna, lovnogospodarska in funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin).

Funkcije gozdov so ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti in so prikazane po gozdnofunkcijskih enotah, na karti v merilu 1:25.000. Gozdnofunkcijske enote določajo gozdni prostor, torej zajemajo gozd in negozdna zemljišča, ki so z gozdom funkcionalno povezana in skupaj z gozdom zagotavljajo uresničevanje njegovih funkcij. Pri prvi stopnji poudarjenosti funkcije določajo način gospodarjenja z gozdom, pri drugi stopnji poudarjenosti funkcije pomembno vplivajo na način gospodarjenja z gozdom, pri tretji stopnji pa funkcije le deloma vplivajo na gospodarjenje z gozdom.

Površina gozdov, ki v GGE opravljajo prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, je 754,44 ha, gozdov s prvo stopnjo poudarjenosti socialnih funkcij pa je 459,13 ha. Funkcije se lahko med seboj tudi prekrivajo, zato je njihova površina lahko večja od površine gozdov oz. gozdnega prostora. Tako je vsota površin gozdov, ki opravljajo drugo stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, kar 11.438,13 ha, površina gozdov, ki opravljajo drugo stopnjo poudarjenosti socialnih funkcij pa znaša 1.480,67 ha.

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	67,56	0,9	0,9	530,58	7,0	7,0	6.951,49	92,1	92,1	7.549,63
Hidrološka funkcija	235,74	3,1	3,1	6.954,91	92,1	92,1	358,98	4,8	4,8	7.549,63
Biotopska funkcija	118,08	1,6	1,6	3.952,64	52,3	52,3	3.478,91	46,1	46,1	7.549,63
Klimatska funkcija	333,06	4,4	4,4	0,00	0,0	0,0	7.216,57	95,6	95,6	7.549,63
Zaščitna funkcija	12,31	100,0	0,2	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	12,31
Higiensko-zdravstvena funkcija	251,92	3,3	3,3	1.299,69	17,2	17,2	5.998,02	79,5	79,5	7.549,63
Obrambna funkcija	55,75	100,0	0,7	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	55,75
Rekreacijska funkcija	69,99	0,9	0,9	56,81	0,8	0,8	7.422,83	98,3	98,3	7.549,63
Turistična funkcija	21,00	0,3	0,3	0,00	0,0	0,0	7.528,63	99,7	99,7	7.549,63
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot	0,00	0,0	0,0	110,87	100,0	1,5	0,00	0,0	0,0	110,87
Funkcija varovanja kulturne dediščine	444,44	87,9	5,9	60,90	12,1	0,8	0,00	0,0	0,0	505,34
Povčna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	7.549,63	100,0	100,0	7.549,63
Raziskovalna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,00
Estetska funkcija	69,16	83,9	1,1	13,30	16,1	0,2	0,00	0,0	0,0	82,46
Lesnoproizvodna funkcija	3.309,57	45,9	43,8	3.896,71	54,1	51,6	0,00	0,0	0,0	7.206,28
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	12,62	100,0	0,2	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	12,62
Lovnogospodarska funkcija	30,00	100,0	0,4	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	30,00

Preglednica 3: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE, Območna enota Ljubljana, Andrej Jeklar
- NADALJEVANJE PRIHODNIJ

SKUPŠČINA PEKARNE GROSUPLJE, D.D, SPREJELA VSE PREDLAGANE SKLEPE

Grosuplje, 3. julija 2003 - Na 8. redni seji skupščine Pekarne Grosuplje, d. d., je bilo zastopanega 71,54 odstotka kapitala. Skupščina je skladno s sklicem obravnavala predlog sklepa o uporabi bilančnega dobička in zmanjšanju osnovnega kapitala z umikom delnic in zamenjavi prednostnih delnic. Podelila je razrešnico upravi in nadzornemu svetu, nagradila člane nadzornega sveta in imenovala revizorja za leto 2003. Bilančni dobiček v višini 871 milijonov tolarjev ostaja neuporabljen, tesneje je povezovanje s strateškim lastnikom Poslovnim sistemom Mercator, d. d.

Pekarna Grosuplje, d. d., je članica Skupine Mercator, njen večinski lastnik je Poslovni sistem Mercator, d. d., s 55,05-odstotnim deležem. Pekarna Grosuplje je tudi v letu 2002 nadaljevala ciklo zelo uspešnih poslovnih rezultatov, ki jo uvrščajo med najuspešnejše družbe v tej dejavnosti pri nas. Tako je v letu 2002 v primerjavi z letom prej za 19-odstotkov povečala prodajo in za 30 odstotkov dobiček. Po sklepu skupščine bo bilančni dobiček za leto 2002 v znesku 871.351.755 tolarjev ostal neuporabljen, odločanje o njegovi uporabi pa je preneseno v naslednje leto. Delničarji Pekarne Grosuplje, sicer tehnološko vodilne in hitro rastoče slovenske pekarnice, so tako podprli njene načrte o širitvi poslovanja na tuje trge. Na Hrvaškem je pekarna že ustanovila svojo družbo Belpana, d.o.o., ki bo v letošnjem letu zaključila priprave na gradnjo lastne pekarnice v bližini Zagreba, v letu 2004 pa bodo na hčerinsko družbo prenesli tehnologijo in poslovni koncept.

Skupščina je prav tako podprla predlog uprave in nadzornega sveta ter sprejela sklep o zmanjšanju osnovnega kapitala z umikom lastnih delnic v skupni nominalni vrednosti do 49.640.000 tolarjev, s čimer se bo osnovni kapital družbe zmanjšal do 336.730.000 tolarjev, ukinjen pa bo razred prednostnih delnic. Družba bo lastne delnice pridobila z nakupom do 4.964 prednostnih delnic po ceni 51.000 tolarjev za eno delnico. S to spremembo Pekarna Grosuplje uresničuje optimiziranje kapitalske strukture in tesneje povezovanje s strateškim lastnikom Poslovnim sistemom Mercator, d. d.

Delničarji so na današnji redni skupščini Pekarne Grosuplje, d. d., podelili razrešnico upravi in nadzornemu svetu, nagradili nadzorni svet za uspešno delo z nagrado v višini 2, 5 milijona tolarjev in za revizorsko hišo za leto 2003 imenovali PricewaterhouseCoopers, d.o.o., Ljubljana.

Pekarna Grosuplje, d. d.

VGA
(Velikoupeljska gostilniška agencija) vas (DEZ) informira
RESNICA PODALPSKE DEŽELE
Imeli smo bogato zgodovinsko PRETEKLOST, imamo slabo gospodarsko SEDANJOST in bomo najbrž dežela brez PRIHODNOSTI.

SKRBIJO JIH DUŠE
Enega od svetnikov je zaskrbelo duša nekaterih vaščanov ob predvideni ureditvi križišča, pa je špan dejal, da ga bolj skrbi tiste duše, ki na tem križišču ODHAJAJO V NEBO.
Kam gredo tiste, ki divjajo 100 in več na uro v tem križišču, pa se ni nihče vprašal.
Jžezek Zagraški

EKOLOŠKO ČEBELARJENJE KOT VIR DELA IN NAVDIHA - ČEBELARSTVO KOŽELJ IZ ŠMARJA-SAPA

V Grosupljem in okolici je dosti čebelarjev, vendar se le redki ukvarjajo tudi s prodajo medu in drugih čebeljih pridelkov iz lastne proizvodnje. Večina čebelarjev le zase, za hobi. Pri Koželjevih na Adamičevi ulici v Šmarju-Sapu pa je konjiček prerasel v pravo proizvodnjo.

Gospa Vida, po poklicu aranžerski tehnik, je doma s Hude Polce, gospod Anton, orodjar po osnovnem poklicu, pa iz Ravnega Dola. Hišo sta si postavila v Šmarju-Sapu in tu smo se pogovarjali na deževen poletni dan, ko ni bilo toliko dela s čebelami, da sta si lahko oba vzela čas. Sicer pa, sta povedala, sta polno zaposlena čez celo leto, v sezoni pa še posebej.

Kako ste, g. Anton, začeli čebelariti?

Po mami strani so vsi čebelarili, sam pa sem začel pred 25 leti brez posebnega predznanja. Stric mi je dal tri panje čebel, da bi me preizkusil, če bo šlo, nato sem dobil še tri panje. Pri prijatelju sem se učil, kako se čebelar, pa tudi iz knjig. Prijatelj mi je odstopil polovico prevoznega čebelnjaka, s katerim sva vozila čebele po pasiščih.

Proti koncu devetdesetih je slabo kazalo tudi v službi, zato sem se odločil za samostojno podjetništvo - prevoznštvo in ob tem sem se ukvarjal še s čebelami. Pozimi sem s pomočjo mizarja naredil 50 panjev, kupil starega tama, ga predelal v čebelnjak in spomladi sva odpeljala čebele na pašo po Jugoslaviji.

Čebelarstvo kot poklic

Danes predvsem čebelarim. Ostala dela so prevzeli sinovi. Imam predvsem A-Ž panje, ki so najprimernejši za prevoze. Trenutno imam okoli 500 panjev. Prevažam jih s tremi tovornjaki. Poleg tega imam pa še 3 čebelnjake: enega v Mali vasi na posestvu, kjer je bil rojen misionar škof Baraga, drugega v Dolenjem Podšumberku in tretjega v vasi Zavrh. V teh čebelnjakih spomladi, ko so na višku razvoja, pobiram iz močnih družin sate z zalego in delam nove družine tako, da jim dodam predhodno vzgojeno matico. Te družine odpeljem v čebelnjak, ki je oddaljen vsaj 5 km, da se čebele ne vračajo na staro mesto. Naslednje leto pa te družine vstavim v panje na tovornjaku, ko tam stare družine oslabijo. Če hočem čebelariti "na med", moram skrbeti za nove družine.

Prvo leto je družina močna in matica izleže jajčec za 7 svojih povprečnih tež. Vsak dan znese nekaj tisoč jajčec. Družina, ki je številna in delavna, prinese tudi dosti medu. Naslednje leto je že šibkejša, zato je tudi bolj občutljiva za bolezni. Varoa jo že bolj prizadene, vendar je še dovolj močna, da je dovolj medu. Vsako leto je matica šibkejša in tudi zarod manjši, več je možnosti za bolezni in torej tudi manjši donos. Zato vsako tretje leto zamenjam družino, najbolje bi bilo vsako drugo. Staro matico odstranim in dodam v panj novo družino. Tako tudi poskrbim, za so čebele res čiste kranjske sivke, ker imam čebelnjake za vzrejo matic in čebel na področju, kjer ni nevarnosti, da bi se sparile z drugimi vrstami. Tam, kamor vozim na pašo, pa ta nevarnost obstaja, posebno na Primorskem.

Težave čebelarjev

Največja težava je s statusom čebelarja, v panogi in poklicu. V Sloveniji ni bilo možno dobiti spričevala za poklic čebelarja. Zdaj se na tem področju nekaj premika, saj že delujejo komisije, ki podeljujejo spričevala, le kandidat mora izpolnjevati določene pogoje, se prijaviti ter opraviti izpit.

Druga težava je status v panogi. Zavzemali smo se, da bi dobili status kmeta, a nam še ni uspelo. Čebelar je tako vezan na naravo in vreme, kot kmet, zato je krivično, da bi se moral čebelar prijaviti kot samostojni podjetnik, kot nekdo, ki kupi surovino, naredi izdelek in ga proda. V čebelarstvu ni tako enostavno, je letina ali je pa ni. Akacija že dve leti ni dobro medila in tega medu ni na trgu.

Čebelarstvo zahteva človeka. V grosupeljski občini ni veliko čistih čebelarjev, ki bi jim bil to osnovni vir dohodkov. Večinoma imajo čebele ob drugi dejavnosti, poljedelstvu, živinoreji. Sam sem lahko čebelarstvo prijavil kot dodatno dejavnost ob prevozništvu.

Vida in Anton Koželj ob stojnici s svojimi medarskimi izdelki in panjskimi končnicami.

Certifikat SI-01-EKO

Lansko leto smo dobili, med prvimi v Sloveniji, certifikat za ekološko pridelavo, predelavo in trženje kmetijskih proizvodov - ekološko čebelarstvo. Pet let smo se trudili zanj. Veliko smo se izobraževali, preko literature in predavanj, skozi neštete pregledov in kontrol je šlo naše delo, da so nam končno priznali ekološko proizvodnjo. Pa še ta certifikat velja le eno leto. Komisija pride nenapovedano na dom ali pa na pašo in ob koncu leta odda zapisnik. Če je bilo čez leto vse v redu, bomo dobili certifikat za naslednje leto. Stalne kontrole so, zato zelo pazimo, da je vse po pravilih. Preveč truda in denarja smo vložili v delo in opremo, da smo si ta status priborili. Med vseh vrst moramo imeti celo leto ha zalogi. Prodajamo samo doma pridelan med, da lahko zagotovimo stalno kvaliteto.

Že leto naprej moram planirati, kam bom peljal čebele na pašo. Izdelan je ekološki zemljevid Slovenije in le na ekološko dovoljena mesta jih lahko peljem. Zbrati moram več dovoljenj: potna dovoljenja za čebele, soglasja lokalnih društev na prošnje za dodelitev pasišč in dogovor z lastnikom zemljišča, kam lahko pripeljemo čebele. Za vsak premik čebel se moram posvetovati s kontrolnim centrom za ekološko kmetovanje. Čebele vozim na pašo v Prekmurje in Goriška Brda na akacijo, na kostanj v Slovensko vas pri Mokričah, na lipo v Ročinj ob Soči, na gozdno pašo na Javornik in Snežnik.

Ljubosumje med čebelarji

Nekateri starejši čebelarji ne pustijo postavljati tovornjakov s čebelami preblizu njihove paše, češ da potem ne bo dovolj za njihove čebele. Pa to sploh ni res. Kadar je paša, je je za vse dovolj, saj je čebele nikoli vse ne poberejo. Pogosto imajo ti čebelarji v panjih oslabele čebelje družine, ne delajo dovolj z njimi, pa ni toliko pridelka.

Ko rastline medijo, ni časa niti za spanje. Čebele prevažamo ponoči, na primer iz Prekmurja na Primorsko. Ko opazimo medenje, je treba čebele hitro premakniti, paša ne čaka. Tudi obveščamo se med seboj. Pri cvetnih pašah je medu za vse dovolj. Drugače je z jesenskimi pašami. Letos verjetno ne bo mane na gozdnem drevju, ker ni bilo zgodaj spomladi dovolj vlage, da bi se uši, ki spuščajo mano, razvile. Star čebelar je rekel: "Kjer so muhe in komarji, tam je med."

Čebelarji se tudi bojimo škropljenja. Če čebelar ne pazi in postavi čebele preblizu poljem ali vinogradom ter sadovnjakom, ko jih škropijo, so panji naenkrat prazni. Čebela, ki nabira medicino na škropljenih rastlinah, se zastrupi in umre, preden prileti do panja. Če pa ni čebel, tudi medu ni.

Kolektivna znamka BIODAR in prodaja čebeljih pridelkov

Da lahko prodajamo med in medene izdelke, smo morali dobiti dovoljenje Veterinarske uprave Republike Slovenije, registrirati polnilnico, ki mora ustrezati normativom, in zagotoviti stalno kvaliteto ter neoporečnost medu. Tudi za zatiranje varoe uporabljamo naravna zdravila: mravljinčno in oksalno kislino, ker vsa sintetična zdravila puščajo sledi v medu.

Redno se pojavljamo na sejnih po Sloveniji: Narava - zdravje v Ljubljani, MOS v Celju, Kmetijsko - živilski sejem v Gornji Radgoni. Tu so nam na lanskem jesenskem sejmu dali vitrino zastoj, da smo predstavili svoje izdelke.

Zadnja leta se pojavljamo tudi na prireditvah, ki spremljajo viteške srednjeveške igre.

V februarju letos smo se udeležili v Nürnbergu v Nemčiji sejma ekološkega kmetijstva in ekološko pridelane hrane Biofach 2003. Naše izdelke smo predstavili na lastnem slovenskem panoju, sodelovali pa so poleg nas še nekatere ekološke kmetije in odzivi iz tujine so že opazni.

V Ljubljani na Pogačarjevem trgu je vsak petek in soboto ekološka tržnica in na njej imamo svojo stojnico, naše izdelke pa prodajajo tudi Mercatorjevi hipermarketi v vitrinah z ekološko pridelano hrano pod imenom Dobrote slovenskih kmetij. Kar nekaj ministrstev sodeluje pri tem projektu, vključenih pa je 13 kmetij, ki morajo zagotoviti, da so njihovi izdelki v skladu z Zakonom o zdravstveni ustreznosti živil, da so v ustrezni embalaži, označeni z EAN kodo, da so ekološko pridelani v skladu s Pravilnikom o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov ter v skladu s standardi za znamko BIODAR.

Koželjev čebelnjak s poslikanimi A-Ž panji.

Nacrti

Števila panjev ne bom povečeval, le bolj intenzivno bom delal na teh panjih, ki jih imam in prilagodil delo, kolikor se da, da bo lažje delati. Novi časi zahtevajo predvsem delo na bio-ekološki pridelavi medu in v tej smeri bom deloval. V okviru srečanja ekoloških čebelarjev na Dolenjskem smo pri mojih čebelnjakih praktično spoznavali uporabo oksalne kisline v čebelarstvu.

Sodelujem v Zvezi združenj ekoloških kmetov Slovenije in 10. junija letos je bila v Cankarjevem domu podpisana Listina o sodelovanju v okviru EKOREGIJE ALPE-JADRAN. Sopotpisnice so bile še dežele Furlanija in Julijska krajina iz Italije ter Koroška in Štajerska iz Avstrije. Dogovorili so se za čezmejno sodelovanje na področju ekokmetijstva in ohranitev makroregije brez gojenja gensko spremenjenih organizmov.

Zaposlen pa sem tudi z ocenjevanjem medu, saj sem pridobil certifikat za preglednika medu. Čebelarji, ki pravilno pridelujejo med in izpolnjujejo standarde za kakovost, dobijo nalepko SLOVENSKI MED. Tako je zagotovljena sledljivost izdelka. Kar 80 preglednikov nas je v Sloveniji, imamo prenosne laboratorije in delamo na terenu. Slovenski med sme imeti le 18,5 % vlage, tuji medovi jo imajo bistveno več. Tudi to je posebnost slovenskega medu. Pregledujemo tudi, če so prostori za točenje medu primerni. Med je treba negovati. Ker je bogat s kvasovkami, moramo z njim pravilno ravnati. Po točenju ga moramo hraniti v primernih posodah. Večkrat posnamemo s površja drobne dele voska in

odvečno vlago, kar med izloči med zorenjem. Šele nato lahko posodo z medom zapremo in vskladiščimo.

Včlanjen sem v Čebelarstvo društvo Trebnje, ker imam na njihovem področju svoje čebelnjake, žena pa je članica Čebelarstva Carnica iz Grosupljega.

Panjske končnice gospe Vide Koželj

Čebelarstvo Koželj je družinsko podjetje, zato gospa Vida poprime za delo, kjer je potrebno, da delo nemoteno teče. Njena ljubezen do slikanja pa se zadnje čase kaže predvsem na poslikanih panjskih končnicah.

Dediščina poslikanih stranic čebeljih panjev je edinstven primer kmečke umetnosti od prve polovice 18. stoletja dalje na nekdanjem Kranjskem, Koroškem in delu Štajerske. Motivi, naslikani na smrekove deščice, govorijo o človeku, njegovem gospodarskem prizadevanju, razmišljanju o svetu, verovanju, zabavi in čustvovanju. V čebelnjakih, teh svojevrstnih "galerijah na prostem", naj bi bilo naslikanih 600 različnih motivov in precej so jih ohranili v slovenskih muzejih.

Čebelarstvo v družini

Pri nas doma so bile čebele pri hiši vsaj 200 let, sedaj pa jih ni več. Lepi čebelnjaki so bili in panjske končnice so bile porisane. Moj oče jih je sam risal. Bil je mizar, pa se je marsičesa lotil: za cerkve je delal klopi, in drobne rezbarije. Tudi jaz sem zgodaj pokazala nagnjenje do slikanja. V šoli sem sodelovala na vseh slikarskih natečajih.

Nato sem se vpisala na aranžersko srednjo šolo. Učili so nas tudi profesorji z likovne akademije in ob prostih urah nas je nekaj hodilo k uram slikanja na akademijo. Iz moje generacije aranžerjev je kar

Novi motivi

Moji novi motivi so lovski, saj je mož lovec. Slikala sem razne živali, ptice, zanimiva je polharska noč, pa prizori starih kmečkih del, ki jih ni več videti: pevice, žanjice, mlačev, oranje z volmi, konji, pogosta so tudi tihožitja.

V čebelnjakih ob čebelarstvu centru na Lukovici so v glavnem moje končnice, narisala sem tudi čebelarja Janšo, največ časa pa mi je vzel strogi pogled Glavarja.

Vse panjske končnice so ročno izdelane. Na žalost se na trgu pojavljajo končnice, ki niso ročno delo, ampak so izdelane s sitotiskom.

Kakšne barve uporabljate?

Slikati sem začela z navadnimi oljnimi barvami, pa se niso obnesle, sedaj pa uporabljam ladijske dvokomponentne barve, čeprav je z njimi težje delati, ker se hitro sušijo. Vsaka barva ima svojo mešanico trdilca in barvne osnove. So pa zelo obstojne, že dvajset let in več so slike na panjskih končnicah, ki so izpostavljene vsem vremenskim neprivikam, ostale skoraj nespremenjene.

Vem, da so včasih slikarji sami mešali barve. Samo zemeljske barve in laneno olje ni dovolj, še nekaj so morali dodajati. Vprašala sem tudi dr. Bogataja, pa mi tudi ni vedel povedati, kako so sestavljali stari mojstri svoje barve. "V staro literaturo pogledajte," mi je rekel, pa nisem nič našla. Vem le, da je moj oče neke smole tri zraven in čebelji vosek.

Poslikavanje okrasnih steklenic

Med naše izdelke spada tudi medica. Polnimo jo v steklenice različnih oblik in velikosti. To so lepa in uporabna darila, zato jih tudi največ prodamo, predvsem pa na jesenskih in novoletnih sejnih. Za motiv jemljem predvsem različne rože, najpogostejše nagelj.

Poslikava čebeljeja satja in čebel na trebušasti steklenici za medeno žganje je čisto moja ideja. Zraven spada tudi komplet kozarčkov z istim motivom.

Poskusila sem z barvami za steklo, pa niso obstojne. Če sem poslikano steklenico dala v hladilnik, se je slika kar premikala po steklu. Sedaj rišem z barvami za keramiko.

V čebelarstvu med ni edini pridelek. Veliko je še drugih: vosek, cvetni prah, matični mleček, propolis, kar prodajamo posamezno ali v mešanica pod imenom Kremko. Vse je treba porabiti, od medu do voska. Ponujamo tudi med s satjem, med s suhim sadjem in jedrci.

Sveče in drugi izdelki iz voska

Vosek porabimo za sveče in figurice. Sveče vlivam v kalup ali pa jih zvijam iz satnih plošč. Ornamente na sveče oblikujem in lepim ročno. Zvaljam ploščico, jo odrežem na pravo dolžino, oblikujem glede na figuro in pomočim v toplo vodo ter prilepim na svečo, da se obe plasti sprimeta. Da ornamenti izstopijo iz ozadja, jih pogosto tudi pobarvam. Zaradi kvaliteten izdelkov sem si uspela prislužiti nalepko Domača umetna obrt za izdelke iz voska in ročno krašenje sveč.

Figurice iz voska vlivamo v kalupe. Pogosto jih kar sami naredimo iz kavčuk-gume, da pa se jih tudi kupiti. Lepa sta petelinček in putka, medvedek je za otroke.

Vaša predstavitev na kongresu APIMONDIA

Pripravljam serijo panjskih končnic za ta čebelarski kongres in sem s tem kar polno zaposlena, poleg rednega dela z medom. Iščem nove motive, po literaturi sem že precej preiskala in preslikala. Predstavili se bomo tudi s svojimi izdelki.

Veseli smo, da so taki ljudje med nami. Sprehod skozi delovne prostore vsakega obiskovalca prepriča, da Koželjevi delajo vse z ljubeznijo in povsod je čutili prisotnost čebel. Pred hišo stoji velik lesen kip medveda, v katerem je vdolan panj. Novi A-Ž panji čakajo, da zamenjajo stare.

Čebela je simbol pridonosti. Nekdaj so jo za svoj simbol jemale delovne znanstvene družbe, danes pa se pojavlja kot emblem bank in hranilnic. Še vedno nosi sporočilo o pridonosti, varčnosti in skrbi za prihodnost.

Marija Samec

OBNOVITEV CESTE V JEROVI VASI

Delo v vaškem jedru.

Priprave za obnovitev ceste skozi Jerovi vas so stekle leta 1999. V naslednjih letih se je zbirala dokumentacija, predvsem pa je bilo potrebno zagotoviti finančna sredstva. Sama obnova ceste pa se je začela aprila in se končala z asfaltiranjem junija letos. Za obnovo je bilo potrebno utrditi teren, zakopati drenaže in urediti ustrezno odvodnjavanje. Pri tem pa je bilo treba obnoviti tudi vodovod in postaviti nadzemni hidrant.

Dela so bila financirana iz občinskega proračuna in namenskih sredstev, ki se zbirajo na JKP Grosuplje. Postavljeno pa je bilo tudi sedem svetilk javne razsvetljave z novim prižigališčem, ki ga je financirala KS Grosuplje. Vaščani pa so uredili prostor za zbiranje odpadkov in postavili občestne robnike ter sodelovali v projektu tudi s prostovoljnimi delom.

Precej zaslug za ureditev Jerove vasi ima predsednik gradbenega odbora in član sveta KS Grosuplje g. Andrej Kocman, ki je ves čas sodeloval - od pridobivanja projektov in finančnih sredstev kot tudi pri sami izvedbi, predvsem z dogovarjanjem z meječimi občestnimi lastniki.

Boštjan Šest

Gradnja ceste in javne razsvetljave.

Dokončna ureditev vaškega jedra. - Foto B. Šest

PGD Grosuplje KAR DVA USPEŠNA VIKENDA, PA ŠE VESELICA POVRHU

Člani PGD Grosuplje smo bili koncem junija spet zelo delavni. Sočasno smo (v soboto, 21. junija 2003) organizirali gasilsko veselico in tekmovanje veteranov. Slednji smo se en teden prej udeležili tekmovanja pod Slivniško goro na Kozjanskem, naslednje soboto po grosupeljski veselici pa še tekmovanja v Mojstrani in ob tej priložnosti obiskali tudi dovškega župnika, g. Urbanijo. Iste dneve so se grosupeljske gasilke udeležile tekmovanja na Hudem in "pobrle" kar dva pokala.

Prav finance so večni problem društev, zato gasilci organiziramo veselice, na katerih pa, če želimo imeti kaj obiska, mora biti dobra živa glasba, ki pa kar precej stane. Zato pripravimo tudi srečelov, ki nekoliko umiri stroške glasbe. Tudi to pot smo imeli srečo z vremenom, pa tudi obisk veselice je bil lep.

Zbralo pa se je tudi precej tekmovalnih ekip gasilskih veteranov, čeprav je bilo istega dne še tradicionalno tekmovanje v Bevčah pri Velenju, kamor odide precej ostalih ekip iz vse Slovenije. Iz grosupeljske gasilske zveze so se tekmovanja udeležili samo še veterani s Police. Grosupeljski veterani so doma zasedli drugo mesto, prav tako pa tudi pod Slivniško goro.

Zadnjo soboto v juniju smo tekmovali v Mojstrani. Čeprav je bilo za nami še veliko ekip, nas ni nikomur uspelo prehiteti. Po tekmi smo se zapeljali še do "triglavskega župnika", g. Urbanijo, ki nas je sprejel z nasmehom. Spomnil se je Florjanove maše v Grosupljem, na kateri je med pridigo dejal: "Vesel sem, da sem med vami. Še bolj pa sem vesel polne božje hiše in teh mladih veselih obrazov. Lepo je imeti božjo daritev v tako prijetnem vzdušju." Za konec je še dejal: "Vse Grosupeljčane mi lepo pozdravite in nasvidenje na našem Očaku." Na tekmovanju v Mojstrani so nastopili tudi poliški gasilci in osvojili zelo dobro dvanajsto mesto.

Ko smo se vračali, je zunaj lilo kot iz škafe, a se je že na Lavrici osušilo. "Fantje, gremo na Gatino!" Tam je v prvi vrsti stala ga. Minka, ki je ob tej priliki dobila priznanje Matevža Haceta. To je najvišje gasilsko priznanje pri nas. V grosupeljski občini je prva s to lovoriko.

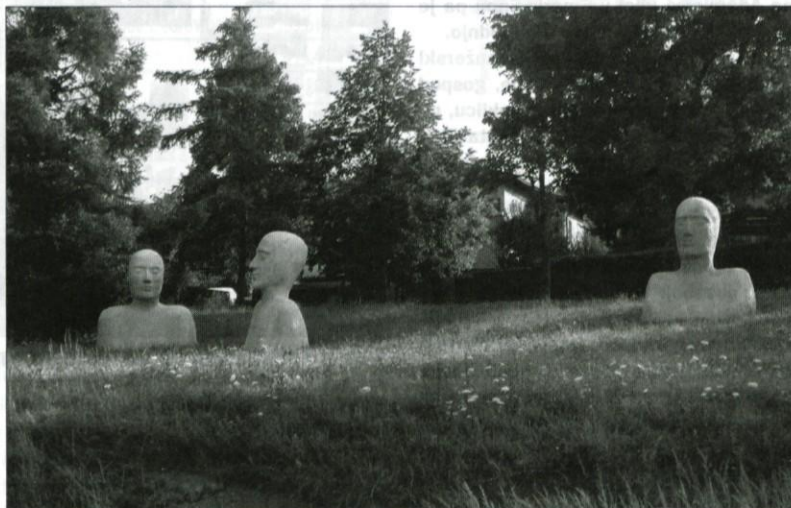
Iste sobote so grosupeljske gasilke osvojile kar dva pokala: prvega za gasilsko tekmo, drugega pa za vlečenje vrvi.

Marjan Šircelj

KRATKE IZ NAŠIH KRAJEV

KIPI POD GOZDOM

Trije betonski kipi akademske kiparke Lučke Koščak so s pomočjo Pekarne Grosuplje postavljeni Pod gozdom v Grosupljem. S tem upamo, da se bo tudi v Grosupljem začelo obdobje, ki bo kulturi dalo novega poleta.

LUŠKI IN GATINSKI GASILCI

so nedavno blagoslovili novi pridobitvi - priprezni orodni prikolic.

KANALIZACIJA POD GOZDOM

V delu naselja v Grosupljem (Pod gozdom) gradijo novo kanalizacijo. Več informacij o gradnji pa v eni izmed prihodnjih števil Grosupeljskih odmevov.

Jože Miklič

NA KRKI - ŽIVAHNO

TEKMOVANJE HARMONIKARJEV, TEKMOVANJE GASILCEV VETERANOV, VESELICA, ZLATA MAŠA NADŠKOFA PERKA IN ŠE KAJ

Krka, 5. in 6. julija 2003 - V dveh dneh se je zvrstilo kar nekaj pomembnih dogodkov in praznovanj za širše krško območje. Skupni imenovalec vsem pa je bila živahnost in velika pripravljenost domačinov za sodelovanje in soorganizacijo.

Tekmovanje harmonikarjev na diatonični harmoniki je potekalo Družbenem domu na Krki. V treh starostnih skupinah se je zvrstilo 25 harmonikarjev. Med prijavljenimi kandidati na tekmovanje za prestižno Zlato harmoniko Ljubečne sta se iz grosupeljske občine uvrstila Marjan Škubic st. iz Plešivice in Franc Škufca st. iz Malega Vrha, ki sta tudi na tem tekmovanju dosegla v kategoriji veteranov drugo in tretje mesto. Prvo mesto v tej kategoriji je zasedel Vinko Ušeničnik iz Kranja. Dodajmo še, da sta Matej Pečan in Janez Lekše (izvrstna virtuoza v kategoriji od 15 do 26 let) izvedla skladbi, ki jih skoraj ni mogoče zaigrati na »frajtonerici«. Je pa tudi res, da se jima je več kot polovica

Uvrščena na tekmovanje za Zlato harmoniko Ljubečne, ki sta osvojila v kategoriji veteranov pokal: Franc Škufca (tretje mesto) in Marjan Škubic (drugo mesto). Prvo mesto pa jima je za pol točke odnesel v Kranj Vinko Ušeničnik.

od 15 nastopajočih v kategoriji mlajših od 15 let po težavnosti skladb, ritmu, tehniki in dinamiki igranja ter v samem nastopu nevarno približala, kar govori o izvrstnem podmladku na »frajtonerici«.

Pred Družbenim domom je hkrati potekalo zanimivo tekmovanje veteranov s starimi ročnimi črpalkami - »cigovnicami«, katerega so se udeležili gasilci iz Ambrusa, Krke, Šmarja-Sapa, Zagradca pri Krki in Žalne. Slavili so domačini, a so Žalci prejeli kar dva pokala - za najstarejšo ekipo po številu let in za drugo mesto. Tudi na ta način so se Žalci in Šmarci s svojo bogato gasilsko tradicijo, na poseben način, vključili v varovanje kulturne in tehnične dediščine.

Po tekmovanju so gasilci imeli načrtovan prevzem gasilskega vozila, a jim ga dobavitelj ni preskrbel in se jim je za to opravičil. Gasilci pa se kljub temu niso prepustili malodušju in so vseeno pripravili veselico, na kateri so igrali »grosupeljski« Bobri.

Naslednji dan, v nedeljo, je praznoval zlato mašo (50 let duhovniškega delovanja) krški rojak in nekdanji beograjski nadškof Franc Perko. Njegova klena in jasna beseda je vedno navduševala in

Najstarejša ekipa gasilcev veteranov iz Žalne z dvema pokaloma.

hrabrila ljudi. Tako je bilo tudi tokrat. Zlate maše se je udeležilo tudi veliko vernikov iz grosupeljskih župnij.

Jože Miklič

Tekmovanja z gasilskimi »cigovnicami« so se udeležili tudi Šmarci in za las zgrešili pokal.

KAPELICA NA BLEČJEMU VRHU

Blečji Vrh - četrtek, 19. junija 2003 - Na praznik sv. Rešnjega telesa je župnik s Police pri Grosupljem, g. Anton Pahulje s sodelovanjem grosupeljskega dekana, dr. Franca Šuštarja in šmarskega župnika Jožeta Mrvarja svečano blagoslovil novo kamnito kapelico na Blečjem Vrh pri Polici.

Kapelica je postavljena na koncu vasi Blečji Vrh. To je majhna vasica na grebenu nad Višnjo Goro in je oddaljena od Police 2 km. Leži na nadmorski višini 600 m. Skozi to vasico, in mimo novozgrajene kapelice, vodi evropska peš pot, ki gre od Baltika, čez najvišji hrib v občini Grosuplje - Kucej (748 m) in nato mimo Županove jame naprej do Jadranskega morja (Reke).

V tej kmečki vasi se je sredi druge svetovne vojne (27. 1. 1944) rodila Angelca Žagar - Španova po domače. Nato se je poročila z Andrejem Likovičem, s katerim zdaj živi v Grosupljem. Z možem pa se zelo rada vračata v njeno rojstno vas. Zato sta si leta 1998 na mestu zdaj zgrajene kapelice kupila parcelo, kapelico na tej parceli pa sta zgradila v zaobljubi Mariji - Materi božji.

Kapelica je posvečena LURŠKI MATERI BOŽJI in nosi bronasti napisni plošč: "MARJA, VSE K TEBI HITI. - MARJA, POMAGAJ NAM TI! - Angelca in Andrej Likovič, Grosuplje, maj 2003". Kapelica ima tudi zvonik, na vrhu katerega je bronasti zvon. V zvonik je vgrajen kip apostola sv. Andreja in zvon, zraven pa je bronasta plošča z napisom: "ANDREJEV ZVON ŽELJA".

Na svečani blagoslovitvi se je zbralo preko 200 ljudi iz bližnje in daljne okolice. Angelca in Andrej sta povabila tudi svoje prijatelje iz Grosupljega in Ljubljane. V programu blagoslovitve so sodelovali: Angelca Likovič, ki je vse navzoče pozdravila s kratkim nagovorom, operni pevec g. Marko Fink in dramska igralka ga. Metoda Zorčič ter vnujinja Angelca in Andreja Likovič, Ana Likovič z violino in pevci.

Ob koncu je sledilo prijateljsko srečanje ob različnih dobrotah. V klepetu ob tem novem svetem kraju so se nato prisotni zadržali še precej časa in na ta način utrjevali medsebojna prijateljstva in vezi spoštovanja.

Vsi popotniki, še posebej pa bralci Grosupeljskih odmevov, ste vabljeni na ogled kapelice, in vsi, ki verujete, pa tudi v priprošnje lurški Materi božji in sv. Andreju.

Jože Miklič

Ob blagoslovu nove kapelice iz kamna na Blečjem Vrh se je zbralo precej ljudi.

ISKRICE DUHA ZA VSAK TEDEN V LETU

Nedavno sem od prijateljice v darilo prejel drobno knjižico s posvetilom: »Ko nas je Bog ustvaril, ni potreboval našega sodelovanja. Za naše zveličanje pa potrebuje naše sodelovanje. Potrebuje TEBE, MENE, vsakega posebej; našo voljo in ljubezen...« Drobna knjižica v sebi skriva čudovite temeljne resnice in spoznanja, ki jih lahko premore človek. V njej na 52 straneh Marjetka Smrekar niza svoja razmišljanja in izpovedi v poetičnem ritmu proze, za vsak teden v letu - ritmu, ki ga sveti Duh razliva med iskrenimi ljudi in ki ga moderni svet skorajda ne spozna.

»Takšne izpovedi ne bomo našli v kakšnem sodobnem filozofu, ki se opaja z nesmiselnimi življenja. Prav tako je ne bomo našli v kakšnem sodobnem literatu, pijanem od absurda in vina. Našli jo bomo v skromni knjižici dekleta, ki je vse življenje priklenjeno na invalidski voziček...« je zapisal dr. Alojz Rebuta v verskem tedniku Družina v rubriki Credo.

»...treba je jokati, da znova lahko zaživim v smeđu... Vsak mora po svoji poti, gladka in varna ni nobena. Naše življenje je polnejše, kot sploh moremo misliti. Za rast je potrebno umiranje. Smisel življenja je pot k Resnici. Z dobroto v sebi se moramo boriti proti napakam. Svet je sestavljen iz morja lepot. Svoboda je last vseh in vsakogar. Življenje nam je podarjeno. Naredimo nekaj iz njega lepega za Boga in za bližnjega! Kadar bodo dajali, povni jim stotero. Ne z rokami, polnimi bogastva, le s poštenimi hotenji in z dobrotnim srcem.« To je le nekaj misli, ki jih boste našli v knjižici.

»Knjižici na pot« je uvod napisal stiški opat Anton Nadrah. V njem ugotavlja, da se je Marjetki njen križ spremenil v svetlobo večne LUČI. Knjižico so pripravili Grosupeljčani: poskrbeli so za organizacijo samozaložbe, grafično opremo in natis. »Bog daj, da bi vztrajali v dobrem in se ne bi pustili vplivati slabemu.«

Jože Miklič

BREZ LUČI

Smo jetniki nemira, nevednosti, vseh zmot, brezbriznosti, pohlepa za prazen nič, sužnji časti, popotniki brez luči.

Dvom v srcu se pretaka, z lažmi zlaganost ponavljaj. Ne najdeš poti v sočloveka, če sproti napak ne odpravljaj.

Rakava rana današnjega časa: prisegi ne more verjeti sodnik! In pravda za pravdo gomil se, čaka - naj jo razsodi sam Bog, Rešenik.

Popotniki nemočni, brez luči - brezciljno tavamo v temi.

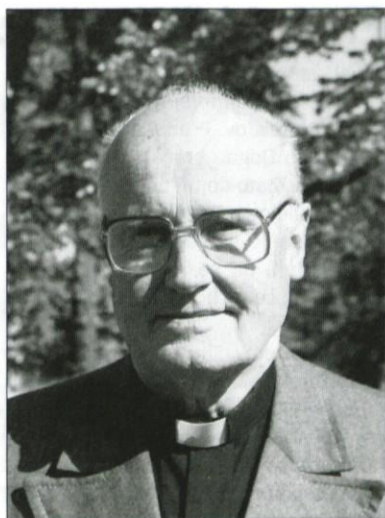
Karolina Zakrajšek

KLIC PRAVICE

Zjutraj, ko komaj začne se daniti, pa ptički začnejo peti, pa zvonovi zvonijo. Čez dan, ko sonce že visoko na nebu sveti, zvečer, ko mrak prihaja, ko ob robu gozdov temna senca dreves si roko podaja, pa že luna izza gore vstaja. Ves ta čas te čakam, kličem, te iščem, te čakam zaman. Te čakam zaman, te kličem zaman. Čakam tvoje klice, saj na svetu tem prav malo je pravice.

Stanka Ahlin

Z VERO V LJUDI IN V BOGA

Misijonar in duhovnik ter zdravnik France Okoren je bil 58 let zdoma. V Škocjanu, njegovi krstni župniji, je praznoval zlato mašo.

Škocjan, 6. julija 2003 - Gospod Franc Okoren je bil rojen v mlinu Bajdinec pod Turjakom, le streljaj od mogočnega gradu in približno toliko tudi od čudovitih Bajdiških slapov. Zdal je več kot pet desetletij misijonar na jugu Čila. To nedeljo so mu domačini v njegovi krstni župniji Škocjan in iz bližnjega Turjaka pripravili slovesnost zlate maše. Na slovesnosti se je zbrala velika množica od blizu in daleč - znanci, prijatelji in sošolci iz mladih let, narodne noše, med njimi pa je bil tudi župan občine Velike Lašče, g. Anton Zakrajšek, ki mu je ob koncu sv. maše v zahvalo in v spomin podaril sliko, na kateri je umetniško upodobljena škocjanska cerkev. Farani so mu pripravili lepo slovesnost, ki so jo mlaji in slavolok pa številni spleteni venci, lepo petje in zgledno sodelovanje še polepšali. Še prav posebej je sam g. Franc pohvalil pevce na koru, saj si ni predstavljal, da tako majhna župnija lahko premore toliko dobrih pevcev. Po maši so se ljudje zadržali še kar precej časa ob sladkih dobrotah in prijetnem druženju, pa tudi za gasitve žeje so poskrbeli.

Pridigar se je v nagovoru vernikom spraševal, od kod temu preprostemu človeku, ki je bil pravzaprav rojen med nami, ki je iz iste zemlje in je dihal isti zrak, moč, da je kot misijonar med revnimi Indijanci našel v njih zadovoljstvo. Morda bi odgovor lahko dalo tistih 104.680 pacientov, ki se jih je zvrstilo v njegovi ambulanti. Ustanovil je 18 temeljnih krščanskih občestev v župniji, ki jo je postavil na noge iz nič, saj je začel tam, kjer še ni nihče pred njim oznanjal evangelija. Ljudje so ga sprejeli. Odgovor pa je lahko samo eden: Vera v ljudi in v Boga. Ob stisku roke na koncu sv. maše je prijazno sprejel prošnjo, da bi spregovoril o svojem življenju in delu za bralce Grosupeljskih odmevov. Tako sva se že naslednji dan srečala v Zavodu sv. Stanislava, saj je moral že v torek nazaj k svojim Indijancem.

Na začetku pogovora sem ga zaprosil, naj pove nekaj o svojih spominih na mladost, na šolo in župnijo v Škocjanu ter nato tudi o svoji poti v Južno Ameriko.

Rojen sem bil v Bajdincu, kot ste že sami pravilno povedali, leta 1927. Krščen sem bil v fari Škocjan, kamor spadata tudi Bajdinec in Mali Ločnik. V šolo sem hodil pet let v Škocjan, potem sem napravil sprejemni izpit za gimnazijo v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano. Tam sem študiral dve leti, potem so nas pregnali Nemci in smo morali poiskati zavetišče v Ljubljani. Tako sem zaključil šesto leto gimnazije. Med tem časom je prišla zmeda, vojna, po vojni pa še večja zmeda in sem šel v tujino preko Celovca v Brixen. Nadaljeval in zaključil sem gimnazijo ter nato maturiral v slovenskem taborišču in takoj vstopil v slovensko semenišče, ki je tudi bilo takrat v begunstvu in se je ravno selilo v Argentino. Zaključil sem tudi filozofijo in teologijo in takoj po končanih študijih in duhovniški posvetitvi šel v Čile, na jug Čila, k

Indijancem Mapuches in tam ostal 41 let.

Bil sem prvi v teh krajih, saj Indijanci takrat še niso poznali duhovnika. Najprej so se me ustrašili, ko so me videli v talarju. Prvi dnevi so bili dokaj naporni, saj tam ni bilo še nobenih poti, niti nisem imel še nobenega vozila. In tako sem začel počasi ustanavljati farno, majhne »komunitete«, majhna občestva, da se je počasi začelo širiti krščanstvo med njimi. Župnija je imela 1800 km², brez vsake cerkvice in kapelice. V 14 »reduktih«, rezervatih Indijancev, so v revnih »chosah«. Ko sem začel delovati, nobena koliba ni imela poda v notranjosti - zemlja na tleh, nekaj desk in slamnata streha. To je bilo bivališče za družino in domače živali (prašički, ovce).

Pri verskih obredih sem pustil veliko tradicionalnih narodnih elementov in jih usmerjal, da iščejo Boga v Cerkvi. Tako so na svoj način molili na primer spomladi in jeseni tri dni in tri noči, s plesi in s svojimi navadami. »Fiesta nacional«. Tako zdaj mladeniči od petnajst do dvajset let stari pridejo več kot 8 km daleč peš, včasih

drugega. Kar se tiče misijonskega, verskega področja, nisem imel nikoli težav ne z ljudmi, ne z oblastjo. Vse je šlo mirno naprej. In če nekoliko osvetliva vaše delo po letu 1995?

Tega leta je nenadoma umrl župnik v najstarejši fari in največji župniji v moji škofiji Angol (leži južno od Santiaga, na približno 37° južno od ekvatorja). Tam je tudi sedež province Majecco. Fara je bila ustanovljena leta 1862, kar je za novo deželo Čile skoraj isto kot osamosvojitve od Špancev. Škof ni imel drugega duhovnika na razpolago in je pregovoril mene, da sem prevzel farno do lanskega leta. Lansko leto pa sem izpolnil 75 let in sem farno izročil mlajšemu, jaz pa sem ostal na njej kot kaplan.

Alli nam lahko zaupate, kolikokrat ste se do zdaj vrnili v Slovenijo? In: Kakšni so vaši vtisi o Sloveniji?

Do zdaj sem se v domovino vrnil štirikrat: prvič leta 1966, drugič 1972, tretjič 1976 in letos maja mesca.

Vtis imam, da je razvoj zelo velik - kar se tiče cest, pozidav, tudi izobilja je precej.

Se lahko dotakneva tudi širših kulturnih, družbenih vtisov?

Ne vem. Sem premalo časa tukaj, da bi lahko o tem sodil. Vsekakor se vidi, da je materializem prodr v slovensko dušo, a je treba priznati, da so tudi cerkve še polne. Še je vera med narodom. Ne vem pa, koliko je ta materializem prinesel med ljudi sreče in zadovoljstva. Mislim, da so moji reveži na jugu Čila bolj srečni.

Med slovesnostjo zlate maše ste med drugim povedali tudi svojo izkušnjo z mladim fantom, ki se je oglasil pri vas. Bil je tik pred samomorom, saj je že napisal poslovljno pismo. Starši so mu lahko nudili vse, kar si je lahko zaželel. Njegov oče je bil lastnik ene od velikih bank v Nemčiji. Osebo vidim kar nekaj vzporednic v našem družbenem dogajanju, ki vse premalo naredi, da bi mladi začutili smisel življenja.

Mislím, da mladina predvsem potrebuje ljubezen staršev, pa tudi vse ostale vzgojne institucije, ki se ukvarjajo z mladinsko problematiko, bi se morale ukvarjati predvsem s pametnim razporejanjem časa. Otroke prepustiti naključju, cesti... ni pametno. Mladina išče zlasti ljubezen.

Nedvomno se ob tem še spominjate otroških let in vašega stika s starši in ostalimi bližnjimi?

Nas je bilo šest otrok - dva sta umrla še majhna. Starejši brat je padel med vojno, drugi brat je umrl za infarkt, sestra živi v samotni bajdiškega mlina, in jaz. Med nami so bile tesne zveze, tako med otroki in starši kot tudi med nami samimi. Ni bilo dneva, da ga ne bi preživeli skupaj. Danes se je vse to spremenilo: otroci v šolo, starši na delo... Komaj se kaj vidijo.

Koliko je med Škocjanci in Turjačani še znanih obrazov, iz šole...?

Sošolcev in ostalih znancev je še nekaj, vendar jih po obrazih nisem prepoznal. Že od zadnjega obiska je preteklo 27 let, od kar jih nisem videl. A ko smo spregovorili, so se prebudili tudi spomini. So pa zelo ljubeznivi do mene. Na slovesnosti so mi podarili sliko škocjanske cerkve in lep rezljan križ. Naj se jim ob tej priliki lepo zahvalim in jih prisrčno pozdravljam - vse Škocjance in prijatelje s Turjaka. Vseh se spominjam v molitvi in se jim zahvaljujem za vso ljubeznivost, ki so mi jo namenili. Naj jih Bog še naprej blagoslovja in varuje vsega hudega!

Naj se vam tudi jaz zahvalim za pogovor.

Prepričan sem, da bodo bralci spoznali, da je bila predvsem vera tista, ki je Francu pomagala prebroditi vse življenjske preizkušnje in ga ohranila tako čilega in svežega.

Jože Miklič

Velikolaški župan je zlatomašniku izročil v zahvalo in v spomin umetniško sliko škocjanske cerkve.

bosi in v dežju. Prišli so tudi pol ure prej, da so se spovedali in nato prejeli sv. obhajilo.

Ste morda med njimi že katerega uspel navdušiti za duhovniški poklic?

V semenišče od fantov še ni šel nobeden. Pač pa so tri dekleta odšle k redovnicam. Dobil sem tudi namestnika, ki zdaj vodi naprej ambulanto s pomočjo dobrotnikov iz Nemčije. Pomaža mi kot paramediko, univerzitetni bolničar.

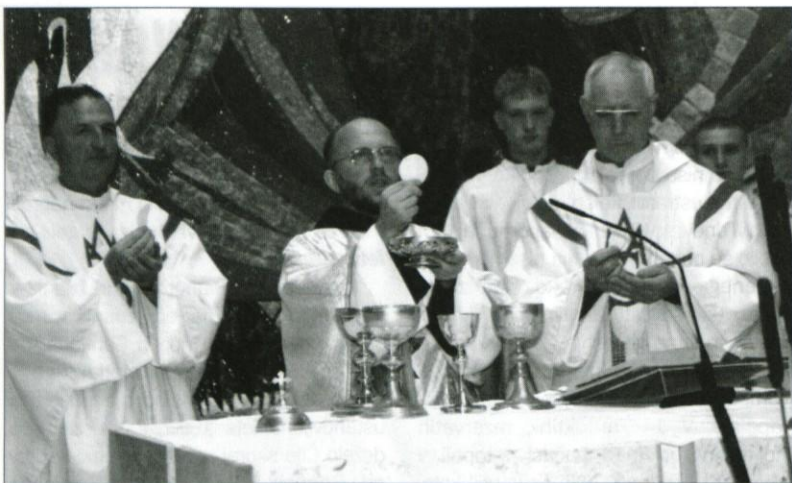
S tem sva odprla že novo področje. Vi ste, če sem pravilno obveščen, študiral tudi medicino.

Vseh 41 let sem zdravniško oskrboval Indijance, bolnike, reveže, v ambulanti.

Alli lahko nekoliko predstavite tudi ostale splošne, kulturne, organizacijske in družbene vidike življenja med Indijanci in čilsko družbo? Vemo za njihove dokaj nagle in burne politične spremembe. Ali so morda te politične spremembe vplivale tudi na območje, kjer ste delovali? Ali ste jih morda občutili na lastni koži?

Politične spremembe moramo razumeti kot iskanje družbenih rešitev v mladem narodu, ki išče svojo pot. Ko sem prišel, je bil »president« g. Ibaniez, pa nato cela vrsta ljudi - liberalcev, demokristjanov, socialistov in marksist Aliende. Takrat so prišle grozne težave, zmešnjave in ni bilo možno več naprej. Zato je posegla vmes vojska s Pinochejem, ki je po osemnajstih letih na miren način izročil oblast. Nato je prevzel vodstvo dežele krščanski demokrat. Zdal je na oblasti socialist Lagos. Tako narod v tem pogledu potuje iz enega ekstrema v

IZ ŽUPNIJ ZA DUCHOVNOST

Pater Milan Kadunc v somaševanju s svojim bratom Francijem in stiškim opatom dr. Antonom Nadrahom. - Foto studio Rozman

Pater Kadunc je odšel v Afriko, da bi tam oznanjal evangelij. A tudi zato, ker je bil in je še vedno prepričan, da tam lahko ljudem največ pomaga. Afričanom je najbolj pomembno, da jih ima človek rad in da jim pomaga. To cenijo in znajo biti zelo hvaležni. Verjetno tudi zato pater Kadunc nikoli ni imel domotožja in ne razmišlja o vrnitvi v domovino. V nedeljo, 13. julija 2003, je slovesno obhajal srebrno mašo in se zahvalil Gospodu za vse podarjene milosti ter za vso pomoč na duhovniški in misijonski poti. To priložnost sem izrabila za kratek pogovor z njim.

Junija 1979 ste odšli v misijone. Mineva 25 let. Ob okroglih obletnicah veliko ljudi naredi bilanco, pregled dosežkov, lepih in težkih trenutkov, prelomnic, ... Ste morda tudi vi že razmišljali o tem?

25 let je minilo, odkar sem bil posvečen v duhovnika, in 24 let, odkar sem odšel v misijone. "Bilance" sem običajno delal, kadar sem bil premeščen v drugo župnijo. Do sedaj sem deloval na petih župnijah. Ob premeščitvah premislim, kaj je bilo pozitivnega in kaj bi se dalo izboljšati, primerjam eno župnijo z drugo, ... V Afriki so primerjave še toliko bolj zanimive, saj druga župnija pomeni tudi drugo pleme in popolnoma drug jezik. V državi Togo živijo predstavniki 42-tih različnih plemen.

Prvih devet let sem služboval na severu države, kjer je večinsko pleme Moba. To je odprto pleme v vseh pogledih, tudi krščanstvu. Sedaj delujem v župniji, kjer prebiva pleme Tamberma. To pleme je zaprto, primitivno, civilizacija (šolstvo) je tja prišla v zadnjih letih, pred štirimi leti je z mano prišel telefon, elektrike še nimajo. Mnogoženstvo je še vedno zelo prisotno, vzamejo si tudi pravico, da obračunajo z ljudmi, ki so jih prizadeli ali jih užalili. Preprosto jih zastrupijo. Tako so naredili tudi z mojim 31 letnim kuharjem pred dvema letoma. Zato mora biti človek v teh krajih zelo previden.

Velike razlike obstajajo tudi z verskega vidika. Na severu je bilo od 30.000 ljudi krščenih 2.000. Kjer delujem sedaj, je to razmerje 18.000 proti 350. Od tega sem jih 150 krstil v zadnjih štirih letih, odkar sem tu, kajti priprava za krst traja 4 leta.

Zgradil sem osem šol in jih predal državi, tri zdravstvene domove, več internatov in sirotišnic za otroke. Pred dvema letoma sem postavil knjižnico, kjer si otroci izposodi knjige, ki jih potrebujejo v šoli. Zgradil sem sedem vodnjakov, večino dela sem opravil sam, največ na roke. Izgradnja enega stane 1.500 do 2.000 EUR. Dva so financirali Slovenci.

Zgradil sem tudi osem podružnic - majhnih cerkvi, ki so bile prej vse iz blata. Ravno sedaj gradimo novo, veliko župnijsko cerkev, ki bo sprejela 600 ljudi. Prejšnja je bila edina župnijska cerkev v škofiji, ki je bila še iz blata. Oltar bo iz marmorja, po tleh bo rdeča masa tako kot v Grosuplju, v prehodih pa ploščice. Stala bo 70.000 EUR. Sicer me ljudje podpirajo iz Španije, Francije, Italije in Nemčije pri svojih raznolikih dejavnostih. Za cerkev pa sem dobil le 15.000 EUR iz Nemčije, vse drugo pa od slovenskih dobrotnikov.

Velkokrat je bilo verjetno življenje težko. Vam je bilo kdaj žal, da ste odšli v Afriko, kjer se ljudje borijo za golo preživetje?

V Togu ljudje nimajo osnovnih sredstev za preživetje. V to sem tudi jaz nehote porinjen. Veliko je malarije, zastrupitev z vodo (črvi amebe), aidsa. Prva trgovina z oblačili ali blagom je oddaljena 550 kilometrov. Vendar nikoli nisem obžaloval, da sem odšel tja.

Mi misionarji živimo skromno, a vseeno dvakrat bolje od domačinov. Ne bi bilo socialno, še manj krščansko pravično, če bi si privoščili več. Lani so meni in mojemu pomočniku, duhovniku iz Štajerske, ki dela skupaj z mano na župniji, domačini v celem letu dali le za dve maši. Ena stane 2 EUR. Skoraj v celoti sem odvisen od pomoči iz drugih držav. Zelo radodarni so Slovenci, verni in neverni posamezniki, s slovensko državo nimamo stika. Zelo veliko maš opraviva po namenu slovenskih vernikov.

Poleg tega sedaj hodimo na dopust v domovino na dve leti, prej le vsaka tri leta. Sedaj je več zvez, tudi naš finančni položaj je boljši. Na dopustu se nabere kar precej darov pri mašah in od sorodnikov. S tem denarjem živim celo leto.

Politično in gospodarsko je država na dnu. Togo je samostojna država od leta 1960. Sedanj predsednik je na oblasti že od leta 1967. Leta 1992 je ustanovil večstrankarski sistem, ki to v resnici ni. Stranka predsednika je daleč najmočnejša v državi, druge životarjajo. Letos, 1. junija, smo imeli volitve. Ker je predsedniku potekel mandat, je že marca poskrbel, da je parlament spremenil ustavo. Ponovno je bil izvoljen že v prvem krogu, med mnogimi kandidati z relativno večino, saj drugi krog ni bil predviden.

Ljudje še zlasti izobraženci, ki jih je zelo malo, so nezadovoljni, in imamo pogoste stavke. Včasih se zgodi, da imajo učenci zaradi stavke pouk le tri mesece na leto namesto desetih. Država kaznuje učitelje tako, da jim ne da plače, učenci pa morajo ponavljati letnik. Država skoraj nima industrije. Le na jugu se nekoliko ukvarjajo s fosfati. Torej so v celoti odvisni od kmetijstva. Traktorjev nimajo, 90% jih uporablja le motiko. Prav tako ni infrastrukture, železnic. Ker v državi vlada diktatorski sistem, ji ne pomaga niti Evropa.

In kako ob borbi za golo preživetje pride do evangelizacije? Daleč naokoli imam edini avto. Zato je moj prvi stik s posameznimi domačini, ki morajo v bolnišnico in potrebujejo prevoz. Zelo so mi hvaležni. Nekateri mi dajo za bencin, drugi mi prinesejo perutnino. Kasneje prosijo, da bi jim skopal vodnjak, ker jim vode povsod primanjkuje. Še tam, kjer jo imajo, je zelo umazana in povzroča kup boleznih. Jaz jim skopljam vodnjake in ko vidijo, da jim pomagam in jih imam rad, jih začne zanimati tudi krščanski nauk in kaj se dogaja v cerkvi.

PATER MILAN KADUNC

PRED 24-TIMI LETI JE ODŠEL V AFRIKO OZNANJAT EVANGELIJ

Vsi že pred tem verujejo v Boga, vendar ga pojmujejo drugače. V Afriki ni ateistov. Prepričani so, da se morajo na Boga obračati preko svojih prednikov. Zato doma postavijo oltar in tam darujejo različne živali. Tudi tisti, ki se kasneje odločijo za krščanstvo, imajo strah, da se jim bodo predniki maščevali, če ne bodo imeli poganskih daritev.

Marsikatero njihove navade so v nasprotju s krščanskim naukom: mnogoženstvo, poganske daritve, obrezovanje, zapostavljanje žensk, ... Ko jih prosim, naj te navade opustijo, se marsikateri izmed njih premisli in ne želi več postati kristjan ali pa postane in na skrivaj še naprej daruje svojim prednikom.

A lepo je verjetno odtehtalo težko? Drugače verjetno ne bi vztrajali?

Prepričan sem, da tam lahko ljudem največ pomagam. Znajo biti zelo hvaležni. Afričanom je najbolj pomembno, da jih imaš rad, da jim pomagaš in to cenijo in pravzaprav kar nekako pričakujejo od nas.

Kakšna je razdelitev vašega urnika: pomoč ubogim, učenje krščanskega nauka.

Ko vstanem, najprej molim. Od zjutraj do večera vsak dan trdo delam. Ob torkih dopoldan učim šest ur na višji gimnaziji nauk o religijah. V Togu se otroci o religijah učijo v državni šoli. Dvakrat na teden obiščem podružnice in katehiste, ki učijo mlajše otroke, da mi povejo, do kje so prišli s snovjo in da jih oskrbim z najnujnejšimi zdravili. Sestre imajo tečaje za žene, kjer jih učijo šivati, kuhati, osnovne higijene, tkati, negovati otroke.

Zadolžitve imam tudi na škofiji, saj sem škofov svetovalec za več stvari, še zlasti pa za gradnje. Domačini imajo namreč izreden posluš in talente za pridiganje in učenje jezikov, matematika, ekonomija in gradbeništvo pa so jim popolnoma tuja področja.

V splošnem tretjino svojega časa opravljam duhoviško službo, dve tretjini časa pa posvečam pomoči ubogim, gospodarskemu in socialnemu delu. Kristus je prišel odrešiti vsakega in celostnega človeka. Pregovor pravi, da lačna usta nimajo ušes. Kako boš molil, če si lačen. Tem ljudem moramo pomagati na vseh področjih, ker so odvisni od naše pomoči. Sedaj jih poskušamo vedno bolj tudi učiti, na primer kolobarjenja v kmetijstvu in uporabe umetnih gnojil. Na eni župniji, sem kupil vole in z njimi obdelal 2 hektara zemlje. Moj pridelek korusa je bil petkrat boljši od njihovega. Nekega dne je prišla na polje gruča domačinov s čarovniki, ki so začeli nad poljem

mahati. Ko sem prišel zraven, so se začeli jeziti, da sem jim pobral iz njihovih polj vso rodovitnost in jo prenesel k sebi. V takih trenutkih moraš biti zelo previden, da se jim ne zameriš. Te lahko kar zastrupijo. Nekaj domačinov sem kasneje povabil k sebi in jim razložil, od kje tak pridelek. Svetoval sem jim, naj začnejo kolobariti, uporabljati umetna gnojila, naj kupijo vole in si med seboj pomagajo.

Brala sem, da imate magistriraj. Na kateri smeri ste magistrirali?

Magistriral sem na smeri misijologije, to je nauk o misijonih. Študiral sem dve leti v Rimu, stanoval pa v Sloveniku. Z študijem in branjem literature različnih avtorjev sem želel ugotoviti, katere so prave poti v inkulturaciji te naše evropske katoliške vere v življenje domačinov, katere navade so zanje pa tudi za Cerkev sprejemljive in katere ne. To poskušamo še danes, vendar vedno ni lahko. Po eni strani ne želimo domačinom vsiljevati evropske kulture in simbolov, po drugi strani določene njihove navade za nas, še zlasti za krščanstvo niso sprejemljive. Študij mi je zelo pomagal pri reševanju teh vsakdanjih dilem.

Trenutno imate verjetno bolj malo časa za izobraževanje. Katero literaturo prebrate?

Berem zelo veliko. Iz Slovenije dobivam 10 revij, osem iz Francije, veliko iz Italije. Misionarji imamo pri naročilu 50 odstotni popust, nekatere revije dobimo brezplačno. V Togu se celo leto dan začne ob 6:30 zjutraj in traja do 18:30. Takrat imamo mašo, nato berem brevir. Tako ostane dovolj časa tudi za branje. Včasih gledam televizijo, vendar afriški program ni najbolj zanimiv, satelitska televizija pa je predraga. Ker imam generator, zvečer delam tudi na računalniku in pošiljam elektronsko pošto

Kakšna je bila pravzaprav vaša pot od otroštva do odhoda v misijone? Kako so starši sprejeli vašo odločitev o odhodu v oddaljeno deželo?

Ko sem bil otrok, sem hodil na počitnice k starim staršem v Zagradec. Pri njih sem na podstrešju našel revijo Zamorček. Takrat me je zamikalo, da bi tudi jaz šel v misijone. Takrat me je to privlačilo predvsem kot avantura.

Po osemletki sem se odločil, da naprej v šole ne grem. Želel sem postati inštalater. Med počitnicami sem doma pomagal in si odrezal prst. Ko sem hodil k zdravniku na preglede, sem šel k frančiškankom večkrat molit. Eden izmed bratov me je kot ministranta povabil, naj grem z brati na duhovne vaje na Pag. Bilo mi je všeč in

odločil sem se, da grem v samostan. Ker sem bil star šele 15 let, so bratje frančiškani zahtevali podpis staršev kot dokaz, da se z mojo odločitvijo strinjajo. Najprej so bili doma proti, zato podpisa nisem dobil. Čez nekaj časa si je oče premislil in podpisal, a hkrati rekel: "Samo ne hodi mi domov jokati!" Bratje so me poslali na Sveto Goro, da bi se izučil za organista, kar pa zaradi drugih obveznosti ni bilo mogoče. Zato so me poslali pozneje v šolo, da se izučim za mizarja.

Leta 1972 je bil brat Franci posvečen za duhovnika. Takrat mi je postalo žal, da nisem šel študirati tudi jaz. Željo po študiju sem povedal bratom. Ti so bili proti, češ duhovnikov je veliko, bratov menihov pa malo. Končno so mi le omogočili odhod na teološko fakulteto. Doštudiral sem brez težav in bil leta 1978 posvečen za duhovnika. Nato sem kot šestletnik pomagal na župniji na Ljubljana-Vič. Naslednje leto v juniju sem odšel v Francijo za šest mesecev, nato v Afriko. Seveda so me domači spraševali, če moram res v Afriko. Rekoč da je doma dovolj dela in da bom tam zbolel. Sčasoma so se sprijaznili. Potrebe tam so res večje, saj imamo v Sloveniji enega duhovnika na 3.000 prebivalcev, v Afriki enega na 80.000.

Ste se v teh petindvajsetih letih z bližnjimi in daljnimi sorodniki zelo oddaljili? Imate prijatelje tudi v Sloveniji ali le v Togu?

Prijatelje imam v številnih državah. Domotožja nisem imel nikoli. Že ko sem bil v samostanu, sem se navadil, da sem veliko od doma. Ko pridem na dopust, obiščem vse sorodnike.

Kako pa ste iz tujine videli in spremljali osamosvojitve Slovenije? So se za vas s tem kaj spremenile razmere za delovanje?

Osamosvojitve sem bil zelo vesel. Slovenci v tujini smo veliko bolj zavedni kot tisti, ki so doma. Ob osamosvojitvi sem služboval v Beninu. Dobro sem bil obveščen o dogajanju v Sloveniji, saj so o tem na beninski televiziji redno poročali.

Alli kaj sodelujete s predstavniki Republike Slovenije?

Ne, z njimi praktično nimamo nobenih stikov, so pa ti nakazani v bodočnosti.

Se boste kdaj za stalno vrnili domov?

O vrnitvi domov ne razmišljam. Dokler mi bo zdravje dopuščalo, bom ostal v Afriki.

Pogovarjala sem se mag. Tatjana Jamnik Skubic

Številno sorodstvo patra Milana Kadunca - Foto studio Rozman

NASMEH ZA SREČO VSEH

Žalna 29. 6. – 4. 7. 2003 - Letošnji oratorij v znamenju prijateljstva, medsebojne razumevanja, pomoči bližnjemu, odpuščanja...

Enotedensko druženje z otroki, ustvarjanje v delavnicah, sprostitve ob glasbi in družabnih igrah, oratorij 2003 v celoti je spet prinesel kup novih prijateljstev in izkušenj tudi za nas animatorje.

Obiskali smo cerkev sv. Jožefa v Ivančni Gorici in stiški samostan. Imeli pa smo tudi veliki piknik v Boštanju skupaj z grosupeljskimi skavti.

Gostili smo še misijonarja Jožeta Adamiča, akademsko kiparko Lučko Koščak, salezijanca duhovnika Marka Košnika, obiskali pa so nas tudi otroci z oratorija na Kodeljevem.

Da je oratorij uspel, se zahvaljujemo Mojci, gospodu župniku Andreju, animatorjem in staršem, ki so nam zaupali svoje otroke.

Nasmeh za srečo vseh naj bo z nami tudi prihodnje leto, ko se zopet srečamo.

Tina Starec, Boris Koščak

Slika desno zgoraj: Ob zaključni prireditvi. Oratorija se je letos udeležilo 92 mladih iz žalske župnije.

Slika desno: Utrinek iz oratorija.

ROMANJE K MARIJI V FATIMO

Na najsvetejšem mestu prikazovanja je postavljen kip v fatimski Mariji.

Lurd, Fatima, Loreto, Čenstohova - ali Marija na Jasni gori in Međugorje. To so v svetu največja in najbolj obiskana Marijina svetišča. Lurd, Fatimo in novejša Međugorje je postavila Marija sama, vedno pa se je približala prav tistim, najnižjim, najrevnejšim, čistim po srcu - otrokom.

13. maj 1917 je začetek Marijine prisotnosti med ljudmi v Fatimi. Še kot otrok sem bral to knjižico z naslovom Fatima. To je tudi moja po spominu res prva knjiga, ki sem jo prebral. Da bom kdaj šel v te kraje, to mi ni prišlo niti na koncu otroške domišljije. Piše se leto 2003 in pot k Mariji je bila izbrana, skrbno pripravljena tako doma kot s strani komisarja za sv. deželo patra Petra Lavriha, našega rojaka - pravega Dolenjca. Večji del romarjev je dala župnija Brezovica z g. župnikom Mihelčičem na čelo. Grosupeljčanov nas je bilo ravno za množino.

Ob treh zjutraj smo pogнали konjička, ob 4.30 uri na Viču pri župnijski cerkvi sv. Antona Padovanskega prisedli na avto-bus, ki je ustavljen še pri farni cerkvi na Brezovici. Tu je ostalo le še nekaj mest, ki so se napolnili med vožnjo proti Benetkam. Tam pa na letalo. Veliko letalo AIR FRANCE nas je poneslo v Pariz. Na letališču Charles de Gaulle smo presedli v drugo letalo iste družbe in istega tipa AIR BUS s preko 200 sedeži in v Lizbono, glavno mesto Portugalske. Samo letališče, ki je tako rekoč v mestu, je zelo veliko, lepo urejeno. Občutek imaš, da tu skrbijo za red in varnost. To veliko mesto leži ob reki Tejo, mesto pa povezuje most s štiripasovnico in progjo spodaj, ki je kar 70 m nad vodo. Razdalja med srednjima nosilnima stebroma je 1600 m. Je eno največjih stvaritev te vrste v Evropi. Po ogledu mesta, ki ima mnogo lepega in

zanimivega: veliko trdnjavo Be Lem na reki, ki je branila pot v celino, pa spomenik pomorščakom, ogromni samostan sv. Hieronima, ki kaže nekdanjo moč in znanje te dežele. Tu je bil rojen tudi sv. Anton Padovanski, ki mu tu pravijo sv. Anton Lizbonski. Pa še del akvadukta, ki sega v višave in daje vedeti, da je tu vladal tudi Rim. In še mnogo stvari. Mi pa se počasi namestimo v avto-bus in k cilju - Fatima. Po dveh urah in malo čez že opazimo kažipote z napisom Fatima. Ob cesti so tudi drevesa, nam manj znana, a očem zaželeno drevesa plutovca. Več jih je bolj na jugu. Drevo je podobno našemu hrastu z debelo skorjo, ki jo ljudje snamejo drevesu, in to ima to lastnost, da se obnovi, kar na našem drevju ni mogoče.

Že zavijemo z avtoceste, še malo ovinkov in v molitvi in razmišljanju s pesmijo pozdravimo prihod v Fatimo. Peljemo se mimo kraja prikazovanja in čisto ob urejenem prostoru za romarje ustavimo pred holetlom "Fatimska zvezda". Ura je 18.00 - namestitev, večerja ob 19.30, obred molitve in procesija z lučkami se začne ob 20.30. V skupini smo odšli na kraj prikazovanja, med potjo pa še določili dva molilca, vsak po pet zdravamarij. Očenaš molli duhovnik. Obred molitve z uvodnim govorom kar traja, nato pa procesija z lučkami, ker je bil četrtek, so v procesiji nosili sv. Rešnje telo. Med procesijo se poje, pač kolikor kdo more. Na kraju pa duhovnik podeli blagoslov. Petek pa Kalvarija. Na robu Fatime kot naselja so madžarski begunci v zahvalo za ohranitev življenja naredili prijazen križev pot s kapelicami kot postajami in na kraju cerkvico, ki ima ravno streho, in trije križi ponazarjajo Kalvarijo. Iz te cerkvice se lepo vidi Fatima. Po molitvi križevega pota smo si ogledali še kraj angelskega obhajila. Pastirčki so od Gospe želeli dokaze, take da se lahko primejo. Marija pa je želji ugodila z obhajilom iz nebes.

Nato v kraj fatimskih vidcev, Aljustrel. Spominki so tu naprodaj po celem naselju. Ogled farne cerkve in vrnitev v Fatimo. Tu smo obiskali še baziliko z grobovi vidcev: Hijacinto, Franceskom in prazen grob Lucije, ta še živi. Zdjaj smo si res lahko ogledali prostor pred cerkvijo z zunanjim oltarjem in kapelico prikazovanja, pa berlinski zid. Prostor je tako velik, da sprejme kar 2.000.000 romarjev. Povsod je asfalt. Le na pot zaobljubljenih romarjev je položen marmor. Po tej poti se gre kleče in je tako dolga, da odmoliš kar tri rožne vence, če

nič ne počivaš. Da je danes temu tako, je kriva oblast, ki je to branila s silo. Grm prikazovanja so razstrelili in tu je pritekla voda in je izvir tako močan, da zadošča za Fatimo. Takratni škof je, da bi napravil malo reda, odkupil vse razpoložljivo zemljišče. In tako je tu mir. Hoteli in trgovine so dovolj odmaknjeni. Zanimivo je, da je bila Portugalska v drugi svetovni vojni nevtralna. Tudi tarče za napad so bile že odbrane, pa je kljub temu ostal mir v deželi. Marija je vidcem omenila zid, ki bo ločeval ljudi. In tako so zgodovinarji vse to strnili in se opredelili za berlinski zid, ki je kar v velikem kosu pripeljan sem in lepo z razlago in datumi dogodkov opremljen.

No, zdaj pa prava procesija z Marijo. Spredaj se nosi križ, ki je zelo velik in razsvetljen. Marijo nosijo štirje moške v posebni obleki in menjavajo se v razporedu 3 x 4. Procesija je tako velika, kolikor je romarjev. Redarji, ki za to skrbijo, so zelo pozorni, da vse poteka po ustaljenem redu. Tudi danes smo dali dva molilca. Enako tretji in četrti dan. Obiskali smo tudi Batalho. Tu so postavili ogromen samostan s cerkvijo v zahvalo Mariji, da so premagali Kastiljo. Pred samostanom pa stoji ličen spomenik zmagovalnemu poveljniku po imenu NONA. Obiskali smo kar še nekaj krajev v povezavi s Fatimo. Pa kapelo sv. Rešnjega telega. Tu se moli vedno. V tem strnjem prostoru je še kar nekaj kapel. Sam prostor je bežen posnetek trga sv. Petra iz Rima. Od Fatime smo se poslovili peti dan z zgodnjo mašo na kraju prikazovanj. Vodila sta jo naša duhovnika.

Kot skupina smo vedno imeli svojo mašo, ne vse pri Mariji. Še pogled na milostni kip Gospe, z zadnjo molitvijo, priklon in odhod z željo - mogoče še kdaj?

Marjan Šircelj

Fatimsko Marijo nosijo v procesiji posebej izbrani in oblačeni nosilci.

KONCERT PIJE BRODNIK IN MILKA BIZJAKA V ŠMARJU-SAPU

Šmarje-Sap - V torek, 24. junija 2003, se je v cerkvi Marijinega rojstva v Šmarju-Sapu odvijal orgelski koncert Milka Bizjaka in sopranistke Pije Brodnik. Koncert, ki se je pričel po slavnostni seji občinskega sveta občine, je bil posvečen kar trem pomembnim dogodkom oziroma praznikom, to je dnevu državnosti, občinskemu prazniku Občine Grosuplje in praznovanju 500-letnice šole v Šmarju-Sapu ter je potekal v organizaciji Zveze kulturnih društev Grosuplje in Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Območje izpostave Ivančna Gorica.

Organist Milko Bizjak se je samostojno predstavil v izvedbi petih skladb avtorjev Johanna Sebastiana Bacha, Dietricha Buxtehude, Jana Pieterszoon Sweelincka, Jirija Lineka in Johanna Pachelbela. Skupaj z izredno sopranistko Pijo Brodnik pa sta odlično izvedla skladbe avtorjev Johanna Sebastiana Bacha, Georgesa Bizeta in Camilla Saint Saensa. Program je s posameznimi predstavitvami vsebine izvedenih skladb povezoval Pavle Štrubelj. Ob koncu koncerta je navzoče obiskovalke in obiskovalce koncerta nagovoril predsednik odbora za praznovanje 500-letnice šole in se vsem iskreno zahvalil za navzočnost na koncertu ter povabil na naslednje prireditve, ki se bodo odvijale v bližnji prihodnosti.

Pija Brodnik in Milko Bizjak sta za zaključek izvedla znamenito Schubertovo "Ave Maria" in tako zaključila koncert visoke umetniške vrednosti.

Matjaž Trontelj

LETNI KONCERT MPZ ŠMARJE - SAP

Šmarje - Sap, 13. junija - V okviru krajevnega Kulturnega društva že skoraj šest desetletij aktivno deluje Moški pevski zbor Šmarje - Sap. Zbor, ki sodeluje domala na vseh kulturnih prireditvah v kraju ter na mnogih pogrebnih poje v slovo, se pred poletnimi dopusti že po tradiciji predstavi domačemu občinstvu. Tokrat se je "očaku" pridružila tudi "hčerkica" Vokalna skupina Šmarnice in skupaj sta gostila Moški pevski zbor Corona iz Grosupljega, ki, tako kot gostitelja, deluje pod vodstvom zborovodje Jerneja Kralja. Povezovanje prireditve v dvorani šmarskega Družbenega doma je tokrat prevzelo GUD Šibi.

Janez Pintar

RAZSTAVA IN "CESARSKA PESEM"

Še en pomemben kamenček v mozaiku praznovanj ob visokem jubileju šolstva v Šmarju-Sapu

Šmarju se približuje zelo pomembna obletnica. Učenci, učitelji in vsi krajanji smo zelo ponosni, da se je tu že pred 500 leti začelo prvo šolanje otrok. Zapisi govorijo, da je v šmarskem "Tumčku" že davnega leta 1504 učitelj Štefan Pechlar iz Ribnice imel prve učence.

Prireditve ob tem pomembnem jubileju potekajo že vse letošnje šolsko leto, zaključna velika pa bo spomladi leta 2004. V letošnjem juniju so učenci in učitelji šole Šmarje, v sodelovanju s Slovenskim šolskim muzejem, pripravili razstavo z naslovom "Šolstvo nekoč in danes" in "učno uro izpred 100 let".

V avli šole smo pripravili učilnico, kot je izgledala davnega leta 1903. Sodelavka Šolskega muzeja Taja Gubenšek je kot stroga gospodična učiteljica izvedla uro na temo "Cesarska pesem". Poleg njenih učencev je gospodična v svoj pouk vključila tudi publiko. Celo gospod ravnatelj Dare Gabrijel je pod njenim strogim pogledom postal nebogljjen učenec izpred sto let. Posebno razburjenje pa je nastalo, ko je gospodična poslala naga-jivega učenca klečat na koruzo.

RAZSTAVA je bila postavljena po zamisli likovnih pedagoginj Helene Zalokar-Kuhar in Sandi Zalar ter profesorja tehnične vzgoje Dušana Mazaja. Izvedba pa je bila možna le ob celoletnem ustvarjanju in zbiranju pridnih otroških rok pod vodstvom njihovih mentorice.

Olga Meglen

OTROŠKA VESELICA

Šmarje - Sap, 20. junija - Ob koncu pouka, preden so malčki iz vrtca "Pika" in učenci iz Osnovne šole Šmarje - Sap odšli na zaslužene počitnice, so oboji obeležili

okrogla jubileja, ki jih njihovi ustanovi praznujeta letos oz. naslednje leto. "Miške", "metuljčki" in "slončki" so se na zaključnih srečanjih ob vrtcu, v naravi ali na izletu skupaj s svojimi starši in vzgojiteljicami še enkrat spomnili, da v naši občini otroci obiskujejo vrtce že pol stoletja. Malčki vedo, da je 50 kar precej - šolarji pa znajo šteti do 500. Da pa bi se tudi zavedli, kaj pomeni 500 let v razvoju vzgoje in izobraževanja, so si ogledali razstavo z naslovom Šolstvo nekoč in danes ter demonstracijo učne ure izpred 100-letij. Če je bilo dopoldne namenjeno preteklosti in resnejšim temam, je popoldne sledila prava otroška veselica.

Društvo prijateljev mladine Šmarje - Sap je v sodelovanju z Društvom za mlade "Utrip" želelo obeležiti začetek šolskih počitnic. Na šolskem igrišču je pripravilo zabavo za osnovnošolce. Program je spretno usmerjal ter s pomočjo pogumnejših otrok tudi spontano ustvarjal "radijec" Srečo Katona. Poleg tega, da je vrtil glasbo, je nevsiljivo tudi vzgajal. Na zabaven način je na igrišču privabil tudi nekatere mladoletne motoriste, ki so tako utišali svoje motorje ter odvrgli pločevinke s pivom in cigarete v koša. Skupaj z osnovnošolci so se nato lahko prepričali, da na šmarski šoli zorijo pevci, imitatorji in gibčne pesalke. Vroč popoldne so popestrili posamezni sramežljivi poskusi karaok in ples; mladi so se sladkali s sladoledi in sladkorno peno ter hladili žejo z brezalkoholnimi pijačami.

Gost zabavnega popoldneva pa je bil domačin Matej Košir. Znani interpretator angleške glasbene skupine The Beatles, posebej Johna Lennona, je osnovnošolce s pesmimi popejal v prva desetletja druge polovice minulega stoletja, nekoliko manj mladim obiskovalcem pa zbujal nostalgijo na mlada leta.

Janez Pintar

500 LET ŠOLSKE ŠMARJE - ZADUHOVNOST

"STATI INU OBSTATI" V ŠKOCJANU

V nedeljo, 8. junija, je bila v Škocjanu že sedma tradicionalna prireditev "Stati inu obstati". Proslavo v počastitev obletnice rojstva našega rojaka Primoža Trubarja vsako leto pripravijo članice in člani Kulturnega društva Škocjan. Letos je bila celotna prireditev posvečena kronistu, kulturnemu buditelju, graditelju škocjanske cerkve in župniku Janezu Jerebu, ki je v Škocjanu deloval v letih od 1906 do 1930 in s svojim delom pustil neizbrisni pečat kraju in ljudem. V KD Škocjan nameravamo še v letošnjem letu o življenju in delu tega zaslužnega moža izdati tudi brošuro.

V okviru tradicionalne prireditve smo se zato letos odločili, da obnovimo spomenik, ki so ga svojemu nepozabnemu dušnemu pastirju že ob njegovi smrti leta 1937 postavili hvaležni farani. Spomenika, ki je do sedaj stal na pokopališču - čeprav župnik Jereb počiva na Kopianju, pa nismo želeli obnoviti, temveč tudi postaviti na ustrežnejše in vidnejše mesto. Slednje smo našli v neposredni bližini cerkve, kjer nastajajo zametki krajevnega centra in spominskega parka. Obnovljeni spomenik je blagoslovil sedanjí župnik Toni Prijatelj, ki prav v teh dneh vodi obnovo ostrejša - po zaslugi župnika Janeza Jereba zgrajene - škocjanske cerkve.

V kulturnem programu na prireditvi so nastopili: Štefan Zmec s Trubarjevo besedo, Moški pevski zbor "Vokal" iz Grosuplje pod vodstvom Primoža Cedilnika, Trubarjeva konjenica, Nataša Klinc, ki je predstavila svojo poezijo, ter Petra Sodja, Ana Gregorič, Vesna Elikan in Nina Kralj. Program je zasnoval vodja projekta g. Jožef Marolt, povezovala pa ga je Darja Starc. Prireditve se je udeležilo veliko število zadovoljnih in druženja željnih obiskovalcev.

Ker je na lanskí prireditvi deževalo, smo se letos odločili za nastopajoče postaviti pokrit oder. Nastal je lično oblikovan kozolec, ki bo vizualno in funkcionalno dopolnjeval prostor pred škocjansko šolo ter skozi vse leto služil svojemu namenu ob prireditvah na prostem. Za postavitev kozolca gre zahvala predvsem požrtvovalnemu predsedniku KD Škocjan Andreju Adamiču, tesarju Janezu Petriču (Žmucu) in Vekoslavu Gregoriču, ki so opravili večino dela. Hvala tudi vsem neimenovanim prijateljem, ki ste priskočili na pomoč pri postavljanju in pokrivanju ter s skupnimi moči iz drevja, na katerem so 10 dni pred prireditvijo "še ptički peli", ustvarili novo pridobitev za kraj.

Veseli smo, da se s prizadevnostjo, požrtvovalnostjo in odločnostjo stvari v Škocjanu delček za delčkom vendarle premikajo po poti, ki jo je že pred stoletjem zastavil in začrtal župnik Janez Jereb. Predvsem pa nas veseli, da je vsako leto več takih, ki nam ni vseeno za usodo kraja in ljudi, ki v njem in z njim živimo. Vsako leto nas je več, ki skušamo "stati inu obstati" v Škocjanskih hribih ter verjame, da smo le skupaj močni.

Škocjanci vse prijatelje in druge druženja željne vabimo na praznovanje 80-letnice PGD Škocjan. Visok jubilej bomo s parado in gasilsko veselico obeležili v soboto, 16. avgusta.

Za KD Škocjan Martin Tomažin

5. OBLETNICA ŽENSKEGA PEVSKEGA ZBORA LASTOVKE

Grosuplje, 24. 6. 2003 - Na predvečer občinskega in državnega praznika se je ob 20. uri v avli Osnovne šole Louisa Adamiča pričel koncert ob 5. obletnici ŽPZ Lastovke.

Pevski zbor Lastovke sestavljajo članice Društva upokojencev Grosuplje. Na začetku prireditve so se članice zahvalele ustanoviteljici zbora Marti Hrovatin ter ji v zahvalo poklonile simbol njihove skupine - lastovke. Marta Hrovatin je dejala, da imajo zasluge za uspešnost skupine pevke same in seveda njihova zborovodkinja Mojca Intihar. Dodala je še, da starost ni čas, ko moraš prekiniti s stvarmi, ki jih delaš rad. Ena takih stvari je seveda tudi petje.

V nadaljevanju programa so najprej Lastovke zapele šest pesmi (Triglav, Čriček na vrtu, Zima, Dve beli brezi, Sonce ljubo in Lastovki v slovo). Pesmi je med seboj povezovala moderatorica večera Tadeja Anžlovar, ki si je za rdečo nit programa izbrala življenje lastovk, njihovo potovanje v tople kraje, hranjenje, skrb za mladiče itd. Povedana vsebina o lastovkah se je lepo uskladila z zapetimi pesmimi.

Kot goste so Lastovke povabile Moški pevski zbor Samorastnik iz KD Žalna, ki je prav tako zapel nekaj lepih pesmi. Zbor Samorastnik vodi Drago Zakrajšek in deluje že 13 let. V tem času so izdali tudi dve kaseti.

Drugi gost na prireditvi so bile članice vokalne skupine Viva Vox. Gre za skupino, ki se je po dolgoletnem premoru ponovno združila v petju. Članice skupine so začele svojo pevsko pot pred 24 leti v isti zasedbi, kot pojejo danes. Leta 1976 so postale že zelo uspešne in prišle celo na televizijo. Vendar so zdaj, ko so ponovno skupaj, zopet na začetku. Prireditve so obogatile predvsem z narodnimi pesmimi (Štirje fantje igrajo, Dekle na vrtu stoji itd.).

Ob koncu koncerta so ponovno zapele Lastovke in navdušile s pesmi - Moja mati kuha kafe ob spremiljavi Andreja Štrusa na kontrabasu in Verdijevim Nabuccom ob klavirski spremljavi Polone Štrubelj.

Posebne zahvale sta bili deležni še Helena Kozlevčar in Minka Dovžan - obe članici zbora Lastovke. Vse članice skupaj pa so se najlepše zahvalele zborovodkinji Mojci Intihar za ves trud, ki ga vložijo v delo s skupino.

Kristina Zajc

SREČANJE V POZDRAV POLETJU

Igralec Pavle Ravnohrib, vodja Galerije Franc Krampelj in promotorka kulturnega gibanja v Boštanju Mojca Potokar (Foto: Barbara Pance)

Ne hiti. Ne skrbi. Tu si samo na krajšem obisku. Ne pozabi se ustaviti in poduhati poletne cvetlice! (W. Hagen)

Tako sta programska skupina galerije Grad Boštanj in zadruga Samopomoč Zagradec na letošnji prvi poletni dan povabili vse, ki so kakorkoli sodelovali in pomagali pri uresničevanju zastavljenega programa centra za kulturo, izobraževanje, šport in razvedrilo Grajski vrt Boštanj. Vabljeni goste je pod gradom pričakal poletno pisan prostor, dišeč po domačih dobrotah in svežih travniških cvetlicah. V pozdrav smo skupaj nazdravili z osvežilnimi koktajli, ki jih je prav posebej za nas ustvarjala in mešala profesionalna barmanka. Na praznično pogrnjene mize, polne svežih zelišč in travniškega cvetja, smo prinesli svežo skuto z dišavami, pisan kruh, dobrote z žara, domače sladke skušnjave in sočno poletno sadje.

Prav tako raznobarna in zanimiva kot ponudba je bila tudi množica zgovornih gostov z vseh koncev Slovenije, ki jih je Frenk Krampelj, glavna gonilna sila Grajskega vrta Boštanj, v pozdravu primerjal s kamenčki različnih velikosti in barv, ki v šele v mozaiku zablestijo v vsej svoji lepoti. Te besede so bile hkrati tudi zahvala in prošnja vsem ter vsakega posebej, da še naprej pomagajo graditi mozaik kulture, vzgoje in razvedrila pod gradom Boštanj. Dobro razpoložena družina je nato ob prijetni glasbeni spremljavi pozdravljala poletje vse tja do polnoči...

Od jesenskih večerov do poletnih dni smo v centru Grajski vrt Boštanj pripravljali kulturne prireditve, družabna srečanja, ustvarjalne delavnice in pisane sejme. V naše kraje smo na obisk vabili dramske igralce, glasbenike, kulturnike in umetnike. Uspelo nam je pritegniti strokovnjake z različnih področij, ki so vse dejavnosti izvedli tako, da so k nam prihajali ljudje vseh starosti in odhajali od nas zadovoljni, ker so tukaj doživeli posebno vrsto druženja in odnos do kulture. Vsi se radi vračajo in prve izkušnje podpirajo vizijo našega dela v Centru Grajski vrt Boštanj. Tudi v prihodnje lahko le skupaj z domačini ustvarjamo center s pisano paleto dejavnosti in s tem možnosti za razvoj in nadgradnjo vsakega posameznika, kraja, občine in regije. Hkrati bogatimo področno kulturno življenje, preventivno-vzgojno delovanje in sčasoma morda zagotovimo tudi nova delovna mesta. Se vidimo v jeseni!

Programska skupina Galerije Grad Boštanj

PODOKNIČARJI

Z obujanjem starodavnih običajev Slovenci ohranjamo osebnostno identiteto in primerno rastemo v duhu kulturne Evrope. Med mesta, kjer starodobna motivika ljudskih šeg in navad ni ostala pod pepelom zgodovine, je tudi Višnja Gora. Ne le znameniti polž, tudi vasovanje fantov dan pred poroko se vrača na mestni trg, Meščani srednjeveškega mesta, bilo je v začetku junija, so tako žena Uroša pospremili pod okno izvoljenke Urške, kjer ji je prigovarjal k snidenju. Vasovanju so uspešno pritegnili tudi pevci grosupeljskega zbora Corona, ki so z milozvočnimi serenadami zvalili zalo Urško na okno.

Barbara Pance

Trubadurji grosupeljske CORONE so pomagali višnjanskemu vasovalcu.

BEGUNKA IZZA PRVE SVETOVNE VOJNE

Štiriindevetdesetletna Marica Defar (vdova Zavodnik, Škedel) je bila sprejeta v naš Dom starejših občanov Grosuplje prav o letošnjih Vidovih zarjah. Jokala je, ko sem jo prvič obiskala v zgornjih sobicah: težko se je poslovila od lepe Višnje Gore, od sosedov, od samostojnega življenja v mali hišici med drevjem, Peščenik št. 1.

Bila je ena izmed prvih šestih otrok matere iz Pazina in očeta Milana Defarja iz Tinjana v Istri. Oče je bil železniški kretničar v Repentaboru. Po razpadu stare Avstro-Ogrske države in po pripojitvi Istre Italiji so mu leta 1919 dale italijanske oblasti - kakor vsem Istranom - na razpolago: ali boš Italijan ali pa pojdi! Oče Defar, zaveden Slovenec, se je takoj odločil za odhod v novo državo Slovencev, Hrvatov in Srbov, prosil je železniško upravo za en vagon za selitev, tega so mu dodelili in tako je odšla tedaj osemčlanska družina na žalostno pot begunstva. Dolgo so čakali nekoč tudi na slemem tiru, mati ni mogla družini v vagonu niti kuhati. Oče je ostal veder in domisel, marsikaj je znal sam narediti, od nekdaj je privlekel železen zaboj in ga uredil za štedilnik, otroke pa je razveseljeval s pravljicami, tudi drugi begunčki so ga radi poslušali.

Danes nam je Višnjanom le še malo znanega o vojnih beguncih prve svetovne vojne. Vemo, da so tu nekaj časa živeli Trampuži, begunci s Primorske, vrtnar Grčbinek iz Galicije, ki je stanoval pri baronici Rozaliji Codelli, da sta se tu ustavili dve sestri begunki iz Komna in več mizarjev, ki so znali izdelovati preprosto pohištvo in so spletali velike košare, popolnoma drugačne od naših.

Marica se živo spominja prve naselitve Defarjevih v Višnji Gori in to - kar v gradu Podsmreka. Takrat je bil lastnik gradu Peter Majdič iz Kranja, oskrbnik pa je bil stari Toman. Oče je dobil službo v Višnji Gori kot kretničar, kar je bilo za družino zelo ugodno. Šele mnogo kasneje je bil prestavljen na dolenski kolodvor v Ljubljani. Pozneje se je družina preselila v višenjski Stari trg, v Kurentovo hišo. Kurenti so se potem preselili in so se le občasno vračali. Za Defarjeve so bili zelo dobri. V Višnji Gori se je družina povečala še za dva otroke, sedaj je bila desetčlanska. Naslednja selitev je bila na Peščenik k Zavodniku nadalje pa k učiteljici Tereziji Samec v prvo nadstropje. Tu je danes Materinski dom. Še naprej so se selili na višenjski Grintovec k Novaku in slednjič v Višnjo Goro na Mestni trg. Prvega moža Marice Defar, Naneta Zavodnika so ustrelili Italijani na Krki leta 1942 skupaj s šestimi Slovenci. Pred smrtjo je prosil enega tedaj najboljših Višnjancev, pošteni Rudolfa Pajka (Birtov Rudl, krojač), da naj pazi na Marico, da ji ne bo kaj hudega. Toda Marici je bilo namenjeno še novo trpljenje, med zadnjo vojno so jo selili v dve vojni taborišči: v Treviso v italijansko taborišče Monigo in še v nemško taborišče pri Leipzigu v taborišče Mursen. - Najhujši udarec pa je zadel Defarjevo družino ob koncu zadnje vojne, ko je izginil oče. Defarjeva družina je zapustila Višnji Gori pisano zgodovino - sin Milan je postal duhovnik, sin Branko partizan, hči Vera Defar - Bregar pa je rodila pet sinov, izmed katerih je eden izginil na Himalaji in je po njem imenovana naša Bregarjeva planinska pot. Vera Defar - Bregar tudi leži v našem domu že nekaj let. Njena sestra Marica Defar je bila zelo dobra šivilja, izdelovala je lepa ročna dela celo v internaciji in bila je po zadnji vojni odlična domača igralka.

Mihaela Zajc

KAJ JE DOBRO VEDETI O ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU PRED ODHODOM V TUJINO

Ljubljana, 16. junij 2003 - **Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju Zavod) pred poletno turistično sezono obvešča zavarovane osebe o postopkih ureditve zdravstvenega zavarovanja med začasnim bivanjem v tujini, tako da se izognemo neposrednemu plačilu praviloma visokih stroškov zdravljenja v tujini. Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo 1. maja 2004 so na tem področju predvidene določene spremembe večinoma administrativnega značaja, na podlagi katerih bodo zavarovane osebe enostavneje in brez neposrednega plačila uveljavljale pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v vseh državah Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicl.**

Zavarovanim osebam, ki so obvezno zdravstveno zavarovane v Republiki Sloveniji, je v času začasnega bivanja v tujini zagotovljena pravica do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči. Način uveljavljanja te pravice je odvisen od tega, ali zavarovana oseba potrebuje storitve nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v državi, s katero je sklenjena meddržavna pogodba (konvencija), ali v državi, s katero meddržavna pogodba (konvencija) ni sklenjena.

1. Uveljavljanje pravic do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v državah – podpisnicah meddržavnih pogodb

1.1 Uveljavljanje pravic na osnovi potrdila

Vsem zavarovanim osebam za čas začasnega bivanja v Avstriji, Belgiji, Hrvaški, Italiji, Luksemburgu, Madžarski, Makedoniji, Nemčiji, Nizozemski in Romuniji priporočamo, da si pred odhodom v navedene države priskrbijo z meddržavno pogodbo dogovorjeni obrazec "Potrdilo o pravici do zdravstvenih storitev med začasnim bivanjem v drugi državi".

V izogib dolgim vrstam pred referati Zavodovih oddelkov za mednarodno zavarovanje in plačilo potrdil omogoča Zavod brezplačno elektronsko naročanje omenjenih potrdil, in sicer na internetu WWW.ZZZ.SI/ in na 295 samopostrežnih terminalih, ki so sicer namenjeni potrjevanju kartice zdravstvenega zavarovanja. Naročilo je moč opraviti le z veljavno kartico zdravstvenega zavarovanja, torej urejenim obveznim zdravstvenim zavarovanjem. Uspešno izvedenemu elektronskemu naročilu sledi dostava potrdil z navadno pošto pošiljko na naslov zavarovane osebe v Sloveniji, in sicer v roku treh delovnih dni, zato zavarovanim osebam svetujemo, da potrdilo naročijo vsaj 4 delovne dni pred odhodom v tujino. Obdobje veljavnosti izdanega konvencijskega potrdila je 90 dni.

Potrdilo lahko dobijo zavarovane osebe tudi na mednarodnih oddelkih v vseh območnih enotah in izpostavah Zavoda, torej tam, kjer imajo urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje. Za pridobitev potrdila na klasični način je potrebno predložiti veljavno kartico zdravstvenega zavarovanja in poravnati ceno potrdila, to je 150 SIT.

S tem potrdilom lahko zavarovane osebe v navedenih državah uveljavljajo pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči, in sicer praviloma brez plačila pri zdravnikih ali zdravstvenih ustanovah, ki so del javne (državne) zdravstvene mreže. Pri zasebnih zdravnikih ali privatnih klinikah, ki nimajo pogodbe z državo zavarovalnico, pa bodo morali stroške poravnati sami in po vrnitvi uveljavljati povračilo teh stroškov na pristojni območni enoti ali izpostavi Zavoda. Za povračilo je potrebno predložiti originalne račune, na podlagi katerih se po postopku, ki je določen z meddržavno pogodbo, opravi povračilo stroškov v višini, kot to prizna tuj nosilec zdravstvenega zavarovanja v kraju, kjer so bile storitve nudene.

V letu 2002 je bilo več kot 78,5% potrdil izdanih za Hrvaško, zato Zavod na podlagi izkušenj iz preteklih let zavarovanim osebam svetuje, da konven-

cijsko potrdilo fotokopirajo, fotokopijo pa na enotah Hrvaškega zavoda za zdravstveno zavarovanje (HZZO) zamenjajo za hrvaško potrdilo, ki ga je potrebno v primeru nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči predložiti hrvaškemu izvajalcu zdravstvenih storitev. Zavarovane osebe naj originalno, slovensko konvencijsko potrdilo shranijo, saj ga bodo morda potrebovali za uveljavljanje nujnih zdravstvenih storitev na območju drugega področnega urada Hrvaškega zavoda za zdravstveno zavarovanje oziroma neposredno pri hrvaškemu izvajalcu zdravstvenih storitev. Na splošno sicer velja, da nujno zdravljenje in nujna medicinska pomoč pomeni vse tiste storitve, ki jih ni mogoče odložiti, ne da bi bilo ogroženo zdravje ali življenje zavarovane osebe. Vendar pa so opredeljene nujne zdravstvene storitve in nujne medicinske pomoči v posameznih državah različne, saj veljajo pri uveljavljanju te pravice predpisi države, kjer so bile storitve opravljene. V primeru težav pri uveljavljanju pravice do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči ter pogojevanju le-te s protiplačilom Zavod zavarovanim osebam svetuje, da skrbno shranijo vso dokumentacijo in jo po vrnitvi v domovino posredujejo na enoto Zavoda za morebitno povrnitev stroškov zdravstvenih storitev.

1.2 Uveljavljanje pravic na osnovi potnega lista in veljavne kartice zdravstvenega zavarovanja

Razen navedenih držav so meddržavne pogodbe sklenjene še z državo Bolgarijo, Češko, Poljsko ter Veliko Britanijo in Severno Irsko, kjer zavarovane osebe pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči uveljavljajo v javnih zdravstvenih zavodih na podlagi potnega lista in veljavne kartice zdravstvenega zavarovanja. Tudi v tem primeru bodo morali stroške plačati sami, če bodo uveljavljali pravico do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči pri zasebnikih, ki niso del javne zdravstvene mreže. V primeru, da bo zavarovana oseba morala plačati zdravstvene storitve, lahko vloži zahtevek za povračilo na pristojno območno enoto oziroma izpostavo Zavoda.

Pri uveljavljanju pravice do storitev nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v državi, s katero je sklenjena meddržavna pogodba, veljajo glede obsega, vrste in načina nujnih zdravstvenih storitev predpisi države, kjer so bile storitve opravljene.

2. Uveljavljanje pravic do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v ostalih državah

Z vsemi ostalimi državami niso sklenjene meddržavne pogodbe oziroma meddržavne pogodbe ne urejajo področja zdravstvenega zavarovanja, kar pomeni, da morajo zavarovane osebe v primeru uveljavljanja storitev nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči le-te plačati sami. Na podlagi originalnih računov bo pristojna območna enota oziroma izpostava Zavoda opravila povračilo stroškov v višini ustreznega deleža po povprečni ceni teh storitev v Sloveniji. Ker so lahko cene zdravstvenih storitev v tujini tudi do dvakrat ali trikrat višje kot v Sloveniji, Zavod svetuje zavarovanim osebam, da sklenejo prostovoljno zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini, ki ga ponujajo nekatere slovenske zavarovalnice. Tovrstna zavarovanja krijejo stroške nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči v tujini brez neposrednega plačevanja storitev tako v zasebnih kot tudi v državnih zdravstvenih ustanovah in nudijo vrsto drugih praktičnih koristi (npr: prevoz zavarovanca do zdravstvene ustanove v tujini ali po potrebi v domovino, pravno pomoč, premagovanje jezikovnih ovir, pomoč svojcem...).

Podrobnejše informacije o zdravstvenem zavarovanju lahko zavarovane osebe dobijo na vseh območnih enotah in izpostavah Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, na spletni strani Zavoda (<http://www.zzs.si>), na samopostrežnih terminalih in na telefonskem

odzivniku tel. št. 01/30-77-300 (poglavje 4).

3. Uveljavljanje pravic do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči po vstopu Republike Slovenije v Evropsko unijo

1. maja 2004 bo Slovenija postala polnopravna članica Evropske unije (EU). S tem dnem dalje se bodo meddržavne pogodbe (konvencije), ki jih je Slovenija sklenila z državami, članicami EU, uporabljale v omejenem obsegu t.j. uporabljale se bodo le še za državljane tretjih držav, če do vstopa Slovenije v EU Uredba 1408/71 ne bo novelirana. Še nadalje pa se bodo izvajale konvencije, ki so sklenjene z državami, ki še ne bodo postale članice EU, t.j. z Bolgarijo, Hrvaško, Makedonijo in Romunijo. Z vključitvijo Slovenije v EU bo tudi na področju socialne varnosti veljal evropski pravni red, kar pomeni, da bo Slovenija na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja morala izvajati določbe Uredbe 1408/71 in Uredbe 574/72 istočasno s sklepi upravne komisije Evropskih skupnosti za socialno varnost delavcev migrantov in sodbami evropskega sodišča. Na tej podlagi bodo zavarovane osebe, ki so obvezno zdravstveno zavarovane v Sloveniji, uveljavljale pravice do nujnega zdravljenja in nujne medicinske pomoči med začasnim bivanjem v državi članici EU in državi članici Evropskega gospodarskega prostora na podlagi enotnega obrazca, E 111, to je v naslednjih državah: Avstriji, Belgiji, Cipru, Češki, Danski, Estoniji, Finski, Franciji, Grčiji, Irski, Islandiji, Italiji, Latviji, Litvi, Liechtensteinu, Luksemburgu, Madžarski, Malti, Nemčiji, Nizozemski, Norveški, Poljski, Portugalski, Slovaški, Španiji, Švedski, Švici ter Veliki Britaniji in Severni Irski. Zavarovane osebe bodo lahko obrazec E 111 brezplačno naročale na samopostrežnih terminalih in spletnih straneh Zavoda, kot to velja že sedaj za konvencijska potrdila.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE - Območna enota Ljubljana

MALA M

V HIŠI, ZA VRATI,
NEKDO GLASNO KRIČI;
OPEŠANI GLASEK
V PRAZNO IHTI.

KDO MALA PUNČKA
TEBE JE RANIL?

SONCE RUMENO
SUŠI NEMO TRAVO;
BITJE JOKAVO
ODNESO VEN NA PLANO.

KDO MALA PUNČKA,
TEBI JE MAMA?

UMAZANA ŽOGICA
K IGRI JO VABI;
ROČICA POLOMLJENA
VESELO JO ZGRABI.

TO MOJA MAMA,
TO MOJ JE ATII!

SONCE ZAIDE,
BITJECE ONEMI;
ČRNINA ZAVEJE
V NJENE KALNE OČI.

KDO MALA PUNČKA,
JE TEBE UTIŠAL?

KOMAJ ZADIHALO,
OPLETAJOČE SHODILO;
SRČECE RITEM
JE V BREZUMJU IZGUBILO.

KDO MALA PUNČKA,
GROBEK TVOJ HRANI,
KDO MALA PUNČKA
PUSTI CVET NA GRMADI?

Damjan Perme

SEMINAR DRUŠTVA SOŽITJE V ZREČAH

Tudi letos je društvo Sožitje organiziralo teden rekreativnega oddiha za svoje člane, ki niso vključeni v noben program in so večinoma doma. Tako se nas je sedem spremljevalcev in šestnajst prijateljev iz vse Slovenije – Ormoža, Celja, Kamnika, Novega mesta, Šentjurja pri Celju, Nove Gorice in Grosupljeja v soboto, 17. maja, zbralo v Termah Zreče.

Tabor je bil namenjen predvsem rekreaciji, ustvarjanju, druženju, spodbujanju samostojnosti in delu v skupini ter seveda kopanju. Vsako jutro nas je že pred sedmo zbudila budnica, ki so jo peli udeleženci v spremstvu animatorjev. Pred zajtrkom nas je dodobra prebudila tudi jutranja telovadba. V ponedeljek smo imeli zdravniški pregled, kjer nam je zdravnik predpisal individualne terapije - masaže, fitnes, biserne kopeli in skupno telovadbo.

Dopoldneve smo preživljali v bazenu in likovnih delavnicah, kjer smo ustvarjali z glino in risali na blago ter keramiko. Naše izdelke smo tudi razstavili v avli hotela, kamor smo hodili jest in plesat.

V torek smo šli na obisk k prijatelju Branku Jelenku iz Zreč. Njegova mama nam je povedala nekaj zgodb iz svoje mladosti ter nam razložila, zakaj je Branko poseben fant. Preden smo se poslovili, so nas presenetili fantje iz mladinskega ansambla in nam zaigrali nekaj poskočnih viž. Seveda se nismo mogli upreti, da ne bi zaplesali.

Dobili smo tudi dva obiska. V sredo je prišel snemalec Brane, ki je z nami preživel dva dneva in je posnel potek tabora, v četrtek pa so se nam pridružili prijatelji iz VDC-ja Šentjur pri Celju. Predstavili so se nam in nam prikazali lutkovno igrivo Martin Krpan.

Odpejali smo se tudi na izlet v Novo Cerkev, kjer smo izvedeli nekaj zanimivosti zgodovini tega kraja in življenju Antona Martina Slomška, nato pa smo šli še na ogled starega mlina v vas Polže.

Večere smo namenili igram z žogo, druženju, likovnim delavnicam, sprehodom do bližnjega jezera in pa seveda plesom v hotelu. Ansambel, ki je igral, nam je izpolnil prav vsako glasbeno željo in nas dodobra utrudil in spotil.

Vreme nam je bilo večinoma naklonjeno, vendar pa se nismo obremenjevali, niti ko je deževalo. Tisto popoldne smo nameravali iti na izlet na Roglo, ker pa je vse skupaj splavalo po vodi, nam je hotel odstopil svojo kinodvorano. Ogleдали smo si film 101 dalmatincev in se do solz nasmejali.

Organizacija tabora je bila res enkratna in prav zato nam prav nič ni moglo uničiti naših načrtov ali pa nas spraviti v slabo voljo. Teden dni je prehitro minilo in komaj smo se navadili drug na drugega, že je bil čas za slovo. Z zavestjo, da smo se naučili marsikaj novega, si pridobili izkušnje za življenje in predvsem s srcem polnim novih prijateljev, smo se v soboto, 24. maja, s solznimi očmi poslovili in si obljubili, da se drugo leto spet srečamo.

Tina Kolarič

PROSTOVOLJNO DELO NA CENTRU ZA SOCIALNO DELO GROSUPLJE - VABIMO NOVE PROSTOVOLJCE!

V okviru CSD Grosuplje potekata projekt "Prostovoljno delo z otroki in mladostniki" in projekt "jutRO nove Misli". V projekt so vključeni otroci in mladostniki iz občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje.

Organiziramo učno pomoč, kreativne delavnice, tabore, delavnice ob posebnih priložnostih, piknike, izlete in počitniške živ-zave. Dejavnosti potekajo preko celega šolskega leta. Projekta vodiva mentorici Mateja Anzeljc Bratina in Nuša Mihalič, pri izvedbi aktivnosti pa nama pomagajo prostovoljci. Kot prostovoljce vključujemo polnoletne dijake, študente in druge, ki želijo svoje znanje in spretnosti posredovati naprej.

Vabljeni torej vsi, ki bi vas tovrstno delo zanimalo in bi želeli del svojega prostega časa posvetiti prostovoljnemu delu.

Za dodatne informacije pokličite na telefon 781-80-56 (Mateja) ali 781-80-57 (Nuša).

Pri izvedbi taborov, delavnic, izletov in drugih aktivnosti nam pomagajo sponzorji, brez katerih bi vse te aktivnosti težko realizirali. Spomladanski tabor v aprilu smo lahko organizirali, ker so nam nudili pomoč v Mesariji MRS-LAN iz Grosupljeja, trgovski družbi Vele d.d. iz Domžal, Pekarni Grosuplje in Pekarstvu Gorenc iz Ivančne Gorice. Zaključni piknik v maju so nam pomagali izvesti na železniški postaji v Grosupljem, kjer nam je železničar predstavil svoje delo, za okusno malico kasneje pa je v obliki pizze poskrbela Pizzeria Ovi iz Jerove vasi. Vsem se zahvaljujemo.

Nuša & Mateja, CSD Grosuplje

REZULTATI SELEKCIJ MLADIH ROKOMETNEGA KLUBA PEKARNA GROSUPLJE V TEKMOVALNI SEZONI 2002/2003

Rokometni klub Pekarna Grosuplje je v tekmovalni sezoni 2002/2003 v državnem prvenstvu nastopal z naslednjimi ekipami selekcij mladih:

mladinci v II. ligi (letnik 1982 in mlajši), kadeti (letnik 1986 in mlajši), starejši dečki A (letnik 1988 in mlajši), starejši dečki B (letnik 1989 in mlajši), mlajši dečki A (letnik 1990 in mlajši), mlajši dečki B (letnik 1991 in mlajši) in mini rokomet (letnik 1992 in mlajši).

Mladinci so nastopali v II. ligi. Tekmovanje je v predtekmovalju potekalo v skupinah, iz katerih se je v nadaljnje tekmovalje uvrstilo devet ekip, med njimi tudi mladinska ekipa RK Pekarna Grosuplje. Teh devet ekip je bilo razdeljenih v tri skupine. Ekipa v vsaki skupini so se pomerile med seboj na treh turnirjih. Prva ekipa iz vsake od treh skupin se je uvrstila na zaključni turnir za razvrstitev od

prvega do tretjega mesta. Prvi dve mesti iz tega turnirja sta tudi pomenili napredovanje v višji rang tekmovalja, to je v prvo mladinsko ligo. Ekipi mladincev RK Pekarna Grosuplje se je uspelo brez težav uvrstiti na zaključni turnir, na katerem sta poleg njih sodelovali še ekipi Rudarja iz Trbovelj in Alpleša iz Železnikov. Osvojili so drugo mesto, za ekipo Rudarja iz Trbovelj in s tem tudi napredovali v prvo mladinsko ligo. Z osvojitvijo drugega mesta so med vsemi mladinskimi ekipami zasedli 14. mesto v državi, kar pomeni, v primerjavi s preteklo sezono, napredovanje za tri mesta.

Vse ostale ekipe, razen mini rokometu, kjer je sistem tekmovalja nekoliko drugačen, so se uvrstile v polfinalno državno prvenstvo, to je med šestnajst najboljših ekip v državi. Takšnega uspeha mlajše selekcije RK Pekarna Grosuplje doslej še niso dosegle, kljub dolgoletnemu sistematičnemu delu tre-

nerjev mlajših dečkov, Marka Strojana in Nikole Radiča.

Ekipa kadetov se je v polfinalnem tekmovalju, ki je potekalo v dveh skupinah po osem ekip, v svoji skupni uvrstila na četrto mesto, tako da je skupno zasedla 7. - 8. mesto v državi in v primerjavi s preteklo sezono napredovala kar za deset mest.

Tudi tekmovalje starejših dečkov A je potekalo v dveh polfinalnih skupinah. V svoji skupini je ekipa starejših dečkov A zasedla 5. mesto in se skupno uvrstila na 9. - 10. mesto v državi ter v primerjavi s preteklo sezono napredovala za osem mest.

Ekipa starejših dečkov B pa se ni uvrstila le v polfinale, temveč kar v finale državnega prvenstva, to je med štiri najboljših ekipe v državi, saj je v svoji skupini zasedla prvo mesto. Na finalnem turnirju pa je osvojila tretje mesto, tako da je ta uvrstitev daleč največji uspeh kakšne

mlade selekcije v zgodovini kluba.

Mlajši dečki A in mlajši dečki B so veliko dosegli že v uvrstitvi v polfinale, za kaj več pa jim je zmanjkalo športne sreče. Mlajši dečki B pa so celo nastopali z eno leto mlajšo ekipo. Na koncu so oboji osvojili 13. - 16. mesto v državi.

V tekmovalni sezoni 2002/2003 so nastopali tudi učenci 3. in 4. razredov v mini rokometu. Igrali so v skupinah po turnirskem sistemu. Igralci v mini rokometu iz RK Pekarna Grosuplje so v svoji skupini zasedli 3. mesto, s tem da so odigrali manj tekem kot prvo in drugo uvrščeni ekipi.

Na zaključnih turnirjih so se izkazali tudi nekateri posamezniki. Tako sta bila igralca ekipe starejših dečkov B Jan Bajc in Denis Krajc na finalnem turnirju uvrščena med najboljših sedem igralcev na tem turnirju, s čimer sta si prislužila tudi posebno nagrado. Na turnirju mladincev za uvrstitev v prvo mladinsko ligo pa je bil

za najboljšega igralca na turnirju izbran Andraž Repar.

Rezultati v tekmovalni sezoni 2002/2003 so za selekcije mladih RK Pekarna Grosuplje najboljši v njegovi zgodovini. Pokazalo se je, da se načrtno delo z mladimi obrestuje, tako da mlajši že trkajo na vrata članske ekipe, ki je s ponovno uvrstitvijo v I. B ligo in obstankom v njej dokaz, da je rokomet v Grosupljem v vzponu.

Ob teh uspehih se zahvaljujemo vsem, ki mlade rokometarje podpirate, predvsem staršem za vzpodbudo in sponzorjem, ki s svojimi prispevki mladim omogočajo koristno izrabo prostega časa. Hkrati pa vse ljubitelje rokometu vabimo, da v naslednji sezoni pridete tudi na ogled tekem mladih selekcij RK Pekarna Grosuplje, saj boste le na ta način spoznali, da so tudi njihove tekme napete in zanimive.

Rokometni klub Pekarna Grosuplje

KOLESARSKÉ DIRKE NA CPL-RING

Športno društvo Špica iz Grosuplje je organiziralo v nedeljo, 15. 6. 2003, kolesarski dirki na CPL-RING v IOC Zapolje pri Logatcu. Na ta dan sta bili izvedeni dve tekmovalji, saj so se najprej pomerili policisti, člani društev IPA na 1. kolesarski dirki za Pokal IPA Ljubljana. V štirih starostnih kategorijah se je pomerilo 13 tekmovalcev.

V 1. kolesarski dirki 4MK, rezultati se štejejo tudi za POKAL SLOVENIJE v okviru Kolesarske zveze Slovenije, pa je bilo v 12 kategorijah na štartu skoraj 150 tekmovalk in tekmovalcev. Prišli so iz kar 31 društev iz vse Slovenije.

Gledalci so videli prave kolesarske boje, saj so bili med tekmovalci tudi tako znani kolesarji, kot so Bojan Ropret, Jože Valenčič in vrsta drugih, ki so kot tekmovalci dosegali izjemne športne dosežke in nastopali tudi na olimpijskih igrah. Tekmovalke in tekmovalci so pokazali polno mero borbenosti in zmagovalci so bili znani šele v ciljnih šprintih.

To tekmovalje je pokazalo, da je proga na CPL-RINGU zelo lepa in nudi izredno dobre pogoje za tekmovalce. Posebej so udeleženci izpostavljali varnost in kvaliteto vozišča. Vsi so bili nad objektom navdušeni, saj še nikoli niso vozili na takem prizorišču.

Podeljani so bili pokali, ki so jih prejeli najboljši trije v vsaki kategoriji in tudi najboljše tri ekipe. Na progi so vsakemu tekmovalcu izmerili čas vsakega prevoženega kroga in tako smo dobili tudi tekmovalca, ki je postavil rekord kroga. To je bil Milan Hribar iz Sokol Tivoli teama, ki je enega izmed krogov v dolžini 2600 m prevozil v 3:05.20.

Tekmovalci so organizatorjem izrekli veliko pohval za idejo, da se na CPL-RINGU organizirajo kolesarske dirke, in za samo izvedbo tekmovalja, saj je tekmovalje potekalo brez zapletov. Vsi so želeli, da športno društvo ŠPICA na tem prostoru organizira letno več tekmovalj, in že lahko napovemo, da bo v letošnjem letu na CPL-RINGU še ena kolesarska dirka.

Jože Nered

ALKOHOL IN TOBAK OTROKOM PONUDIJO NAJPREJ STARŠI?

LAS Grosuplje kljub počitnicam dela s polno paro. Po uspešno izvedeni raziskavi o uporabi dovoljenih in prepovedanih drog, ki je dala presenetljive izsledke glede uživanja predvsem alkohola in tobaka, bo jeseni napočil čas za pripravo primerne strategije reševanja tovrstne problematike. Pred počitnicami smo se pogovarjali s sekretarjem in gonilno silo LAS Grosuplje Matejem Koširjem.

Kakšen pomen ima po vašem mnenju raziskava o uporabi drog med mladimi za preventivno delo na lokalni ravni?

Raziskava o uporabi drog med mladimi je za delo LAS izjemnega pomena. Brez analize stanja ne moremo vedeti, kje so ključni problemi in kako jih reševati. Rezultati raziskave so nam pokazali, v reševanje katerih problemov moramo usmeriti svoje delo na lokalni ravni. Raziskava nam bo nenazadnje pomagala tudi pri pripravi dolgoročne strategije dela LAS, s katero se bomo spopadli letos jeseni. Ponovitev raziskave čez nekaj let pa bo pokazala, ali smo bili na pravi poti ali ne. Če bodo rezultati boljši kot lani, bomo lahko zadovoljni, drugače pa ne.

So podatki relevantni in ali lahko ponudijo izhodišče za učinkovito soočanje s problematiko in njeno obvladovanje?

Podatki iz naše raziskave ne morejo biti bolj relevantni kot so, saj je bil vzorec anketirancev več kot reprezentativen. Anketirali smo 1340 otrok in mladostnikov, od tega skoraj vse osnovnošolce od 5. do 8. razreda (754), 579 dijakov oziroma študentov in 7 brezposelnih mladih, kar je za občino Grosuplje izjemno velik vzorec. Če bomo znali pravilno podrobneje analizirati rezultate, nam raziskava lahko ponudi odlična izhodišča za nadaljnje delo. Tudi uspeh pri obvladovanju problema v tem primeru zanesljivo ne bo izostal.

Presenetljiva je ugotovitev, da so mladostniki večinoma prvič užili alkohol in tobak doma, ponudil pa so jim ju zlasti starši.

Podatki, ki kažejo na takšno obnašanje

odraslih oziroma staršev, so seveda zaskrbljujoči, in to zelo. Preprosto ne morem verjeti, da je toliko staršev lahko tako zelo neodgovornih do svojih otrok, pa čeprav gre večinoma za, recimo temu, nedolžne poskuse v obliki požirka ali dveh oziroma dima ali dveh. Problem vidimo predvsem v tem, da dobi otrok povsem napačno informacijo o uporabi alkohola in tobaka. Velikokrat so nas učili, da slabi zgledi vlečejo, in to v tem primeru povsem drži. Otroci pogosto dobijo informacijo, da uživanje alkohola in tobaka ni nič slabega in nevarnega, saj to velikokrat počnejo tudi njihovi starši in se pri tem večinoma še zabavajo. V takšnih primerih je seveda dosti večja verjetnost, da bo alkohol in tobak kasneje precej pogosto uporabljal tudi otrok. Ni pa to pravilo, da ne bo pomote.

Je starostna meja prvega okušanja dovoljenih drog zelo nizka?

Starostna meja pri prvem alkoholu oziroma tobaku je kar nizka in zdi se mi, da se v zadnjih letih še znižuje. Povprečna starost ob prvem alkoholu med anketiranimi grosupeljskimi otroki in mladostniki je 10,4 let, s tem da je med osnovnošolci še nižja (9 let). Pri prvem tobaku je povprečna starost 12,1 let, zgolj med osnovnošolci pa 11 let. Upoštevani so seveda samo tisti anketiranci, ki so že imeli izkušnjo z omejenima dovoljenima drogama. Zaskrbljujoči podatki, kajne?

Se vsi skupaj zavedamo negativnega učinka drog?

Naša raziskava je pokazala, da so otroci in mladostniki po lastnem prepričanju kar dobro poučeni o učinkih in posledicah ter nevarnostih uporabe dovoljenih drog. Nekoliko slabša naj bi bila poučenost o prepovedanih drogah, pa vendarle še vedno visoka. Čeprav gre za njihovo lastno mnenje o poučenosti, ki je seveda lahko subjektivno, lahko tvegam trditve, da mladi večinoma zavestno tvegajo, čeprav se zavedajo možnih posledic. Marsikomu se verjetno zdi to nerazumljivo. Ker pa vemo, v kakšnem ritmu danes živi mladi, me ne čudi, da zaradi stresa in zgle-

S ŠPICO SMO KOLESARILI, HODILI IN SE ZABAVALI

Bil je lep prazničen dan in pri gostilni Kramar se je na štartu 4. kolesarskega maratona Špica zbralo skoraj 300 kolesarjev iz cele Slovenije ter 30 pohodnikov. Maraton je bil organiziran tudi v okviru akcije Olimpijskega komiteja Slovenije, Turistične zveze Slovenije in Kolesarske zveze Slovenije SLOVENIJA KOLESARI.

Prvi so štartali kolesarji in se po predstavitvenem krogu po Grosupljem podali proti 146 km oddaljenemu cilju. Vožnja je bila ob spremstvu policistov, ki so zagotavljali s svojim učinkovitim delom res varne pogoje za kolesarje, zelo prijetna. Primerna hitrost vožnje je bila drugi pogoj, da so se kolesarji razvrstili v dolgo kolono. V spremstvu je bilo več vozil organizatorja, policija, zdravstvo, serviser in na koncu kolone tudi metla - vozilo, ki bi odpeljalo tiste, ki so precenili svoje zmožnosti. Pozna se, da se maratonov udeležujejo tisti, ki preko celega leta skrbijo za svoje zdravje in redno trenirajo. Tako niti klanec pri Čušperku ni predstavljal večjega problema.

Iz ure v uro je postajalo bolj vroče, zato smo bili vsi še toliko bolj zadovoljni z izbiro proge, saj je večji del speljan po prelepi pokrajini z bogatimi gozdovi in temu primerno senco. Kljub temu pa je vsem teknil, sicer ohlajen, čaj na okrepčevalnici pri gostilni Limon v Novi vasi. V Logatcu je kolona

zavila na CPL RING, tako da so to dirkališče spoznali tudi tisti, ki niso bili na zadnji dirki. Tu je bil pripravljen tudi prvi tuš, da so kolesarji zapejali v prijetno osvežitev. Na okrepčevalnici na Vrhniki je pijača tekla v potokih, pred zadnjimi napori pa so bile dobrodošle tudi Embine energijske ploščice, pa tudi pecivo je bilo prava hrana. Na Pijavi Gorici so nam gasilci pripravili lep osvežilen tuš in kolesarji bi najraje ostali kar tam.

Čeprav večina redno trenira, se je le pokazalo, da sodi ta maraton med najtežje v Sloveniji.

Zato pa je bilo zadovoljstvo na cilju pri Gostilni Kramar toliko večje. Hrane, pijače, sadja in red bulla je bilo veliko. Vsa je dobil lep pokal, ženske pa so ob prazniku dobile še lep rdeč nagelj. Nato pa je prišel čas za pogovor, izmenjavo mnenj, sklepanje novih poznanstev in dogovorov o udeležbi na naslednji prireditvi.

Med tem ko so bili kolesarji na progi, pa so štartali tudi pohodniki. Po gozdnih poteh so se podali na Pance in nato na Magdalensko goro ter od tam nazaj na Perovo.

Maraton je potekal brez težav in poškodb, za kar gre, poleg udeležencev, posebna zasluga policiji. Policisti so bili res učinkoviti, tako da so se udeleženci varno vozili. Reševalno vozilo in zdravstvena

služba sta bila tako brez dela, nekajkrat pa je moral pomagati serviser Dušan. Tudi zadnje vozilo - metla je prišlo prazno na cilj.

Na prireditvenem prostoru pa smo organizirali sedaj že kar tradicionalno tekmovalje v polzevi vožnji pod pokroviteljstvom podjetja Velo. Tekmovalja se je udeležilo 19 udeležencev, proga pa je pravilno prevozilo le 8 polzev. Zmagovalec pa je bil domačin Dušan Hamun.

Naši maratoni so rekreativne narave, zato so zmagovalci vsi, ki so prišli na cilj. Posebej pa le nagradujemo najštevilnejše skupine in najstarejše udeležence. Na 4. kolesarskem maratonu ŠPICA in 4. pohodu Špica so to bili:

MARATON

Skupine
ŠD TURBO M Ljubljana 14 udeležencev
KD GROSUPLJE 12 udeležencev
Najstarejši: LADO ČERNIČ Ljubljana
Najstarejša: VIDA URŠIČ Stahovica

POHOD:

Skupine
DRUŠTVO UPOKOJENCEV GROSUPLJE 11 udeležencev
Najstarejša: IVANKA COTMAN Grosuplje
Najstarejši: VINKO ZUPANČIČ Grosuplje
Najmlajši: MIHA VIDIC Grosuplje
Jože Nered

dov vrstniške skupine pogosto podležejo skušnjavi. Zato moramo mlade spodbujati, da se več ukvarjajo s športom, glasbo, kulturo, umetnostjo in še čim bolj koristnim, ne pa da se do nezavesti opijajo in zadevajo pri druženju v gostilnah, barih in pubih, techno ali rave partijih ter rock žurih.

Kaj pa ilegalne droge - katera je najpogostejše uživana?

Nesporo marihuana oziroma kanabis. Se pa razmerja pri ostalih prepovedanih drogah v zadnjih letih zelo spreminjajo. Heroin ni več tako zelo aktualen kot pred leti. Na pohodu so sintetične droge, kot so na primer ecstasy in njemu podobne tabletki. Takšno ugotovitev lahko potegnemo tudi iz naše raziskave. Uporaba sintetičnih drog je zlasti priljubljena med dijaki in študenti. Bojim se, da so mladi z uporabo sintetičnih drog bistveno bolj izpostavljeni tveganju za zdravje in celo življenje, kot v primeru tradicionalnih prepovedanih drog. Zelo zaskrbljujoče dejstvo je tudi to, da mladi različne droge pogosto mešajo med seboj. Na primer alkohol in marihuano, marihuano in ecstasy, alkohol in ecstasy in tako naprej. Takšno početje je še veliko bolj tvegano.

Bi legalizacija marihuane resnično zaježila uporabo? Je po vašem mnenju legalizacija rešitev?

Osebnostem proti legalizaciji marihuane, ker ne bi s tem v ničemer rešili problemov, povezanih z njeno uporabo. Dejstvo je, da marihuana kot snov v večini primerov ni kriva za to, da jo del mladih kar pogosto uporabljajo. V nekaterih primerih je celo zelo koristna, na primer v medicinski ali industrijske namene. Z legalizacijo marihuane bi mladim posredovali popolnoma napačno informacijo, češ da marihuana ni nevarna, kar pa ne drži.

Zavzemam pa se za dekriminalizacijo vseh uporabnikov prepovedanih drog, kadar gre za osebno rabo, saj z denarnimi in zapornimi kaznimi uporabnikom prepovedanih drog naredimo kvečjemu še večjo škodo, koristi pa prav gotovo nobene. Zanje so potrebni popolnoma drugačni pristopi, če želimo preprečiti škodo, ki jo prinaša uporaba prepovedanih drog. Povejte mi, kakšno korist ima na primer kaznovanje uporabnika marihuane, če ga že pri prvem poskusu zaloti policija in ga pošlje k sodniku za prekrške. Ta mu odredi kazen najmanj 50 tisoč tolarjev. In kaj smo s tem koristnega zanj storili? Nič. Ta fant ali punca bo lahko za vse večne čase stigmatiziran kot drogeraš, izgubil bo ugled med vrstniki, doma in v šoli. Praviloma se nanj zgrnejo vsi problemi tega sveta, popusti v šoli, domačim ne zaupa več, frajer pa je le še v družbi sebi enakih. Če gledamo s tega vidika, potem se res lahko vprašamo, kam pelje kriminalizacija uporabnikov prepovedanih drog. Velikokrat prav v njihovo pogubo.

V raziskavo ste vključili tudi socializacijski aspekt odnosa do mladostnih uživalcev drog! Je njihovo vedenje odklonilno, hočejo pomagati lpd?

Odnos anketirancev do odvisnikov od prepovedanih drog nas je res presenetil in to pozitivno. Grosupeljska mladina se je izkazala za izredno strpno. Večina jih meni, da je takšnim ljudem, ki postanejo odvisni od drog, potrebno pomagati. Zelo malo anketirancev jih obravnava kot bolnike, kriminalce ali še kaj hujšega. To je spodbuden podatek, saj bo veliko lažje graditi preventivo na takšnih temeljih, kot če bi se morali najprej ukvarjati s predsodki, nestrpnostjo okolja in še čim podobnim. Zaenkrat tudi pri delovanju

LAS nismo zasledili negotovanja ali nasprotovanja našemu delu, kar je zelo spodbudno za nadaljnje delo.

Kaj bi mlade odvrnilo od radovednih poskusov ali zavestnega predajanja omami?

Raziskava je pokazala, da večina mladih in naši občini poskusi prvo drogo zaradi radovednosti, torej se v to spuščijo zavestno. Rezultati so podobni tudi pri drugih raziskavah pri nas in po svetu. Po mojem prepričanju in izkušnjah lahko otroke in mladostnike predvsem dobro in kvalitetno informiramo ter ozaveščamo o posledicah in učinkih ter nevarnostih uporabe dovoljenih in prepovedanih drog. Mislim, da že s tem naredimo ogromno, saj se pri zavedanju tveganja bistveno težje odločijo poskusiti drogo, kot če tega tveganja ne poznajo. Potrebni pa je seveda še cel kup drugih aktivnosti, saj se moramo preventivno vedno lotiti celostno in ne zgolj s posameznimi letaki, brošurami ali zgibankami.

Bi bila to naloga uradnih institucij ali so v prvi vrsti mladi sami odgovorni za zlorabo drog?

Informiranje in ozaveščanje mora biti predvsem naloga tistih institucij, ki jim mladi zaupajo na lokalni ravni. To pa so zlasti šole, nevladne organizacije in če hočete tudi lokalne akcijske skupine (LAS), ki imajo neslutene možnosti zlasti na področju preventive. Mladi se velikokrat informirajo tudi iz neverodostojnih virov, kot so na primer preprodajalci oziroma "dilerji", neverodostojne internetne strani in tako dalje. Aktivnosti zaupanja vrednih institucij morajo biti zato intenzivnejše, da se njihove informacije pri mladih primejo prej in trdneje kot tiste, ki prihajajo iz neupravičenih virov.

Barbara Pance

SPORTS

SKAKALCI USPEŠNO KONČALI PRVI DEL POLETNIH TEKMOVANJ

Za skakalce SSK Račna je končan prvi del poletnih tekmovanj, ki so potekala v maju in juniju po vseh skakalnih centrih po Sloveniji, kjer imajo skakalnice pokrite, s plastično maso. Nastopili smo v petih starostnih kategorijah od najmlajših do članov in dosegali tudi odlične uvrstitve.

Še posebej je razveseljivo, da smo v najmlajši kategoriji dečkov do 9 let nastopali kar s petimi tekmovalci, kar težko uspe tudi velikim profesionalnim klubom in tudi mi do sedaj še nismo imeli tako veliko mladih. Temu je seveda pripomogla tudi letošnja dobra zima, saj se ob takšnih zimah vedno poveča zanimanje za ta šport. Veliko pa je pripomoglo tudi to, da imamo manjše skakalnice, pokrite s plastično maso, tudi doma, tako da lahko skačemo skozi celo leto doma in več skokov opravimo poleti kot pozimi. Tako je Mark Bahovec osvojil 2. mesto, Tomaž Šeme 6. mesto, Tomaž Verbajš 10. mesto, Urban Klemen 30. mesto in mladi Urban Šeme 20. mesto, ki je bil s šestimi leti najmlajši udeleženec in kaže izredni talent. Vse to kaže, da imamo res dobro skupino, s katero se dobro dela, saj drugače teh rezultatov ne bi bilo.

V ostalih kategorijah so vidnejše rezultate dosegali tudi Matic Bavdek, David Prošič in Dejan Pugetlj, pri članih pa sta nastopila Gregor Verbajš in Rok Podržaj, ki sta prav tako pokazala napredovanje, saj sta se uvrstila med petnajst najboljših med vso konkurenco, kar je bistveno boljše od prejšnjih let.

Veliko počitka ne bo. Treninje se nadaljujejo. Kakšen dan se bomo odpeljali na priprave na morje. V planu imamo preplastiti manjše skakalnice, urediti nekatere investicije, ki so nujne na objektih. V jesenskem delu pa se moramo pripraviti na organizacijo tekmovanja doma. Seveda: vse to je povezano z velikimi sredstvi, ki jih ni nikoli dovolj. Že sedaj se sprašujemo, ali bomo tej mladi ekipi lahko do zime priskrbeli vso potrebno opremo (ki stane cca...200 tisočakov in več) in jo za povrhu ne moremo kupiti doma in je potrebno po njo v tujino. V klubu se trudimo, da s stroški ne bremenimo staršev, saj se le tako lahko s tem športom ukvarja vsak otrok, kar je tudi prav, pa čeprav to postaja vse težje, saj je ta športna panoga ena dražjih.

Za konec pa naj povabim vse starše, ki imajo doma otroke, stare od 7. do 10. leta, in imajo ogromno energije in željo, da bi se preizkusili v tem lepem in atraktivnem športu, naj pokličejo tel: 7864-261 mob: 031 731-022, kjer dobijo vse dodatne informacije.

Lojze Verbajš

MEDNARODNI TURNIR V ODBOJKI

GROSUPELSKE ODBOJKARICE SPET USPEŠNE, TO POT V ITALIJI.

Odbojkarice - kadetinja v ohladitvi.

Po odličnih dosežkih na lanskoletnem mednarodnem turnirju v odbojki za dekleta na Nizozemskem smo se v ŠD Flip-Flop tudi letos odločili, da sodelujemo na podobnem mednarodnem turnirju.

Ob koncu sezone 2002/2003 sta dve naši ekipi sodelovali na velikem mednarodnem odbojškem turnirju v Italiji. Tekmovanje se je odvijalo v mestu Acqui Terme v bližini Genove od 20. do 22. junija. Povedati je potrebno, da je to za pravi odbojškarski festival, saj je na turnirju v dveh fantovskih in treh dekliških kategorijah sodelovalo preko 60 ekip iz Avstrije, Združenih držav Amerike, Slovenije in Italije. Mi smo sodelovali z ekipama starejših deklic in kadetinj.

Po doseženem rezultatu nismo bili tako uspešni kot lani na Nizozemskem. Italija je država sedanjih svetovnih prvakinj, tako da je bila konkurenca zelo močna. Naša dekleta so v obeh kategorijah pristala v zlati sredini. Starejše deklice so v konkurenci 24-tih ekip osvojile 9. - 16. mesto, pri čemer jim je le za las ušla uvrstitev v četrtfinale. Podobno uspešne so bile tudi kadetnje, ki so med 19-timi ekipami pristale na 10. mestu. Za večino deklet je bilo to sploh prvo srečanje z mednarodno konkurenco. Na tem turnirju so se spletla nova prijateljstva, izkušnje, ki so jih naša dekleta pridobila, pa jim bodo v veliko pomoč in spodbudo za nadaljnje resno treniranje.

Celoten projekt je bil finančno zelo zahteven. Brez vas, ki ste nam stali ob strani, ga prav gotovo ne bi zmogli. Zato se vam v imenu odbojkaric, katerim ste omogočili to lepo doživetje, najlepše zahvaljujemo.

Marko Potokar

Kadetnje

TEKMOVALNO JADRANJE

Montaža kobilice.

Jadrnanje spada v sam vrh intelektualno najzahtevnejših športov. Za jadrnanje se danes odloči vsak, ki želi začutiti dih morja, šepet valov in piš vetra v prijetnem preživljanju prostega časa. Že sama beseda jadrnanje je polna poetike, nežne topline in brezčasnosti. In ko zajadramo in minevajo dnevi, se rojevajo jutra in odhajajo s soncem ožarjeni večeri, začutimo v sebi toplino in mir, ki nam ju podarja morje. Ob misli na jadrnanje nam pred očmi drsijo bela jadra, tiha jutra, nežen veter, nakodrano morje, zibajoče jadrnice, ljudje, smeh, prijateljstva, mir in ko se jadrnanje konča, ostanejo največkrat prijetni spomini in želja po vrnitvi.

Vse to in več je skupino prijateljev jadrancev motiviralo, da so leta 2000 ustanovili klub Scorpion. Jadrnanje namreč ni le dviganje jader in drsenje po morski gladini s pomočjo nevidne roke vetra. Je veliko več. To je želja po tekmovalstvu in občutku hitrosti, ki pa jo dosežejo le tekmovalne jadrnice.

Glede na odmevne uspehe nekaterih članov kluba Scorpion na različnih regatah, ki so jih dosegli na potovalnih jadrnicah, smo se člani kluba odločili, da pristopimo k projektu izgradnje lastne tekmovalne jadrnice. S to odločitvijo se je poetika uvodnih vrstic rahlo spremenila. Prišli smo iz vode na suho, kar je za jadrance nekaj nezasišane ali vsaj neprijetnega. Izdelava jadrnice ni samo velik finančni zalogaj, temveč predstavlja predvsem organizacijski in tehnični izziv. Pri izdelavi lastnega plovila kaj hitro ugotovi, da stvari niso enostavne. Če pa je to plovilo še tekmovalno, kjer je optimiranje opreme še toliko bolj pomembno in na trgu tudi ni standardne opreme, je zalogaj še toliko večji.

Najprej smo morali izbrati ustrezno dolžino in obliko lupine jadrnice. Po dolgotrajnem preverjanju med različnimi modeli jadrnic in njihovimi zmogljivostmi in nenazadnje cenami, smo izbrali najustreznejšo. To je jadrnica Fast wave 30, projektanta Andreja Justina ter proizvajalca podjetja Ventura d.o.o. Jadrnica je dolga 9,5 m, oblika in teža pa ji omogočata izredno dobro linijo na vodi v različnih vremenskih pogojih in moči vetra.

Pri izdelavi je najbolj kritična teža celotne jadrnice. Računi so pokazali, da je optimalna teža jadrnice 2 tona, kar je za primerjavo še enkrat manj od potovalnih jadrnic podobnih dolžin. Ta teža jadrnici omogoča, da ob močnem vetru prehitita lastni val. V žargonu motornih čolnov to pomeni, da "zgiljsira". Ta lastnost omogoča hitrost jadrnice preko 20 vozlov na uro oziroma preko 36 km na uro.

Pri izdelavi je pomemben vsak del, še posebej pa sta pomembna izdelava kobilice plovila in jamborja. Pri projektiranju kobilice in dolžine jamborja je potrebno sprejeti določen kompromis. Dejstvo je, da nam večji jambor omogoča uporabo večjih jader. Večja jadra pa nam predstavljajo večjo potisno silo vetra in po tej logiki večjo hitrost. Vendar je višina jamborja omejena s težo in robustnostjo. Z večjo višino jamborja se mora povečevati tudi teža kobilice. Pomeni, da moramo imeti za večji jambor večjo in težjo kobilico, kar nam poruši optimalno plovno razmerje in s tem optimalno plovno linijo jadrnice. Rešitve z izredno visokim jamborjem zahtevajo drugačne tehnične rešitve kobilice. Tak primer je žal neuspešen poskus Igorja Kosmine in njegove jadrnice Maxi Jene, ki ima gijbljivo kobilico. Gijbljiva kobilica ji omogoča zadosten moment glede na jambor, kljub manjši teži kobilice.

Pri naši jadrnici je kobilica fiksna in njena teža predstavlja skoraj polovico teže celotne jadrnice. Kobilica je težka kar 980 kilogramov in meri 220 cm. Večino teže nam predstavlja spodnji del kobilice, imenovan "bulb", ki je svinčen in ima težo 790 kilogramov.

Jambor je dolg 16 m in je narejen iz aluminija. To pomeni, da njegova teža ne presega 60 kg. Za primerjavo naj povem, da imajo podobne dolžine jamborja potovalne jadrnice, ki so dolge 14 m in so težke po sedem ton in več. Teža njihovega jamborja pa je 300 kg in več.

Vsi ti podatki nam dajejo slutiti, da je jadrnica relativno krhka in izredno občutljiva za upravljanje. Vendar nam samo vrhunska tehnologija omogoča vrhunski rezultat in vrhunske jadralske užitke.

Jadralni klub Scorpion želi popularizirati jadrni šport tudi v občini Grosuplje, iz katere izhajajo tudi nekateri člani kluba. Tako v klubu za letošnjo jesen, predvsem pa za leto 2004, pripravljamo program, preko katerega bodo lahko vsi zainteresirani okusili čar tekmovalnega jadrnanja. To pomeni, da bo imel vsak možnost izkusiti jadrni šport in osnove navigacije pod budnim očesom mentorja. Več informacij lahko dobite na spletnem naslovu www.klubscorpion.si.

Marko Smolič, Jadrni klub Scorpion

Ekipa starejših deklic s trenerjem.

NOVO IZ ZALOŽBE MANDARINA

MATA ... IZ INATA

V založbi Mandarina je meseca maja izšla zelo zanimiva kasetna in CD plošča z naslovom MATA ... iz Inata. Na njej se nahajajo največji MEXIKANSKI HITI (Specijalno izdanje - Mexico) iz 60 let, katere so nekoč prepevali legendarni Slavko Perović, Nikola Karović, in ansambel Paloma. Ker teh pesmi ni bilo mogoče več dobiti na tržišču, jih je v začetku tega leta, na novo posnel v original verzijah Dražen Matijević. Na plošči in kaseti se kot gostje pojavljajo tudi Zdravko Škender iz Čakovca v pesmi MOJ MEXICO, Vesna Ostojčič v pesmi PJESMA IZ KRČME, in Damir Ključarić v narodni pesmi ZAŠTO LUTAM U NOČI. Iz fonograma pa si lahko zavrtite še pesmi U MALOJ KRČMI; UBLAŽI MOJU BOL; ZVELA RUŽA; ZA LJUBAV ZAŠTO DA MOLIM; SAMO KAD BI MOJA BILA; TAJNA; KAD ČUJEŠ TRUBU in druge.

Dražen Matijević pa je pevec, ki prihaja iz Krapine in se pojavlja že vrsto let na raznoraznih prireditvah po širši okolici Zagreba, Čakovca, Varaždina in Krapine. Odločil se je posneti glasbo, ki mu že leta leži v duši.

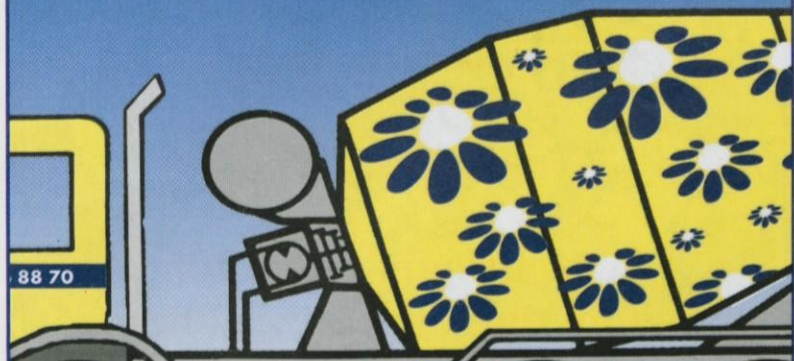
ANSAMBEL PETOVIO

Skupina PETOVIO prihaja iz Ptuja in uspešno deluje že peto leto. V tem času so fantje in prikupno dekletce posneli dve kaseti in zgoščenki. Prvi projekt z naslovom "Srečna in zaljubljen" so izdali na začetku njihovega delovanja, pred slabim letom so izdali kaseto in zgoščenko "To je to". Z naslovno skladbo so se zelo uspešno predstavili v eni izmed oddaj Orion, zanjo in še za dve skladbi pa so posneli tudi videospot.

Doslej so dvakrat nastopili na Ptujskem festivalu domače zabavne glasbe in obakrat osvojili zlato značko Orfeja.

Ansambel veliko nastopa po vsej Sloveniji, nekajkrat so se že podali preko naših meja. Na živih nastopih igrajo tako zabavno kot tudi narodno zabavno glasbo, sami pa pravijo, da se najraje prilagajajo okusu občinstva.

Vedno poskrbijo za odlično vzdušje, predvsem pa za dobro glasbo. Prav v tem času nastajajo novi posnetki za njihov že tretji projekt, ki naj bi izšel konec poletja. Radijske postaje so sredi junija dobile že dva nova posnetka in sicer pesmi z naslovom ZA LJUBEZEN STA POTREBNA DVA (balada-sentiš) katera se bo nahajala tudi na kompilaciji CD plošče Za ljubezen sta potrebna dva, ki bo izšla konec meseca junija in pesem NE ZALJUBI SE V OBRAZ, katere je v celoti avtor B. J. Vunjak-Brendi in katero so že konec meseca junija posneli pri Mandarini na kompilacijski CD plošči in kaseti z naslovom NAJ NAJ NAJ 16.

KIPKOP**ZNAK KAKOVOSTI V GRADITELJSTVU!**Izdelujemo, dobavljamo in vgrajujemo vse vrste **betonov**
BETONARNE: LJUBLJANA, VRHNIKA, GROSUPLJE
Pripravljamo in dobavljamo **armature** po načrtih**DOBAVA IN VGRADNJA TAKOJ!**
01 / 256-88-70GPG KIPKOP d.o.o. Ljubljana, Cesta dveh cesarjev 393
1000 Ljubljana**EPG** 1956*instalacije*

d.o.o., CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786 26 22; 786 36 20

Fax: 01/786 46 21

INSTALACIJE • TRGOVINA • INŽENIRING • SERVIS

STORITVE

- Elektroinstalacije od projekta do izvedbe za vse vrste objektov, po konkurenčnih cenah, zahtevajte naše ponudbe;
- meritve instalacij in izdaja atestov za obratovalnice in proizvodne obrate;
- vzdrževanje instalacij in naprav na objektih, opravljamo redne in pogodbene servise;
- izvajamo računalniške mreže z dobavo in montažo opreme v sodelovanju z vodilnimi podjetji;
- naša ključavničarska delavnica vam izdelava vse vrste kovinskih delov, potrebnih pri montažah, razno kovinsko opremo, elektro omare in pulte po naročilu.

TRGOVINA

- Naša nova ponudba je urejena specializirana discontna trgovina za elektroinstalacije namenjena elektroinstalaterjem, vzdrževalcem, samograditeljem, gospodinjstvom;
- v trgovini izvajamo strokovno brezplačno svetovanje;
- izvajamo kataloško prodajo znanih proizvajalcev gospodinjstev strojev in aparatov;
- na željo stranke izvršimo dostavo na dom, izvedemo priklop; brezplačno odpeljemo zamenjani izdelek.

Gramat Gril d.o.o.

1290 GROSUPLJE, Rožna dolina 9

Tel.: 01/786 33 63

Faks: 01/786 44 64

SELA pri Dolenjskih Toplicah

Tel.: 07/306-56-95

07/306-56-82

RUDNIK, Šalka vas, Kočevje

Tel.: 01/895-56-25

VABIMO VAS V NOVO TEHNIČNO TRGOVINO IN SALON KERAMIKE GRAMAT-GRIL d.o.o.**PRIDITE IN SE PREPRAČAJTE O PESTRI PONUDBI IN UGODNIH CENAH****KOZMETIČNI SALON**
THALGO CENTER - SPA*Prijetne dopustniške dni in varno sončenje s proizvodi Thalgo kozmetike.**Vaš kozmetični salon Thalgo center.*

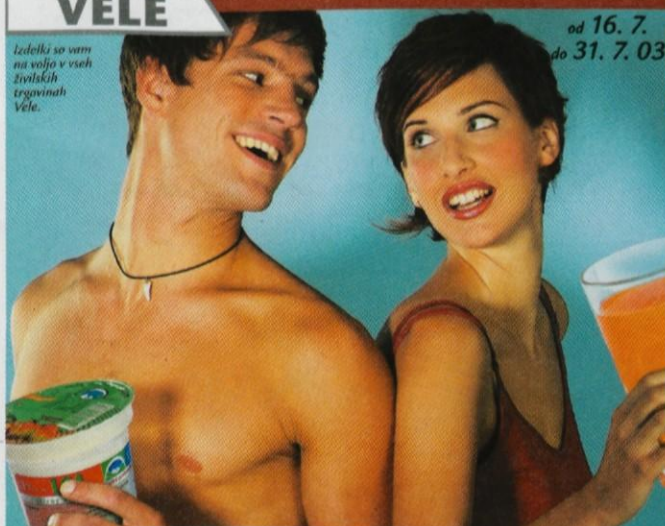
Brinje c. 1/47, 1290 Grosuplje, tel.: 01/7865-866

PRIŠLA JE!

v Blagovnico Tabor Grosuplje

pon. - sob. 8.00 - 20.00
nedelja 8.00 - 12.00**POSEZONSKA RAZPRODAJA**
poletnih oblačil
od 21. JULIJA do 11. AVGUSTA 2003
do **50%****cene na oddihu**

Izdelki so vam na voljo v vseh živilskih trgovinah Vele.

599.-

Prižanec Jafa 1 kg, Perutnina Pruž

75.-

Sadni jogurt LCA 180g, Mlek Celera

125.-

Pijača Multi scena, 1.5l, Dana Mirna

POSEZONSKA RAZPRODAJA
obutve

od 21. JULIJA do 11. AVGUSTA 2003

do **40%**

OGLASILA

GROSUPELJSKI ODMEVI

8. OBLETNICA RADIA ZELENI VAL

julij 2003

OSEM, PA ŠE OSEM, PA ŠE OSEM ... let želimo ekipi Radia ZELENI VAL

Prvi evropski ekološki radio praznuje in preseneča tudi letos. V zelenem vikendu od 22. do 24. avgusta se boste lahko pridružili slavnostnemu praznovanju 8. obletnice Radia ZELENI VAL na letališču v Šentvidu pri Stični.

In kaj vam zelena ekipa Radia ZELENI VAL in Letalskega kluba Šentvid pri Stični pripravljajo letos?

Tri dni zabave, tri dni odlične glasbe in tri dni skupnega druženja.

Že tradicionalno bo petkov večer namenjen vsem mladim. Vsa mlada srca bodo letos ogrevali glasbeni gostje večera, ki se bojijo komarjev in se najraje spominjajo

DOBRODOŠLI

Nastop folklorne skupine France Marolt na lanskem praznovanju.

In kako je osemletno pot opisal direktor in odgovorni urednik Radia ZELENI VAL, g. Boris Peterka?

"Prvi korak je korak poguma, strahu in negotovosti.

Drugi korak je majhna stopinja, ki malega človeka spremeni v velikana.

Tretji korak je magični korak. Četrti korak je korak spomina in nostalgije.

Peti korak je korak odličnosti. Šesti korak je stopinja bližje novim uspehom in izzivom.

Sedmi korak je korak ponosa in veselja.

In osmi korak - osmi korak je korak spoštovanja."

In v osmi korak boste z ekipo Zelenega vala lahko stopili tudi vi - na letališču Šentvid pri Stični v zelenem vikendu od 22. do 24. avgusta.

In nato: Še osem, pa še osem, pa še osem...let, ki nam jih bodo krajšale in bogatile frekvence Radia ZELENI VAL.

Ekipi Radia Zeleni val čestitamo ob rojstnem dnevu in si še naprej želimo plodnega sodelovanja.

Grosupeljski odmevi

Praznovanje pod velikim sotorom.

svojih počitnic v Piranu - skupina Čuki. Sobota je osrednji večer praznovanja, zato bo temu primeren slavnosten tudi program, ki ga za vse obiskovalce pripravljajo Zelenci. Za vse glasbene duše bosta nastopili Alenka Godec in Pika Božič, glasbene nostalgike bodo v svet domišljije popeljali Marjan Zgonc, Boris Kopitar in Stane Mancini, najstnike pa bodo gotovo navdušile mlade Foxy Teens in Davor Borno. In kot pika na i slavnostnega večera vas bo razvajala večna dama slovenske glasbene estrade Helena Blagne s spremljevalno skupino Globus band. Vendar za delovne energije, entuziazma in večne mladosti polno ekipo Radia ZELENI VAL to še ni dovolj. V nedeljo popoldne se boste vsi najmlajši lahko zabavali v družbi Miške in Zmajčka Ferda ter ustvarjali v ustvarjalnih delavnicah, starši pa se boste lahko po prelepi dolenski pokrajini, po kateri valovijo frekvence Radia ZELENI VAL, zapeljali v novem jeklenem konjčku ali pa si jo ogledali kar iz zraka. Nedeljski večer bomo zaključili ob veselih zvokih narodnozabavnih ansamblov skupin Ptujskih 5, Slapovi in Bobri.

Osem let mine hitro, kadar opravljate delo, ki ti prinaša veselje in zadovoljstvo; ko delovno energijo in izzive deliš z ljudmi, ki jim lahko zaupaš in se veselíš njihove družbe; ko ti novo jutro pomeni nov izziv in začetek, v katerega zakorakaš s polno mero poguma.

EL TEHNIKA

ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje
01/787 14 51, GSM: 031/640 100

MOBILNA TELEFONIJA

pooblaščen zastopnik družbe

RAČUNALNIŠKA OPREMA

prodaja in servis

AVTOAKUSTIKA - VIDEO - HIFI

prodaja in montaža

NAUTIKA

prodaja in izposoja

HRANILNICA

LON
d.d., Kranj

OSEBNI RAČUN (limit, BA/MAESTRO, EUMC)

NIŽJE OBRETNOSTNE MERE ZA POTROŠNIŠKE KREDITE

ODLIČNA VARČEVALNA PONUDBA

RENTNO VARČEVANJE ZLATI LON
VARČEVANJE PLUS ZLATA REZERVA

TRANSAKCIJSKI RAČUNI ZA VSA PODJETJA
E LON ELEKTRONSKO BANČNIŠTVO
PLAČILA V TUJINO

OBRTNIŠKI IN PODJETNIŠKI KREDITI

UGODNI MENJALNIŠKI TEČAJI IN PLAČILNI PROMET

ZA VSE INFORMACIJE SE OGLASITE NA KOLODVORSKI 3 OZIROMA NAS POKLIČITE PO TELEFONU 78-62-925

FRIZERSKI STUDJO

Adamičev center
prvo nadstropje
Taborska 4
1290 Grosuplje
Tel.: 01/786-37-55

Lepo urejeni tudi v teh
poletnih dneh brez izgubljanja
dragocenega časa...

Pokličite nas in dogovorili se
bomo za zeleni čas!

Mi vas pričakujemo, vam svetujemo
in vam uredimo pričesko tako,
da vam bo poletje še lepše!

Zdaj tudi v
GROSUPLJEM

DOBRODOŠLI
med ponudbo

OBUTVE za
eleganten, lahkoten
ali športen korak
za velike in male noge

-40%

ZNIŽANJE CEN
POLETNI OBUTVI
do 9. 8. '03

ROMOVO

V središču Grosupljega na Adamičevi 3d
(nasproti sodišča)

Vimont

TRGOVINA Z GRADBENIM IN TEHNIČNIM BLAGOM d.o.o.
Gasilska c. 4, Grosuplje - tel.:01/7864-068, tel/faks:01/7864-067

FINALNA DELA V GRADBENIŠTVU

STROPOVI-PREDELNE STENE
PO SISTEMU

KNAUF Armstrong

VELUX
STREŠNA OKNA

POSLOVNA

ENOTA

Grosuplje

Kolodvorska 3

Telefon:
01/78 62 925

Faks:
01/78 61 719

